

ՇԵՐՍՊԻՐ

Ո Թ Ե Լ Լ Ո

ՎԵՆԵՏԻԱԿԻ ՄԱՎՐԸ

ՎՈՂՔԵՐԳՈՒԹՅՈՒՆ ՀԻՆԳ ԱՐԱՐՎԱԾՈՎ

82 A^T 3155
~~8-58~~ ~~25 June 1958~~
Opt 58

1936

2/12

19/12

11

82
B-53
ՇԵՔՍՊԻՐ

ՍՏՂԻՂԱԾՆ Ե ԴՈՒՄ Զ.

Ո Թ Ե Լ Լ Ո

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՄԱՎՐԸ

ՎՈՂՔԵՐԳՈՒԹՅՈՒՆ ՇԻՆԳ ԱՐԱՐՎԱՄՈՎ

3022
A 3155
Թարգմանեց ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՍԵԿՅԱՆ

Րեազի համեմատությամբ խմբագրեց
~~ՎԵՆԵՏԻԿԱՆ ՄԱՎՐԸ~~

Համեմատական խմբագրութիւնը կատարված է Collins-ի Clear—
Type Press-ի, London and Glasgow, հրատարակած Շեքսպիրի
ամբողջական գործի վրա:

Տիս. խմբ.՝ Յ. Խաչվանեյան
Սրբագրիչ՝ Ս. Շահբաղյան

Պետրասի տպարան
Դլավիս 8582, Պատվեր 942.
Հրատ. 3015. Տիպոյ 10.000.

ՀԵՅՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ո թ Ե Լ Լ Ո

ՎԵՆԵՑԻԱԻ ՄԱՎՐԸ

Գ Ո Ր Ծ Ո Ղ Ա Ն Ձ Ե Ր

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ԴՈՒՓՄԸ

ԲՐԱՅԱՆՑԻՈՒ, «Կնատար».

ՈՒՐԻՇ ՍԵՆԱՏՈՐՆԵՐ.

ԴՐԱՅԻԱՆՈՒ, ԲՐԱԲԱՆՑԻՈՅԻ յԵՂԵԱՅԸ.

ԼՈՂՈՎԻԿՈՒ, ԲՐԱԲԱՆՑԻՈՅԻ ՍԵՂԵԱԿԱՆ.

ՈԹԵԼԼՈՒ, մի ազնվական մազը, Վենետիկի պետութեան ծառայու-
թյան մեջ.

ԿԱՍՍԻՈՒ, նրա անդակալը.

ՅԱԳՈՒ, նրա զբոսակիւրը.

ՈՒՐԻՐԻԴՈՒ, մի վենետիկցի ազնվական.

ՄՈՆՏԱՆՈՒ, ՈԹԵԼԼՈՅԻ նախորդը Կեղերոսի կառավարութեան մէջ.

ԽԵՂԿԱՏԱԿ, ՈԹԵԼԼՈՅԻ ծառան.

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ, ԲՐԱԲԱՆՑԻՈՅԻ զուտարը և ՈԹԵԼԼՈՅԻ կիներ.

ԵՄԻԼԻԱ, Յաղոյի կինը.

ԲԻԱՆՔԱ, Կասսիոյի սիրուհին.

Սպաներ, ազնվականներ, պատգամաբերներ, յերաժիւտներ, սուր-
հանդակ, նաժաստի, սպասավորներ, և այլն:

Առաջին արարութեւն Վենետիկում, խաղի մյուս արարութեւնքը Կեղ-
րոսի մի նաժանդասում: Պատմական ժամանակ. մայիս, 1570:

ԱՐԱՐՎԱԾ ԱՌԱՋԻՆ

ՅԵՍԱՐԱՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՎԱՆՔԱԿԻ, մի փողոց

Մ ա ճ ու մ Է Յ Ռ ո ղ ր ի զ ո ճ յ Ե Վ Յ ա զ ո ճ

ՌՈՂՈՒԳՈ

Ինձ ել մի ասի, խիստ վշտացած եմ,
Վար հենց դու, Յազո, վոր իմ քսակը միշտ գործ ես
ածել,

Վարդես թելերը քոնը լինելին,
Պետք է գիտնայիր այս բանի մասին:

ՅԱԳՈ

Դժնիք, չես լսում,
Յեթե յերեք յես այդպիսի մի բան յերազած լինեմ՝
Դարչիբ ինձանից:

ՌՈՂՈՒԳՈ

Ինձ միշտ ասել ես՝ առում ես նրան:

ՅԱԳՈ

Արհամարհիր ինձ, յեթե չեմ առում,
Այս քաղաքացի լերեք մեծ մարդիկ անձամբ դիմում են,
Յեւ դիտարկ հանած՝ խնդրում են, վորնա իբրև տեղակալ
Ինձ նշանակի. և յես յերդմում եմ՝ գիտեմ իմ գինը.
Յես արժանի եմ վոչ տակաւ տեղի:
Բայց նա, սիրելով իր գոռողությունն ու գիտունները,

Մի փքղած ճառով, սաստիկ խճողված ուղղմի վոճերով
Փախուստ ե տալիս և վերջի վերջո

Ուղիղ մերժում և բարեխոսներս:

«Իրան», ասում ե, ընտրել եմ արդեն իմ տեղակալը:
Յեզ Խնչ մարդ ե դա:

Այո, ճշմարիտ, մի մեծ թվաբան,

Միքայել Կասսիո անունով մեկը, իմ Ֆլորենտացի,

Վոր քիչ ե ճնացել հոգին ել ծախս մի սիրուն կնոջ,

Վոր յերբեք մի վաշտ չի տարել դաշտը,

Յեզ պատերազմի բաժանումներից այնքան բան գիտե,

Վորքան մի մանող. թե վոչ գրքերից ուսած թերին,

Մի բան, վորի վրա պատմութեանս վոր հյուպատոսները

Նույնչափ հմտությամբ կարող են ճառել:

Դատարկ խոսք միայն, գործնական վոչինչ,—

Ահա իր բոլոր ուղղմի արվեստը:

Յեզ, սակայն, պարոն, նա նշանակվեց.

Ահն ինչ լես, վորի ապացույցները տեսել ե աչքով

Թե Հոդոսում և թե Կիպրոսում,

Թե այլ տեղերում՝ հեթանոսական և քրիստոնյա՝

Պետք ե տեղի տամ,

Պետք ե յետ քաշվեմ այդ պարտ ու սկահանջ՝ գրողի
առաջ,

Մի վորերից համբիշ ձգողի,

Նա առք փառք տեղակալ դառնա,

Այնինչ յես — Ասոված չար աչքից պահե —

Մնամ գրողակիր Նորին Մովսէսյան:

ՌԵՐԵՆՑԻԱ

Յերկինքը վկա, յես կդառնայի նրա դահիճը:

ՅԱՅՈ

Ուրիշ ճար չկա, և դա անեծքն և սպասարկության,
 Առաջ քաշումը միշտ ձեռք և բերվում նամակով, սիրով,
 Վճչ թե հին կարգով,
 Յերբ ամեն յերկրորդ ժառանգ և կանգնում ամեն
 առաջինի:

Այժմ ինքըդ դատիր, տեղիք ունիմ յես Մավրին սիրելու:

ՌՈՂՈՒՅՈ

Ուրեմն չես նրան չէյի հետևի:

ՅԱՅՈ

Ո՛ր, միամիտ կաց,
 Յես հետևում եմ, զոր նրա գլխին լմ խաղա խաղամ.
 Ամենքս ել տերեր չենք կարող լինել,
 Վճչ ել ամեն տեր պարկեշտ ծառաներ միայն կունենա.
 Շատ պարտաճանաչ ծունկ ծռող ծառա տեսած կը լինես,
 Վոր սիրահարված ինքն իր փաղաքուշ ստրկությանը՝
 Որը մաշում և, հենց իր տիրոջ ավանակի պես,
 Լոկ կերի համար, և յերբ ծերանում, դուրս և վաճառվում:
 Մարտիկ պեսք և այդ տեսակ պարկեշտ ծառայողներին:
 Բայց կան ուրիշներ, վորոնք պաճուճված
 Հաղատարմության տեսք ու ձևերով՝
 Մրտով իրենց են միայն նվիրված.
 Յեղ ծառայության ցույցեր անելով տերերի առաջ՝
 Նրանց մոտ աճում և ուժանում են,
 Վերաբերուն իրենց աստուծուց յետ՝
 Իրենք իրենց են հարկատու դառնում:
 Այն մարդիկն ունեն մի վորոշ հոգի.
 Յես ել դրանցից համարում եմ ինձ:

Վորովհետեւ, ա՛րբ,
 Ինչպէս վոր ճիշտ ե Ռոդրիգոն ես դու,
 Նույնպէս ել ճիշտ ե, վոր յեթե ինքըս Մալլըր լինեյի,
 Չեյի հոժարի Յագո լինելու
 Մառայելով նրան՝ ինձ եմ ծառայում:
 Յերկինքը լինի իմ դատավորը,
 Վո՛չ սիրուց, վո՛չ ել պարտազգացումից,
 Այլ միայն դրսից այդպէս թվալով՝ լոկ շահիս համար,
 Յեթե արտաքին վարք ու արարքս, դրսի ձևերըս,
 Իմ սրտի բնիկ ունակությունը և դեմքը ցույց տան,
 Ուրեմն սպասիր, վոր շուտով սիրտս ամիսս վրա պահեմ:
 Վոր ճայերն ուտեն: Յես չեմ, ինչ վոր եմ:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Ի՛նչ բախտ կունենա այդ հաստաշուրթը, յեթե հաջողի:

ՅԱԳՈ

Կանչիր աղջկա հորը, դարթիցրո՛ւ,
 Ընկիր յետեից սևամորթ Մալլրին,
 Յեմ թունավորէր նրա վայելքը.
 Խայտառակ արա փողոցների մեջ.
 Գրգռիր աղջկա ազգականներին,
 Թեև արգավանդ մի կլիմայի մեջ ապրում ե այժմ՝
 Չարչարիք նրան լսիր՝ ճանճերով,
 Թեև հրճվանք ե նրա հրճվանքը,
 Այնքան նեղացրու մորմոքումներով, վոր գույնը փոխի:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Ահա հոր տունը, կանչեմ բարձրաձայն:

ՅԱԳՈ

Կանչիր, այնպիսի սաքսափի շեշտով և ահադոչով,
 Լնչպես ճշում են դիշեր ժամանակ, ահփուլթի
 վիճակում,
 Հրդեհ են տեսնում մեծ քաղաքներում:

ՌՌԴԻԴՈ

Հո, հո, Բրաբանցիո, սինիո Բրաբանցիո:

ՅԱԳՈ

Ջարթիր, Բրաբանցիո,
 Հժ, հժ, գողեր, գողեր, գողեր,
 Մաիկ տուր տանըդ, և աղջկանըդ, և քսակներիդ,
 Դողեր, գողեր, գողեր:

Բ Դ Կ Ե Լ Ե Գ Ի Ո Ն յերեվում և վերեվում, պառուհանի առաջ

ՌՐԱՌԱՆՅՈ

Այդ լնչ սոսկալի գոռում գոչում ե. լնչ և պատահել:

ՌՌԴԻԴՈ

Սինիո, քո բոլոր անեցիք ներսն են:

ՅԱԳՈ

Փակ են արդյոք քո դռները բոլոր:

ՌՐԱՌԱՆՅՈ

Լնչճւ եք հաբցնում:

ՅԱԳՈ

Կողոպտված ես, սըր,
 Եհէյ, հէյ, վեր կաց, շորերդ հագիր,
 Կոտրված և սիրտդ, կորցրել ես արդեն կեսը քո հողու:

Հիմա, հենց հիմա, հենց այս բողբոջիս մի սևուկ ծեր խոյ
 Զուգավորվում ե ճերմակ դառիդ հետ: Վեր կաց, վեր
 կաց, վեր,
 Իսկույն խռաացող քաղցքիներին դարթեցրու զանգով,
 Թե վոչ Սառանան քեզ պատկը դարձնի,
 Վեր կաց, ասում եմ:

ՌԱԲԱՆՅՈՒՆ

Դժվել եք, ի՞նչ եւ:

ՌԱԳՐԻԳՈ

Հարգելի սինիոր, ճանաչմամ ես ձայնըս:

ՌԱԲԱՆՅՈՒՆ

Վոչ, մի ես դու:

ՌԱԳՐԻԳՈ

Իողբիզոն եմ յես:

ՌԱԲԱՆՅՈՒՆ

Զըլինես բարով:

Քեզ չեմ պատվիրել, վոր չդեգերես իմ դրան շուրջը.
 Զեմ ասել քեզ պարզ և պարկեշտորեն,
 Թե իմ աղջիկը քեզի համար չե. իսկ դու, կատաղած,
 Յեղ կերուխումից ու թունդ խմիչքից խելքդ կորցրած,
 Անդգամությամբ յեկել ես, վոր ինձ անհանգիժտ անես:

ՌԱԳՐԻԳՈ

Սինիոր, սինիոր, սինիոր...

ՌԱԲԱՆՅՈՒՆ

Բայց լա՛վ իմացիր,

Վողիս ու դիրքս այնքան ուժ ունին, վոր այս բոլորը
 Դառնացնեն քեզ:

ՌՈԴՐԵԳՈ

Բայց համբերություն, բարեսիրտ սինիոր:

ՌԲԱՌԱՆՑԻՈ

Ի՞նչ ես դուրս տալիս գողության մասին.
Սա Վենետիկն է, տունս ամբար չեմ:

ՌՈԴՐԵԳՈ

Հարգելի Բրաբանցիո,
Պարզ, մաքուր հոգով յեկել եմ քեզ մոտ:

ՍԱԳՈ

Ո՛հ, դուք այն մարդկանցից եք, վոր ասածուն չեն
պաշտում, յեթե սատանան այդ հրամայի նրանց:
Վորովհետև մենք յեկել ենք ծառայություն մա-
տուցելու ձեզ և դուք մեզ սրիկաներ եք կար-
ծում, թույլ եք տալիս, վոր մի բարբարիկ ձի
դուգավորվի ձեր դստեր հետ. ձեր սերունդը կը
խրխնջա ձեզ դեմ, նժույգներ և մատակներ եք
ուզում իբրև թոռն ու ծոռն:

ՌԲԱՌԱՆՑԻՈ

Ի՞նչ լիբր անդգամն ես դու:

ՍԱԳՈ

Յեա մի մարդ եմ, պարոն, վոր յեկել եմ քեզ ասելու
թե ալս ըողեյիս Մավրը և ձեր դուստրը կազմում
են մի դադան յերկու մեջքով:

ՌԲԱՌԱՆՑԻՈ

Դու սրիկա ես:

ՅԱԿՈ

Իսկ դուք—սենատոր:

ԲԲԱԱՆՏԻՈ

Դու սրա համար պատասխան կտաս:
Ճանաչում եմ քեզ, Ռոդրիգո:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Շատ լավ, պատրաստ եմ պատասխան տալու:
Բայց աղաչում եմ, նախ ինձ աչքն ապօք,
Արդյոք ձեր կամքով և ձեր խմաստուն հավանու-
թյամբն ե

—Ինչպես մասամբ ել աղպես ե թվում—վոր ձեր աղ-
ջիկը

Գիշերվա կիսին, այս մեռելային անպատեհ ժամին,
Մի պարզ վարձկանի, մի նավավարի հսկողության տակ՝
Գնացել, ընկել ե մի վավաչ Մավրի բիրտ ճանկերի մեջ:
Յեթե տեղյակ եք և թույլ եք տվել,

Ապա խկապես մենք ձեր դեմ հանդուգն ու բիրտ ենք
վարվել:

Բայց թե անգետ եք՝ բարեկրթության ամեն կանոնով
Դուք իզուր եք մեզ այսպես անպատվում: Մի կարծեք
թե յես,

Մարդավարության ամեն դժացում վռտնակոխ արած՝
Յեկել եմ այստեղ ձեր հարդության հետ կատակ
անելու:

Այո, ձեր դուատրը, յեթե ինքներդ չեք թույլատրել,
Ասում եմ նորեն, սասափիկ անվայել մի գործ ե արել՝
Ջահարեբելով պարտականություն, բախտ, գեղեցկու-
թյուն

Այն չափի մեկը չեն կարող գտնել, վոր գործը վարի:
Այս պատճառով ե, վոր թեև նրան աջակիս ատում եմ,
Ինչպես դժոխքի չարչարանքները՝

Սակայն ներկայի հարկից ստիպված՝

Պետք ե, վոր սիրո դրոշ ու նշան ցուցադրեմ առայժմ,
Ինչ վոր ցույց ե լույս Վորպեսզի նրան անվրեպ հան-
դիպես,

Տար վոտի կանգնած խուզարկուներին Աղեղնավորը-
Յեա ել նրա հետ աջնաեղ կը լինեմ. դեհ, մնաս բարով:

Դուրս ե գնում: Բ Ե Մ Բ Ա Ն Գ Ի Ո Ն Ժ Ա Ռ Ա Ն Ե Ր Ո Վ. վորոք քանի
սկսեմ, մտնում եմ

ՌԵԱԼԱՆՏԻՈ

Շատ ճիշտ ե յեղել անբախտությունս, այո, գնացել ե,
Յեղ ինչ ե մնում իմ անպետք կյանքից՝ դառնություն
միայն,

Ո՛ւր տեսար նրան: Ո՛հ, անբախտ աղջիկ. ասում ես,
Մովբե:

Ո՛վ այսուհետև կուզի հայր լինել.

Ի՞նչպես իմացար, վոր նա եր: Վա՛յ ինձ, խաբեց ինձ:
Ի՞նչ ասաց նա քեզ:

— Ելի ճրագներ, դարթեցրեք բոլոր ազգականներին:

— Ամուսնացե՛լ են, դու ի՞նչ ես կարծում:

ՌԵՐԵԴԵՆ

Յյո, ճշմարիտ:

ՌԵԱԼԱՆՏԻՈ

Վողորմած յերկինք, ի՞նչպես դուրս գնաց: Դավաճան
արյուն,

Հայրեր, այսուհետ մի վստահանաք ձեր աղջիկներին,

Դատելով նրանց արտաքին ձևից:
 ՉԵ՞ ղոր, Ռոդրիգո, կախարդություն կա,
 Վորով կուսության և անմեղության բուն խել բնույթը
 կարող և յեղծվել: ՉԵ՞ն կարգացել այդ:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Այո, տեր, ճիշտ է:

ՌԱԲԱՆՏԻՈ

Յեղբորս ել կանչեք. յերանի՛ թե քեզ տված լինեյի.
 — Թող ձեզնից վոմանք մեկ կողմից դնան, վոմանք՝
 մյուս կողմից:
 — Դիտե՛ս թե վորանդ կարող ենք բռնել նրան և Մալբրին:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Կարծեմ թե Մալբրին կարող եմ դռնել, թե բարեհաճեք
 Բալական մարդիկ վերցնել ձեզ հետ և ինձ հետևել:

ՌԱԲԱՆՏԻՈ

Դու առաջ անցիր, ամեն տան առաջ ձայն կտամ հիմա:
 Նույնիսկ շատերին յես հրամայելու իրավունք ունեմ:
 — Ձենք առեք, հո՛, հո՛.

Յեւ զիշերապահ մի քանի սպա վեր առեք ձեզ հետ:
 Շարժվիր, Ռոդրիգո, քո նեղությունը կը փոխարինեմ:

Դուրս և գնում

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐԿՐՈՐԴ

Մի ուրիշ փողոց Վենետիկում

Մնում եմ Որեյլոն, Յագոն յեւ սպասավորները՝
 շանեով

ՅԱԳՈ

Ռադմի արհեստում մարդ սպանել եմ,
 Բալլի համարում եմ, վոր խղճի դեմ է

Կանխամտածված սպանութիւնը:
 Զարութիւն չունեմ, վոր ինձ յերբեմըն սգտակար լինի:
 Իննը կամ տասը ամիսամ մտածել եմ սուրբն խրել
 Նրա այստեղը՝ կողոսկրի տակը:

ՈՅՆԱՆՆԱ

Ավելի լավ ե՛ այդպես չես արել:

ՅԱՅՈ

Սակայն նա այնպես մեծ մեծ եր խոսում,
 Լիրբ ու գրգռիչ բաներ եր ասում ձեր հարգութեան
 դեմ
 Շատ դժվարութեամբ տարա յես նրան: Բայց, խնդրեմ,
 տե՛ր իմ,

Դուք հաստատապէս ամուսնացած եք:
 Վատն յեղեք, վոր այդ մագնիֆիկոն շատ սիրված
 մարդ ե,
 Յե՛վ նրա ձայնը իր ազդեցութեամբ, կրկնակ զորեղ ե,
 Վորքան Դուքսինը. նա ձեզ իրարուց բաժանել կտա,
 Կամ այնքան արգելք և մորմոքումներ կը սարքե ձեզ
 դեմ,
 Վորքան որենքը, հետն ել իր բոլոր հարողութիւնը
 Նրան ուժ կտա:

ՈՅՆԱՆՆԱ

Թող ուզածն անե,
 Սինիորութեան իմ ծառայութիւնը
 Նրա գանդատի ձայնը կը խեղդեի Դեռ պիտի գիտնալ,
 —Բայց յերբ գիտենամ թե պարծենալը պատիվ ե բե-
 բում,
 Անշուշտ կը հայտնեմ, վոր յես ել կ'յանքս և կ'ութիւնս

Պարտ եմ դահանխատ նախահայրերի,
 Յնով արժանիքներս իրավունք կտան ինձ հավակնելու
 Այն բարձր դիրքին, վերին, հասել եմ: Խմացիք, Յագո,
 Վար յեթե աղնիվ Դեղդեմոնայի սերը չլինե՞ր՝
 Ձեյի ուղենա սլարփակել անտուն և ազատ կյանքըս
 Վարեկ յեղբով կամ շրջապատով՝
 Թեկուղ անսահման ծովերի դնով:
 Բայց, նայի՛ր,
 Ի՞նչ լույսեր են, վար դեպ մեզ են գալիս:

ՅԱՆՈ

Քնից վեր կացած հայրը և նրա բարեկամները,
 Կախաղախն ե, վոր ներս գնաք, տեր իմ:

ՈՏԵՂԱ

Վոչ յես. ինձ պետք է դառնն հենց այստեղ:
 Թող արժանիքներս և աստիճանըս և մաքուր հողիս
 Հանդիսացնեն տյալես, ինչպես կամ: Նրմնք են արդյոք:

ՅԱՆՈ

Հանուն Յանոսի՝ այդպես չեմ կարծում:

Մեծում եմ Կասսիոն յեվ մի Լանկո սպանե՛ր՝ ջահերով

ՈՏԵՂԱ

Դուքսի ծառաներն ու իմ աեղակալըս,
 Բարեկամներս, գիշերվա բարին ձեզ վրա լինի,
 Ի՞նչ լուր եք բերում:

ԿԱՍՍԻՈ

Չորապետ, Դուքսը բարեում է ձեզ,
 Որեղո՞ւ—2

Յեզ ցանկանում ե՞ձեր խիտ շուտափույթ ներկայու-
թյունը,
Հենց այս բոլորիս:

ԱՊՐԵԼԻՍ

Ի՞նչ ե պատահել,

ԿԱՍՍԻՆ

Յես գուշակում եմ մի բան Կիպրոսից.
Շատ հրատապ բան ե. ռազմանավերը այս գիշեր և յեթ
Տասներկու տարբեր մարդ են ուղարկել իրար յետևից.
Սենատորներից շատերին արգեն քնից զարթեցրել
Յեզ ժողովել են Դքսի պալատում.
Ձեզ ել շատ սաստիկ փնտռած են յեղև,
Բայց չգտնելով ձեր ընակարանում՝
Սենատը յերեք զանազան լամբեր վռախ և հանել,
Վոր ձեզ վորոնեն:

ԱՊՐԵԼԻՍ

Հավ վոր դժժ գտաք:
Դեհ, գնամ տունը յերկու բառ ասեմ և գնամ ձեզ հետ:
Դուք ե գնամ

ԿԱՍՍԻՆ

Դրոշակիր, այստեղ նա ի՞նչ ե անում:

ՅԱԴՈ

Հը՛մ, նա այս գիշեր մի ցամաքային նավ ե ձեռք ձգել.
Յեթե հաստատվի, վոր իր դրավինն օրինավոր և՛
Բախտը բացվել ե:

ԿԱՍՍԻՆ

Չեմ հասկանում:

ՅԱԳՈ

Ամուսնացել ես

ԿԱՍՍԻՈ

Ո՞ւմ հետ:

Որեկուն վերաճեցում ե

ՅԱԳՈ

Ամուսնացել ե... ըհ՛ը, զորապետ, զնձիմ եք հիմա

ՌԹՆԱԼԱ

Միտտին գնանք:

ԿԱՍՍԻՈ

Նոր խավր ել յնկալ ձեզ զորոնելու:

Մեցում են Բաբայնցիոն, Ռոդրիգոն, սպաները յեվ
սպանավորները՝ ջանեռով

ՅԱԳՈ

Ա՛հ, Բաբայնցիոն ե, զորապետ, զգհւշ,

Գալիս ե նա վատ մտադրությունով:

ՌԹՆԱԼԱ

Հալլեմ, կանգնեցեք:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Սինիոր, Մալբըն ե:

Զորեկեցեք դրան, գու գտի ամաղակ:

Յերկու կողմերն ել սրերն են հառում

ՅԱԳՈ

Դձև ես, Ռոդրիգո, յնկ առաջ, պարոն, յիս քեզ համար եմ:

Հետ դրեք ձեր այդ փայլուն սրերը,
 Զի ցողը նրանց կժանգեցնի — Բարերար Սինիոր,
 Դուք ձեր աարիքով պետք ե հրամայեք, քան ձեր
 ղենքերով:

ՌԵԱՐԱՆՅՈՒՆ

Ո՛վ դու անանգ գող, մեր ես թաղցրել դու իմ աղջկան,
 Ո՛վ դու անխճյալ, թողել ես նրան.
 Հարց կտամ ամեն խելք ունեցողին,
 Վոր լեթե թողքի շղթաների մեջ կապված չլիներ՝
 Ինչպես կարող եր մի քնքուշ աղջիկ, սիրուն, յերջանիկ,
 Յեւ մամուսնության այնքան հակառակ, վոր խույս եր
 տալիս

Մեր ազգի հարուստ, գանգրահեր, սիրված
 պատանիներից,
 Փախչել հոր տնից՝ ծաղրի առարկա դառնալու համար,
 Յեւ իրեն նետել քեզ պես եակի մրտա կրծքի վրա,
 Պետք ե զարհուրել, վնչ թե դժայելի
 Աշխարհն ինձ դատե, թե ակներև չե,
 Վոր գործ ես դրել իմ աղջկա վրա անարգ դուրթանքներ,
 Յեւ նրա քնքուշ անմեղությունը մոլորեցրել ես
 Հոգին թուլացնող հանքանյութերով ու ղեղորայքով:
 Պետք ե այդ մասին խնդիր հարուցեմ,
 Շատ հավանական ե մտքի համար շոշափելի ե:
 Ուրեմն բռնում ե կապում եմ քեզ իբրև յեղծանող,
 Իբրև կիրառող չար արվեստների, վոր արգելված են,
 Բռնեցեք սրան, յեթե դիմադրի
 Բռնի զսպեցեք իր կյանքի գնով:

ՈՅՆԱՆՈ

Ձեռք մի բարձրացնեք, թե դժւք, իմ մարդիկ, թե
 դժւք, մյուսներդ:
 Յեթե իմ դերը սուր քաշել լինեմ՝
 Կը գիտենայի առանց դրդողի:
 —Ո՛ւր եք ուղու՞մ դամ ձեր մեղադրանքին պատասխան
 տալու:

ԲԻՆԱՆՍԻՈ

Բանտ, մինչև որենքն ու դատարանի կարգ ու կանոնը
 Դեղ առյա՛ն կանչեն պատասխան տալու:

ՈՅՆԱՆՈ

Յեթե հնազանդեմ՝ Դուքսը թնչ կասի,
 Վորի ծառաներն կանգնած են կողքիս,
 Վոր մի պետական մեծ գործի համար ինձ իբ մոտ տանեն:

ՍՊԱ

Իրավ ե, սինիոր, Դուքսը հենց հիմա ժողով են հասել,
 Ձեր Ազնվությանն ել յիսեիցը մարդ են ուղարկել:

ԲԻՆԱՆՍԻՈ

Դուքսը ժողովի՞, այն ել գիշերվա այս տարաժամի՞ն,
 Բերե՛ք այս մարդուն, իմ դատը սին չե, թե Դուքսը,
 ինքը,
 Թե պաշտոնակից իմ յեղբայրներից յուրաքանչյուրը
 Ձեն կարող չդալ այս նախատինքը, վորպես իրենցը:
 Յեթե մենք թույլ տանք այսպիսի գործեր ազատ
 անցկենան՝

Ապա ստրուկներ և հեթանոսներ կը լինեն մեր գլխին
 պետական մարդիկ:

Դուքս եմ գնում

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐՐՈՐԴ

Վենետիկ, մի ժողովի դահլիճ

Դ ու լ ու թ յ ե Վ ա ե ց ա ս ո Ր Ե Ե ր ը, մի սեղանի շուրջը նստած են.
ս պ ա ց ե ր ս պ ա տ ա լ ի ու մ ե ն

ԴՈՒՊՍ

Այս լուրերի մեջ ներդաշնակությունն չըկա, զոր նրանց
արժեքավորի:

Ա. ՍԵՆԱՏՈՐ

Ճիշտ է, իրար հետ անհամեմատ են:
Իմ նամակները ասում են միայն հարյուր յոթը նավ:

ԴՈՒՊՍ

Իսկ իմ նամակում՝ հարյուր քառասուն:

Բ. ՍԵՆԱՏՈՐ

Իսկ իմ նամակում՝ ճիշտ յերկու հարյուր:
Բայց թեև դրանք ճշգրիտ թվերով իրար չեն բռնում,
— Յեվ այն դեպքերում, յերբ միակ հիմքը
յենթադրությունն է,
Հաճախ թվերը տարբեր են լինում— տակայն բոլորն էլ
Հաստատում են այն, թե հենց Թրքական մի նավատորմից
Այժմ արշավում է Կիսլրոսի վրա:

ԴՈՒՊՍ

Այո, բավական խելքի մոտ է դա.
Յես էլ չեմ ուզում հանգստացնել ինձ թվի սխալով,
Այլ հավանում եմ ետևան կետին տհավոթ կերպով:

ՆԱՎԱՅՏԻ (դ ռ ս ի ջ)

Հէյ, հոյ, հէյ, հոյ, հէյ

Ա. ՍՊԱ

Սուրահանդակ յեկալ՝ առդամամերից:

Մենում և նախասին

ԴՈՒՔԱ

Ի՞նչ և պատահել:

ՆԱՎԱՅՏԻ

Թուրք նավատորմը Հոռոտս և դնում.

Այս և պատվիրել սինխոր Անգելոն հայտնել
պետութեան:

ԴՈՒՔԱ

Ի՞նչ կասեք դուք այս նոր փոփոխութեան:

Ա. ՍՆՆԱՑՈՐ

Կարելի բան չէ,

Բանականութեան վորեւ փորձով ըմբռնելի չէ.

Մի խարկանք և դա՝ մեր ուշքը թյուր կողմ թեքելու
համար,

Յերբ հաշիվ անենք թե Թուրքի համար

Կիպրոսը վորքան կարեւոր կեա և, և նորին լարհենք՝

Թե նրա համար նա ղո՛չ թե միայն ավելի արժե,

Դան թե Հոռոտը, այլ և ավելի հեշտ և իլիլը,

Դանի վոր այդպես դատեալնդլած չէ առմի զրահով.

Այլ բոլորովին զուրկ և այն լալսր ստատապենից,

Վերով Հոռոտսը ամրապնդված է, յերբ մտածենք այս
 Չենք կարող կարծել, թե Թուրքը այնքան անհմուտ է,
 վոր
 Վերջինը թողնե ինչ վոր իր համար առաջնակարգն է՝
 Անտես անելով հեշտ ու շահավետ մի ձեռնարկություն
 Դիմադրավելով անշահ մի վտանգ։

ԴՈՒՐՍ

Վեշ, կասկած չկա, Հոռոտս չեն գնում։

Ա. ՍՊԱ

Ահա հասնում են ավելի լուրեր։

Մենում է մի սուրհանդակ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Վողորմած տեր իմ և շնորհալի,
 Ոսմանցիները ուղղվելով դեպի Հոռոտս կղզին՝
 Այնտեղ միացան մի այլ պահեստի նավատորմի հետ։

Ա. ՍԵՆԱՏՈՐ

Այո, այդպես ել յես կարծում եյի, քանի՞ քո հաշվով։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Յերեսուն, և այժմ նոր յեկած ճամբով վերադառնալով
 Պարզ արշավում են Կիպրոսի վրա։
 Մինիոր Մոնտանոն, ձեր հալատարիմ, քաջարի ծառան
 Խոնարհ հարգանքով հայտնում է ձեզ այս,
 Յեվ աղաչում է հավատաք նրան։

ԴՈՒՊՍ

Պարզ և ուրեմքն հիպրոս ևն դնում,
Մարկոս Լուկիկոն քաղաքումն և այժմ:

Ա. ՍԵՆԱՏՈՐ

Ֆլորանս և այժմ:

ԴՈՒՊՍ

Գրիբ մեր կողմից, արագ ուղարկիր:

Ա. ՍԵՆԱՏՈՐ

Ահա Բրաբանցիոն և արի Մալլը:

Մենում են Բրաբանցիոն, Որելլոն, Յագոն, Ռոդրիգոն
յեկ սպաներ

ԴՈՒՊՍ

Արի, կտրիճ Ոթելլո, պետք և անհապաղ ձեզ գործի դը-
նենք,

Ընդհանուր թշնամի՝ Ոսմանցու ընդդեմ:

Բրաբանցիոյի

Յես ձեզ չտեսա, բարով եք յեկել, դուք աղնիվ Սինիոր,
Այս դիշեր ստատիկ կարոտ ենք յեղել ձեր խորհուրդ-
ներին

Յեղ աջակցության:

ՐԲԱՐԱՆՈՒՈ

Յեղ յես ել ձերին: Ձերդ բարձրություն,
Ներեցեք, խնդրեմ. զնչ պաշտոնս և ինձ անկողնից
ճանել:

Վնչ վորեն լուր,

Վնչ ել հանրության հոգսն ե ինձ տանջում,

Այլ անձնական ցավս աշնպես ամեն թումբ

հաղթահարել ե,

Վոր ինձ լավում ե և կուլ ե տալիս ամեն ուրիշ ցավ.

Յեղ ինք մնում ե աշնպես ինչպես կա:

ԴՈՒՔՍ

Ի՞նչ ե պատահել:

ԲՐԱՐԱՆՅԻՈ

Ո՛, իմ դուստրը, ո՛, իմ դուստրը...

ԴՈՒՔՍ ՅԵՎ ՍՆԱՆՏՈՐՆԵՐ

Մեռած:

ԲՐԱՐԱՆՅԻՈ

Այո, ինձ համար:

Խարել են նրան, ինձնից գողացել

Յեղ կախարդանքով, սուտ բժիշկներից զնած դեղերով

Գլխից հանել են. դի բնությունը

Վնչ կույր լինելով, վնչ պակասավոր, վնչ ել խելքից կաղ

Չեր կարող ախքան ալլանդակորեն ճամբից խոտորել

Առանց դյութանքի:

ԴՈՒՔՍ

Ո՛վ վոր ել լինի, վոր այդ պիղծ ձևով

Խլած ե խելքը ձեր աղջկանից և նրան՝ ձեզնից,

Պետք ե ինքներդ կարգաք որենքի արյունոտ դիրքը՝

Ի՛ր դաժան տառով և ձեր սեփական մեկնաբանությամբ,

Թեկուղ՝ հարադատ վորդիս ել լինի ձեզ դեմ մեղանշած:

ԲՐԱԲԱՆՈՒՑ

Շնորհակալ եմ Զեր Բարձրությունից,
Ահա այն մարդը, այս Մալբը, վորին, թվում է,
Հասուկ հրամանով, պետական վորոշ դորձերի համար,
Նանչել եք այստեղ:

ԴՈՒՔԱՅ ՅԵՎ. ՄԵՆԱՅՈՐՆԵՐ

Մենք շատ ցավում ենք այդ բանի համար:

ԴՈՒՔԱՅ

(Ո Ր Է Լ Լ Ե Լ Ե)

Իսկ դուք ձեր կողմից թնչ կատեք սրան:

ԲՐԱԲԱՆՈՒՑ

Վոչինչ, յեթե վոչ այս բանն այսպես է:

ՈՅՆԷԼԸ

Ամենահզոր, լըջմիտ, խոհական, հարդոս սինխորներ,
Իմ ամենազնիվ և բարեհաճ լշխանադորներ,
Վոր այս ձեր մարդու ազնկան փախցրել եմ
Ամենաճիշտն է, բայց ճիշտ է նաև
Վոր չես նրա հետ ամուսնացել եմ.

Ծանրությունն ահա և լրբությունը իմ այս հանցանքի,
Վոր այս չափն ունի

Յեղ վնչ ալիքի. Յես կողմիտ եմ իմ խոսակցության մեջ
Յեղ խաղաղության փափկասուն վոճով քիչ եմ որհնված,
Վորովհետև իմ այս բազուկներըս այն որից ի վեր
Յոթնամյա ծուծով հյութավորվել են,

Մինչև ինն լուսին սրանից առաջ նրանք վաբել են
 իրենց ամենից սիրասուն գործը վրանապատ դաշտում,
 Քիչ բանի մասին կարող եմ խոսել այս մեծ աշխարհից,
 Յեթն վոչ միայն ինչ վոր կապ ունի
 Կովի, խռովության, ճարպիկության հետ.
 Յեւ այդ պատճառով դժվար թե դատիւ վայելություն
 տամ

Ինքըս լինելով իմ ջատագույն
 Բայց ձեր բարեկեցիկ համբերությամբ
 Մի պարզ, անպաճույճ պատմություն կանեմ
 Իմ սիրտ բոլոր ընթացքի մասին,
 Թե ինչ դեղերով, ինչ դրութանքներով,
 Ինչ վոգեկոչով և ինչ գորավոր մեզականությամբ
 — Ինչպես ինձ այստեղ ամբաստանում են—
 Գրավել եմ յես նրա աղջկան:

ՈՐԱՌԱՆՅՈՒ

Մի կույս, վոր յերեք հանդուսգն չի յեղել,
 Վոգով այնքան հեղ և այնքան խողաղ,
 Վոր իր բաղձանքը շիկնում եր իր վրա,
 Հակառակ ընության, տարիքի, յերկրի, ըարի անունի,
 Յեւ ամեն բանի, դա սիրահարվի ալսալիսի բանի,
 Վորին նայելուց անգամ վախում եր:
 Հաշտ ե այն խելքը և պակասավոր, վոր խոստովանի
 Թե կատարյալը կարող ե սխալվել
 Բնության բոլոր կանոնների դեմ, և արեւը և տարվի
 Դժոխքի նենգմիտ, մութ գործնականում
 Փնտռել թե ինչու այս պետք ե լինի
 Ուստի պնդում եմ թե նա անպատճառ
 Արյան վրա ազդող ինչ վոր խառնուրդով

Կամ թե վարկե կախարդ մի ուժագով
Ազդել և վրան:

ԴՈՒՊՍ

Պնդել այս բանը՝ դեռ ապացույց չե.
Ավելի հաստատ, ակնհայտ փաստեր պետք են նրա դեմ,
Քան թե այդպիսի թեթե վարկածներ, թույլ
յերևույթներ
Յեղ՝ սովորական յնթադրություններ:

Ա. ՄԵՆԱՏՈՐ

Ոթելլո, խոսի՛ր,
Իբձվ և արդյոք, վոր բռնադատող, ծուռ միջոցներով
Յնթարկել ևս քեզ սերը այս կույսի և թունավորել
Թե դրան հասել ևս լոկ աղերսանքով
Յեղ՝ ախպես ուղիղ հարցապնդումով՝
Վարպիսին հոգին ուղղում և հողուն:

ՈՔՆԱՆ

Աղաչում եմ ձեզ,
Մարդ ուղարկեցեք արկնոջը բերեն Աղեղնավորից,
Յեղ՝ իր հոր առաջ թող ինքը խոսի իմ անձի մասին.
Յեթե դուք դատեք նրա ասածից, վոր յիս կեղտոտ եմ,
Ապա վնչ միայն յետ առեք ինձնից ձեր այս աշտանը
Յեղ՝ ինձ շնորհած վստահությունը,
Այլ վճիռը ձեր թող մինչև անդամ
Ընկնի կյանքիս վրա:

ԴՈՒՊՍ

Բերեցեք այստեղ Դեզդեմոնալին:

ՌԹՆԱԼՈ

Յազո՛ր, տար սըրանց, տեղը լա՛վ գիտես:

Յազոն յե՛վ սպասավարները դուրս են գնում

Յե՛վ մինչև նա դա՛

Նույն ճշմարտութ՛յամբ, վորպես թե արյանս

մոլորութ՛յունները

Յերկնքի առաջ խոստովանեյի, նույն ճշգրտութ՛յամբ
Յես ձեր լըշամիտ ունկնդրութ՛յանը կը ներկայացնե՛մ,
Թե ինչ միջոցով այս չքնաղ աղջկա սիրտը շահեցի,
Յե՛վ նա ե՛լ իմբս:

ԴՈՒՔՍ

Ասե, Ոթեւի՛ր:

ՌԹՆԱԼՈ

Հայրն ինձ սիրում եր՝ հաճախ հրավիրում,
Հարցեր եր տալիս իմ կյանքի բոլոր պատմութ՛յան մասին,
Տարի առ տարի—պատերազմները, պաշարում, լախտեր,
Վոր անցել եյի Յես ել ծայրից ծայր, իմ մանկութ՛յունից
Մինչև այն րոպեն, վոր նա լսում եր, բոլորը ստիպում
Յե՛վ պատմել տալիս Յես պատմում եյի
Խիստ աղետալի ձախորդութ՛յուններ,
Սրտաշարժ դեպքեր հեղեղի միջից և լայն դաշտերից,
Յերբ մաղ եր մնացել, վոր սպաննվեյի խլամի վրա,
Ինչպես անդգամ թշնամու ձեռքը յես դերի բնկա,
Ինչպես ծախվեցի, ինչպես փրկանքով ինձ յետ գնեցի,
Յե՛վ այլ դրվադներ իմ ճամբորդական պատմու-
թ՛յուններից —

Մեծ քարանձաղներ, չոր անապատներ,
Բիրտ քարահանքեր, ժայռեր ու նարեր,
Վորոնց դլխները յերկինք են դաշում,
Պատկերում եյի դրանք բոլորը.

Յեղ Վաննիրալներ, իրար միս ուտող,
Անթրոպոֆագներ և մառլիկ, վորոնց դլխներն աճում են
Ուսերից ներքև: Յեղ Դեղլիմե՛ն հակվում եր լսել,
Բայց տան որոնները շատ նախա՛ նրան դուրս եյին
կանչում,

Յեղ նա չառապով կարգի դներով՝ վերադառնում եր,
Յեղ իմ իրօքերը սննադ ազանջով տալում եր կարծես:
Այս նկատելով՝ մի անգամ հարմար՝ մի ժամ ընտրեցի,
Յեղ այնպիսի մի՛, վոր թախամնադլխն անդրե ինձանից
Պատմել իմ բոլոր պատկառությունը,
Վորից քիչորոնց լսել եր միայն, այն ել վոչ ուշով:
Համաձայնեցի և հաճախ նրանից
Արցունք կոխեցի: պատմելով քախտի այն
հարվածները,

Վոր կրել եր իմ Հահուլությունը: Յերը ավարտեցի՝
Նա տվեց ինձ իմ ցավերի համար
Հառաչանքների մի ամբողջ աշխարհ,
Նա յերդում արավ — դարմանալի ե, խիստ դարմանալի,
Շատ սրտաշարժ ե, անչմոխ սրտաշարժ —

Նա ցանկացաւ, վոր լսած չլինեք, ցանկացաւ նա,
Վոր յերկինք նրան ալուլիսի մի մարդ ստեղծած լինեք,
Ինձ շնորհակալ յեղով և աղաչեց ինձ,
Վոր յեթև ունեմ յես մի բարեկամ, վոր սիրում ե իրեն,
Ուսուցեմ նրան թե ինչպիսի պատմե իմ պատմությունը,
Ինք նրան կը սիրի: Այս թեւադրանքից յես ել խոսեցի:

Նա բուռն սիրեց ինձ իմ անցկացրած վտանգներին
համար՝

Յես սիրեցի նրան, վոր կարեկցում եր իմ
տանջանքներին.

Ահա այն միակ կախարդութիւնը, վոր գործ եմ դրել,
Ահա գալիս ե տիկինը և թող ինքը վկայի:

Մօնում եմ Դեզդեմոնան, Յագագ յե վսպաւս վոր երբ

ԴՈՒՐՍ

Այդ պատմութիւնը և իմ աղջկան կարող եր գրաւել,
Բարձր Բրաբանցիո, ընդունեցեք այս մատիւլած խնդիրը
Իբրև լավագոյն արամադրութեամբ.

Մարդիկ ավելի ի գործ են ածում
Կոտրած զենքերը, քան դատարկ ձեռքը:

ՌԵԱՐԱՆՏԻՈ

Խնդրում եմ լսեք իմ դատեր խոսքը:
Թե խոստովանի, վոր կես տարփածուն հենց ինքն և
յեղեղ,

Կործանվի գլուխս, յեթե այս մարդուն իղուր մեղադրեմ,
Դեպ ալատեղ արի, ազնիվ որ ի որդ:

Արդյոք հարգելի այս ժողովի մեջ
Ո՞վ ե այն անձը, վորին ավելի պարտ ես հնազանդել:

ԴՆՁՐԾՄՈՆ.

Իմ ազնիվ հայր,

Տեսնում եմ ալատեղ յես մի բաժանված է.

պարտականութիւն:

Կյանքս և կրթութիւնս ձեզ եմ պարտական.

Կյանքս և կրթութիւնս ինձ ուսուցել են պատվել,
հարգել ձեզ:

Դուք եք տերը իմ պարտականության
 Յեվ մինչև այստեղ յես ձեր աղջիկն եմ.
 Մակախն և ահա իմ ամուսինը.

Յեվ հենց այն չափով, վորչափ իմ մայրը ձեզ եր
 անձնվեր,
 Ձեզ իր հորիցը դերադասելով, յես ել հայտնում եմ,
 Վոր անձնվեր եմ Մավրին, իմ տիրոջ:

ՌԲԱՆԱՆՅԻՈ

Լավ, Աստված քեզ հետ: Յես վերջացրի:
 Ձերդ բարձրություն, այժմ պետական գործերին
 անցնենք,
 Լավ եր մի դավակ վորդեգրեյի, քան թե սա լիներ.
 Այստեղ արի, Մավր, իմ բոլոր սրտով տալիս եմ
 քեզ այն,

Վոր յեթե ինքդ առած չլինեյիր՝
 իմ բոլոր սրտով պիտի մերժելի: Բո շնորհիվ, գոհար,
 Հողով ուրախ եմ, վոր քեզնից բացի ել դավակ չունիմ,
 Թե վոչ փախուստըդ ինձ կը հարկադրեր բռնակալ
 դառնալ:

Յեվ կապանք դնել նրանց վտաններին: Վերջացրի,
 տեր իմ:

ԴՈՒՊՍ

Թույլ տվեք, վոր յես ձեր կողմից խոսեմ և մի
 զճիռ տամ,
 Վոր իբրև սանդուղք կամ թե պատվանդան
 Այս սիրող դույզին թույլ տա բարձրանալ դեպի ձեր
 շնորհը

Յերբ ճար չի մնում և հույսը հատնում,

Վատթարի գալով՝ վատն է վերջանում
 Յեւ յեթե վողբանք անցած մի չարիք՝
 Նոր չարիքների մենք դուռ կը բանանք,
 Ինչ վոր չենք կարող մենք բախտից փրկել,
 Համբերությունը նրա վնասը ծաղր է դարձնում,
 Գողունի տերը յերբ վոր ժպտում է
 Ելի նա գողից մի բան կորցում է.
 Ով շռայլում է ապարդյուն կսկիծ՝
 Նա գողանում է սեփական ինչքից:

ՌԵԱԼԻՅԵՒՆ

Թող Թուրքը ուրեմն Կիպրոսը գրավե.
 Ի՛նչ հոգ, քանի վոր ժպտալը բավ է.
 Այն մարդն է կարող այդ վճիռները լուծյամբ տանել,
 Ով մորմոք չունի, յեթե վոչ ցավից սիրտփանք հանել.
 Բայց ով փոխ առնե համբերությունից, վոր տա
 տերության,
 Նա պետք է տոկա թե ցավին և թե մխիթարության,
 Այն վճիռները, շաքարացնելու կամ դառնացնելու,
 Յերկու կողմից ել ուժեղ լինելով՝ շատ յերկդիմի են,
 Բայց և բառերը միշտ ել բառեր են, դա ինձ հայտնի չե,
 Ծղմված սիրտը պկանջից բուժվի:
 Բայց յես խնդրում եմ անցնել պետության կարևոր
 գործին:

ԴՈՒՊՍ

Թուրքը ահեղ պատրաստությամբ արշավում է Կիպրոսի
 վրա: Որքեյլն, տեղի ամրություններն ամենից
 լավ քեզ են ծանոթ, և թեպետ այնտեղ մենք մեծ
 ընդունակություններով մի կուսակալ ունենք,

բայց հասարակաց կարծիքը, ներգործությունների
վեհապետունին, ավելի մեծ վստահությամբ քեզ ե
տալիս իր ձայնը, պետք ե ուրեմն զիջանես նոր
ձեռք բերած բախտդ մի քիչ նսեմացնել այս
տաժանելի արկածալից արշավանքով:

ՈՅՆԱՆՆՈ

Մի ակնածելի տեր սենատորներ,
Բռնապետական սովորությունը
Դարձրել ե ռազմի քար ու պողպատե բիրտ անկողինը
Ինձ համար փափուկ՝ յերեք հեղ ջոկած փետրե
մահճի պես.

Խոստովանում եմ, վոր յես դառնում եմ չարքաշության
մեջ
Բնածին ավյուն ե զվարթություն: Յես հանձն եմ
առնում

Վարել նոր ծաղած այս պատերազմը Տաճիկների դեմ.
Յեղ խոնարհելով ձեր պատկառելի ժողովի առաջ
Խնդրում եմ հարմար մի տնորինություն իմ կնոջ
համար,

Յեղ պարտ ու պատշաճ կարգադրություններ զիրքի
ու ծախքի,

Տան ե ծառայի, ինչպես վայել ե նրա կենցաղին:

ԴՈՒՔՍ

Յեթե հոգար ես՝ թող հոր ժոռ մնա:

ԲՐԱԲԱՆՍԻՈ

Յես չեմ ընդունում:

ՈՅՆԱՆՆՈ

Վիչ ել յես, տեր իմ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Վիշ ել յես, տեր իմ, յես ել չեմ ուզում աշխտեղ քնակվել
 Յեզ իմ հոր աչքին միշտ յերևալով՝ բարկացնել նրան:
 Ո՛վ վողորմած Դաւթ, իմ աղաչանքին բարեհաճորեն
 Ունկըն շնորհեցեք, և թող ձեր ձայնը ինձ պաշտպան
 կոնգնի,
 Յեզ ոգնության զա իմ պարզմըտության:

ԴՈՒՔՍ

Լճվ, Դեզդեմոնա, թնչ ես ցանկանում:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Թե Ոթելլոյին սիրեցի՝ հեռը ապրելու համար,
 Հախուռն ընթացքըս և փոթորկահույզ ճակատագիրըս
 Թող փողահարեն արար աշխարհին:
 Սիրտըս ամուսնուս բուն իսկ արհեստին սիրահարված ե:
 Յես Ոթելլոյի մտքի մեջ տեսա նրա յերեսը
 Յեզ նրա փառքին և հերոսական շնորհներին ե,
 Վոր նվիրել եմ հոգիս և բախտըս:
 Այսպես ուրեմն, ազնիվ պարոններ,
 Թե ինձ տուն թողնեն, խաղաղության մեջ ապրող
 ցեցի պես,
 Յեզ ամուսինըս պատերազմ գնա՝
 Այն, վորի համար նրան սիրում եմ, կը խլվի ինձնից,
 Յեզ դեռ պետք ե ինձ նրա ղգալի բացակայության
 Զրկանքը կրել: Թողեք վոր յերթամ յես ել նրա հետ:

ՌԹԵԼՅՈ

Թողեք ստանա նա ձեր ձայները:
 Յերկինքը վկա, յես այս չեմ խնդրում իմ ախորժակի
 հագուստի համար,

Վիշ եւ իմ տապի կամ իմ սեփական բաղականութեան,
— Յերիտասարդի վառ տենչերն իմ մեջ անցած լինելով—
Այլ նրա հոգուն սիրով դոհացում բախշելու համար.

Յեւ յերկինքը պաշտպան ձեր հոգիներին, յեթե դուք
կարծեք՝

Թե յես կարող եմ ձեր ինձ վստահած մեծ ու լուրջ
գործը

Անխնամ թողնել՝ յերբ նա դա ինձ հետ:

Վիշ, լերը թևավոր կուպիդի թեթև ու խուխաղերը,
Մաքի և գործի ձեռքերըս փակեն միշտ մեղկութեան մեջ,
Յեւ ժամանցները պաշտոնս աղարտեն կամ թե
խաթարեն՝

Թող տանտիկիներն իմ սաղավարտից մի տապակ
շինեն,

Յեւ տմեն տեսակ անարդ ու նվաստ ձախորդու
թյուններ

Խուժեն խմբովին համբավիս վրա:

ԴՈՒՓՍ

Թող լինի աղպես, ինչպես դուք ձեր մեջ հաբմար
համարեք՝

Նրա մնալու կամ գնալու մասին:

Գործը կանչում ե, արագութեամբ թող պատասխանի:

Ա. ՍԵՆԱՅՈՐ

Պետք ե այս գիշեր ճանապարհ ընկնեք:

ՈՒՆԻՆՈ

Իմ բոլոր սրտով:

ԴՈՒՏՍ

Առաջնոր իննին պետք է մենք կրկին ժողովինք
այստեղ:

Ոթելի, մի սպա թող յետև մնա,
նա քեզ կը բերե մեր հրովարտակը և ամեն այլ ինչ,
վար քո պաշտոնի և դիրքի համար կարևոր լինի:

ՈՅՆԷԼՈ

Յեթե կը հաճի Ձեր բարձրությունը, իմ դրոշակիքը.
նա վստահելի և պարկեշտ մարդ է.
Նըրան եմ հանձնում բերել կնոջըս և ամեն այլ բան,
վար ձեր շնորհը արժան համարե յետևիցս զրկել:

ԴՈՒՏՍ

Լավ, այդպես լինի: Բարե գիշեր ձեզ յուրաքանչյուրիդ:

ԲՐԱԲԱՆԳԻՈՅԻՆ

Յեղ, ազնիվ սինիոր, յեթե ըստինքյան հերոսությունը
Ձուրկ չե հմայիչ գեղեցկությունից՝
Ապա ձեր փեսան, այո, ամենի սիրուն է, քան սև:

Ա. ՄԵՆԱՏՈՐ

Գնաս բարով, քան Մամլը, բախտավոր արա՛
Դեղդեմոնային:

ԲՐԱԲԱՆՑԻՈ

Անք պահիր վըրան, յեթե աչք՝ ունիս տեսնելու համար
Հորը խաբեց, Մամլը, քեզ ել կը խաբե:

Դուգսք, սեհասորենքը յեվ սպանեք դուս եմ զմուս:

ԱԹԵՆՆԱ

Կյանքըս գրաւ նրա հաւատարմության:
 Ո՛վ պարկեշտ Յագո, Դեղդեմոնայիս քեղ եմ թողնելու:
 Խնդրեմ, թող կիներդ ծառայի նրան,
 Յեւ դու բեր նրանց ճիշտ հարմար պահին:
 Յեկ, Դեղդեմոնա, մեկ ժամ ունիմ դեռ, վոր պետք է
 քեղ հետ
 Նվիրեմ սիրո և տան գործերի և կարգադրության:
 Պետք է հարմարվենք հանգամանքներին:

Ա Ք Ե Ղ Լ Լ Ո Ն Ե Վ Դ Ե Ղ Ե Մ Ո Ն Ա Ն զ Ն Ո Ւ Մ Ե Ն

ՌՈԴՐԻԴՈ

Յագո:

ՅԱԴՈ

Խնչ ես ասում, հոգիս:

ՌՈԴՐԻԴՈ

Խնչ ես կարծում, խնչ պետք է անեմ:

ՅԱԴՈ

Դնա անկողին և քնի՛ր:

ՌՈԴՐԻԴՈ

Դնում եմ ուղղակի ջուրն ընկնեմ:

ՅԱԴՈ

Յեթե այդ տեսակ բան անես, դրանից հետո ել քեղ
 չեմ սիրի, դու թեթևաոլիկ ազնվական:

ՌՈՂՐԵՂՈ

Թեթևադիկութունն եւ ապրել, յերբ ապրելը տանջանք
ե, յերբ մահը մեր բժիշկն ե, այն ժամանակ մենք
կունենանք մեռնելու դեղատոմս:

ՅԱՂՈ

Ո՛ր թշվառական, յես աշխարհի վրա նայել եմ չորս
անգամ յոթը տարի և այն որից ի վեր, վոր
կարողացել եմ շահը զանազանել վնասից՝ չեմ
գտել մի մարդ, վոր գիտենա թե ինչպես պետք
ե սիրել ինքզինքը: Նախքան ասելը թե՛ ինձ
ջուրը կը գցեմ մի գինեա արժող հաճի սիրո
համար՝ յես կը փոխեյի իմ մարդկութիւնը մի
շանազլուխ կապիկի հետ:

ՌՈՂՐԵՂՈ

Ի՞նչ կարող եմ անել, յես խոստովանում եմ, վոր
իմ ամոթն ե այսպես սիրահարվել, բայց իմ
առաքինութիւնն անզոր ե ուղղել այն:

ՅԱՂՈ

Առաքինութիւն, մի չնչին թուղ. մեղանից ե կախված
թե մենք այսպես ենք թե այնպես: Մեր մարմին-
ները պարտեղներ են, վարոնց մեր կամքերը
պարտիզականներ են, այնպես վոր, յեթե մենք
ուղենանք յեղինճ տնկել, կամ ցանել հազար,
ցանել մշտիկ, խոտատել ուրց, կամ մի տեսակ
կանաչեղեն հալթալթել և կամ այդ շատ տեսակ-
ներով, և կամ ծուլութեամբ թողնել անբերրի կամ

մեր աշխատությամբ պարարտացնել, այո՛, կարողությունը և ուղղիչ հեղինակությունը մեր մեջն եւ Յեթեմ մեր կյանքերի համասարակշռությունը խոհականության մի նժար չունենալ՝ զգայականության կշեռքին հակազդելու համար, մեր բնություններն արլունը և ստորությունը պիտի առաջնորդեյին մեզ դեպի ամենից աշխատակ վախճաններ, բայց մենք ունենք խոհականության զովացնելու մեր կատաղի ցանկությունները, մեր մարմնական խայթոցները և մեր անսառնձ կրքերը, ուրեմն յես հետևեցնում եմ, վոր ինչ վոր դու սեր ևս կոչում, մի աղանդ ե կամ մի ընձյուղ:

ՈՌԴԵՐՈՒՄ

Դա ճիշտ չեւ:

ՅԱՆՈ

Դա միայն արյան տախանքն և կամ կամքի թուլությունը: Խնկքդ դուռնդ բեր, մարդ յեղիւր, ջուրն ընկնեմ... կատուններին և կույր շան լակոտներին եւ ջուրը զցում: Յես հայտարարել եմ ինձ քո բարեկամը և յես խոստովանում եմ, վոր հյուսված եմ քո արժանիքին ամուր և ընդմիշտ դիմացկուն կապերով: Յերբեք չեյի կարող քեզ այնպես ոգտակար լինել, ինչպես այժմ: Փող դիւր քո քսակում, հետևիւր կռիւներին, ծածկիւր դեմքդ խարդախ մարուքով, ասում եմ՝ փող դիւր քո քսակում: Զի կարող պատահել, վոր Դեզդեմոնան յերկար շարունակի սիրել Մավրին, — փող դիւր քո քսակում, — վնչ եւ Մավրը՝ Դեզդեմոնային, մի կատաղի:

սկիզբը եր դա և դու կտեսնես համապատասխան մի բաժանում,—միայն փող դիր քո քսակում,—այս Մավրերը փոփոխամիտ են,—լցրճւ քսակդ փողով,—այն կերակուրը, վոր նրան այժմ այնքան անուշահամ է, ինչպես յեղջերենին, շուտով նրան պետք է լինի այնքան դառն, վորքան դառն դդմենին (coloquintida): Դեղդեմոնան յերեսը պետք դարձնե յերիտասարդի, յերբ նա կշտանա նրա մարմնից՝ պիտի գանի նա իր ընտրության սըլսալը, Դեղդեմոնան պիտի ցանկանա փոփոխություն, պիտի ցանկանա, ուրեմն փող դիր քո քսակում: Յեթե դու կարիք ունենաս դատապարտել քեզ՝ արա այդ ավելի նուրբ ձևով, քան ջուրն ընկնելով: Փող դիր ինչքան կարող ես. յեթե սուրբ պսակը և մի դյուրաբեկ ուխտ մի թափառահաճ էր բարբարոսի և վեհափափուկ վենետիկուհու միջև՝ չափազանց դժվար չլինի իմ ճարպիկության համար և դժոխքի բոլոր ցեցերի համար, դու նրան կըմբռնես, ուրեմն փող դիր: Ջուրն ընկնելու մի ախտ, ճանապարհը մաքուր է. վորոնք ավելի հաճույքդ կատարելով կախվել, քան թե ջուրն ընկնել ու դնալ առանց նրան:

ՌԵՐԵԻՆՈ

Յեթե բախաս փորձեմ, կարճիկ եմ հույս դնել քո վրա:

ՅԱՆՈ

Վստահի՛ր ինձ,—գնե, փող վատակիր—Յես հաճախ քեզ ասել եմ և յես նորից և նորից ասում եմ,

յես տտում եմ Մալքին—իմ պատճառը սրտում ե
արմատացած, քոնն ել պակաս պատճառ չունի
լինենք միացյալ մեր վրեժի մեջ նրա հանդեպ
Յեթե կարողանաս նրան կալատացնել՝ հաճույք
կը պատճառես քեզ, իսկ ինձ՝ զվարճություն
Ժամանակի արդանդում կան շատ դեպքեր, զորոնք
պիտի ծնվեն։ Անդրադարձիր, գնա, փոշ վաստա-
կիր։ Վաղն ավելին կը խոսենք այս մասին։ Յտե-
սություն։

ՌՈՂՐԻՊՈ

Ո՛ւր պիտի հանդիպենք վաղն առավոտ։

ՅԱՆՈ

Իմ կացարանում։

ՌՈՂՐԻՊՈ

Կանուխ քեզ հետ կը լինեմ։

ՅԱՆՈ

Գնա, գնաս բարով։ Լսեմ ես, Ռողբիգո,

ՌՈՂՐԻՊՈ

Ի՞նչ ես ասում։

ՅԱՆՈ

Ջուրն ընկնելու մասին ալլևս վնչ մի խոսք, լսեմ ես։

ՌՈՂՐԻՊՈ

Միտքս փոխեցի, գնում եմ բոլոր կալվածներս ծախեմ։

Գնում ե

Միշտ իմ հիմարս քսակս եմ շինում:

Այլապես պիտի սրբապղծելի իմ շահած խելքըս
Յեթե վատնելի իմ ժամանակը այսպես թռչունին՝
Յեթե մոչ միայն իմ զվարճության և շահի համար:
Ասում եմ Մամբրին: Հեռվում կարծում են,

Վոր նա սեփական սաղաններիս մեջ պաշտոնս ե վարել:
Ձեռն իմանում թե՛ ճիշտ ե այդ արդյոք:

Բայց լուկ այդ տեսակ կասկածի համար՝

Կը վարվելի լես, վորպես թե իրոք մտահ լինելի:
Նա հարգում ե ինձ. ուրեմն ավելի դյուրավ կարող եմ
Մտադրածներըս գործ դնել վրան:

Ասենք՝ Կասսիոն մի մաքուր մարդ ե,

Լավ, տեսնեմ հիմա— խլեմ պաշտոնը,

Լարեմ իմ կամքը կրկին ու կրկին սրիկայությամբ:
Ինչպե՞ս, ինչպե՞ս թե... մի լավ մտածեմ...

Քիչ հետո Մամբրի ականջը յեղծեմ՝

Վորպես թե Կասսիոն շատ ե մտերիմ իրա կնոջ հետ:

Նա այնպիսի դեմք և հաճոյական վարք ու բարք ունի,

Վոր կասկածանքի շուտ տեղիք կտա,

Ձեռնած ե կանանց փճացնելու—

Մամբրը մի ազատ և բաց բնություն ունեցող մարդ ե,

Վոր մարդկանց անկեղծ կարծում ե յերբ վոր այդպես
են թվում,

Յեվ կարելի ե այնպես քնքշությամբ քթիցը քաշ տալ,
Ինչպես եղբրին:

Գտնա: Հղացվեց: Դժոխք ու գիշեր

ձիվաղ զավակին լույս աշխարհ բերեն:

Ջուր և սըրըսկում վառ Արջի վրա
Անշարժ բեմեռի պահապաններին մարելու համար:
Յերբեք չեմ տեսել կատաղած ծովի ալսպիսի հուզում:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Յեթե թուրքական նավատորմիդը չի ապաստանել
Մի ծովախորշում, նա ընկղմված է:
Անկարելի յի սրան դիմանալ:

Մօնում և մի յերկուդ ա գ ց վ ա կ ա ց

Գ. ԱՋՆՎԱԿԱՆ

Ուրախ լճւր, տղերք, կռիվն ավարտվեց:
Բուռն փոթորիկն ափսպես ծեծել և սսմանցիներին,
Վոր նպատակը նրանց կասել է:
Վենետիկից յեկած փառահեղ մի նավ
Տեսել և նրանց մեծագույն մասի նավաբեկումը
Յեղ քայլաշուք:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Ի՞նչպես, ճիշտ և այս:

Ա. ԱՋՆՎԱԿԱՆ

Նավը հենց ալստեղ թարխա և ձգել:
Մի վերոնացի, Միքայել Կասսիոն,
Վոր տեղակալն է մեր քաջառազմիկ Մավր Ոթելլոյի
Դուրս յեկավ ցամաք, բայց Մավրը՝ ինքը ծովի վրա
յի

Յեղ լիակատար իրավունքներով գալիս և Կիպրոս:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Ահ, շատ ուրախ եմ. նա արժանավոր կառավարիչ է:

Գ. ԱՋՆՎԱԿԱՆ

Բայց հենց նույն կասսիոն, թեև խիստ հրճված
 Թուրքերի կրած կորստի վրա՝ շատ մտահոգ է,
 Յեղ աղոթում ե, վոր Մալքն անվորձանք, ապահով
 լինի,
 Մի շատ կատաղի և վատ փոթորկում նրանք զատվել են:

ՄՈՆՏԵՆՈ

Աստված պահպանե. յես ծառայել եմ նրա ձեռքի տակ,
 Մարդը իսկ և իսկ ղինվորի նման հրամայել գիտե,
 Գնանք ծովեզերք, թե յեկած նավը տեսնելու համար,
 Թե սպասելով քաջ Ոթելլոյին՝ աչք ձգենք հեռուն՝
 Մինչև ուր ծովը և լուրթ յերկինքը միախառնվում են:

Գ. ԱՋՆՎԱԿԱՆ

Լեղ, ալդդես անհնք. ամեն մի ըողե մի նոր յեկող
 կա:

ՄՏՆՈՒՄ Ե ԿԱՍՍԻՈՆ

ԿԱՍՍԻՈՆ

Շնորհակալութ յուն այս պատերազմիկ կղզու քաջերիդ,
 Վոր Ոթելլոյին հարդում եք ալդդես.
 Ո՛հ, յերկինքը թող պաշտպանե նրան տառերքի
 ընդդեմ,
 Յես կորցրի նրան շատ վտանգավից մի ծովի վրա:

ՄՈՆՏԵՆՈ

Լեղ և իր նավը:

ԿԱՍՍԻՈՆ

Այն, իր նավը ամուր ղինված է,
 Յեղ նավաղեսը իր գործին հմուտ և փորձառու է.

Ուստի հույսներս, թեև մահամերձ,
Բայց պետք է բուժվեն:

ԴԲՄԻՑ

Նեմվ, նեմվ, նեմվ...

Մենում ե մի շորտոդ ազնվական

ԿԱՍՍԻՈ

Ի՞նչ աղմուկ է այս:

Դ. ԱՋՆՎԱԿԱՆ

Ամբողջ քաղաքը խաղառ հատարկ է,
Ծովի յեղերքին կանգնած են շարքեր ժողովրդական՝
Յեվ գոչում են «առադաստ, առադաստ»:

ԿԱՍՍԻՈ

Սիրտըս ասում է թե կուսակալն է:

Դրոփց քնդանորնե

Բ. ԱՋՆՎԱԿԱՆ

Պատվի վողջույնն է, վոր արձակում են,
Անպայման դրանք բարեկամներ են:

ԿԱՍՍԻՈ

Քնդրում եմ, պարոն, առաջ գնացեք,
Յեվ լուր տվեք մեզ թե յեկողն ո՞վ է:

Բ. ԱՋՆՎԱԿԱՆ

Իսկույն:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Բարի տեղակալ, ձեր զորապետը ամուսնացած է:

ԿԱՍՍԻՈ

Բարեբախտորեն՝ Նա տիրացել է մի չքնաղ կույսի,
Վոր վեր է ամեն նկարագրումից և խոլ համբավից,
Մեկը, վոր վեր է տոհմագիրների սուտ ներբողներից,
Յեւ մտեղծության նախահիմնական պաճուճանքի
մեջ

Հողներից եւ իրեն՝ արարչին:

Վերամեմում է յերկրոց ազնվականը

Ի՞նչ կա. ո՞վ յեկամ:

Բ. ԱՂՆՎԱԿԱՆ

Մի վամբն Յագո, գրոշակիրը մեր զորապետի:

ԿԱՍՍԻՈ

Յեւ ի՞նչպէս հաջող է շուտ է հասել,
Փոթորիկները, ուռած ծովերը և զոռ հողմերը,
Ակոսափորված սուր խարահները, դիզված խիճերը,
Անմեղ նավերի այդ վարանամուտ դավաճանները,
Կարծես գեղեցիկ դիտակցությունով
Իրենց մահացու բնույթը լքել,
Յեւ աստվածային Դեղդեմոնալին ճամբա յեն տվել,
Վոր անփորձ անցնի:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Ի՞նչ աղջիկ է դա:

ԿԱՍՍԻՈ

Հենց այն աղջիկը, վոր ասում եյի,
Մեր զորապետի զորապետուհին,
Վորին քաջ Յագոն պետք է ուզեկցեր,
Յեւ վորի դալը յոթ որ կանխել է մեր յենթադրածը,

ԿԱՍՍԻՈ

Ծովի և յերկնի ահեղ պայքարն եր, զոր մեղ բաժանեց,
Բայց լսեցեք, առադմատ:

ԴԲՍԻՅ

Առադմատ, առադմատ...

Թեղանորեն դափց

Բ. ԱԶՆՎԱԿԱՆ

Բարեկն տալիս մեր միջնաբերդից,
Հալանորեն դա մի բարեկամ ե:

ԿԱՍՍԻՈ

Գնն և լուր բեր:

Բ. ազնվականը զնամ և

Գալուստդ բարի, սիրելի Յազո:

Եմիլիային

Բարե ձեզ, տիկին:

Բայց չնեղանաս իմ աղատ վարքից, սիրելի Յազո.

Իմ ծնունդն և, զոր տալիս և ինձ այս

Բաղաքավարուլթյան հանդուգն ձեռ:

Համբուրում և Եմիլիային

ՅԱԴՈ

Յեթե նա տա ձեզ իր շրթունքները

Այնքան, զորքան ինձ լեզուն և տալիս,

Շուտ կը կշռանաք:

ԴՆՂԴՆՄՈՆԱ

Այնդ, նա չունի իսկ զնձ մի լեզու:

ՅԱԳՈ

Իսկապես շատ շատ:

Այն ել միշտ յերբ յես քնել եմ ուղում:

Տիկին, ձեր առաջ մի քիչ ձեր լեզուն սրտումն ե
դնում

Յեմ մտքի մեջն ե իմ դեմ մրթմրթում:

ՆՄՈՒԽԱ

Այդպես խոսելու փոքր պատճառ ունեք:

ՅԱԳՈ

Լավ, լավ. պատկերներ եք դուք դուրսը, դանդաղներ՝
Ձեր դահլիճներում, վայրի կատուներ
խոհանոցներում,

Յեմ սրբեր եք դուք վիրավորելիս,

Դեմեր եք, յերբ դուք եք վիրավորվում,

Դերասաններ եք տանտիկնության մեջ,

Յեմ տանտիկիներ՝ անկողիններում:

ԴՆՁԴՆՄՈՐԱ

Թճճ քեզ, չարախոս:

ՅԱԳՈ

Ճիշտ ե, թուրք դառնամ թե սուտ եմ ասում:

Բնից զարթնում եք խաղալու համար,

Անկողին մտնում գործելու համար:

ՆՄՈՒԽԱ

Դուք չեք գրելու իմ ներբողականը:

ՅԱԳՈ

Մի թողնեք գրեմ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Յեթե ուղեյիւր ինձ դովասանել՝ Բնչ կը գրեյիք:

ՅԱԳՈ

Ո՛ր, ազնիւ տիկին, աղալիսի բանի դուք ինձ մի
մղեք,

Յես մի վռչինչ հմ թե քննադատ չեմ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Արի, փորձ արա: Մարդ ուղարկեցիք նազահանգիստը:

ՅԱԳՈ

Այո, տիրուհի:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Սրտով ուրախ չեմ: Ծածկում եմ ինչ վոր յես
խկապես եմ

Թվալով այլ կերպ: Տեսնենք թե ինչպես կը գովեիյր
ինձ:

ՅԱԳՈ

Դրա վրա յեմ, բայց իմ գյուտերը

Այնպես են պոկվում խելապտաակից՝

Ինչպես սոսինձը թաղիքի վրայից,

Ուղեղ, ամեն բան պոկում է իր հետ.

Բայց մուսա հիմա յերկունքի մեջ է,

Յեղ ախպես ծնեց:

Յեթե նա չքնաղ և խելացի յե—չքնաղություն և
խելացիություն,

Մին՝ գործածելի, իսկ մյուսն արդին ինքն է
գործածում:

ԴԵՋԴԵՄՈՐԱ

Շատ լավ գովեցիր:
Ինչպէս կը լինի, յեթե սև լինի, նաև սրամիտ:

ՅԱԳՈ

Յեթե սև լինի, սրամտութիւնն նաև ունենա
Մի ճերմակ պետք է գտնի նա վայել իր սեփեկության:

ԴԵՋԴԵՄՈՐԱ

Ել ավելի վատ:

ՆՄԻՆԻԱ

Ինչպէս կը լինի, յեթե սիրուն ու հիմար ել լինի:

ՅԱԳՈ

Զի պատահել, վոր գեղեցիկ լինի ու հիմար լինի,
Մինչև իսկ նրա հիմարութիւնը
Ոգնել է նրան մի ժառանգության:

ԴԵՋԴԵՄՈՐԱ

Դրանք հին միամիտ պարագայներ են, գինետներու
հիմարներին ծիծաղացնելու համար: Ի՞նչ թշուա-
ռական գովեստ դու ունես նրա համար, վոր տը-
գեղ է ու հիմար:

ՅԱԳՈ

Ինչքան ել տգեղ ու հիմար լինի՝ կարող է նա ել,
Ինչ վոր խելացին և գեղեցիկը սովոր են անել:

ԴԵՋԴԵՄՈՐԱ

Ո՛ր թանձր տգիտութիւն, դու ներքուդում ես ամենա-

վատին ամենալավը: Բայց ի՞նչ ներբող կը շռայ-
լեյիր հատկապես մի արժանի կնոջ, մեկը, վոր
արժանիքի հեղինակությամբ հենց չարամտու-
թյունից հարդանք կը կորդի:

ՅԱԴՈ

Այն վոր չքնաղ եւ ե յերբեք հպարտ,
Վոր լեղվանի յեւ ե վհչ մեծախոս,
Վորին չի պակասում զոսկի ե յերբեք
Ձի դառնում հիմար ե թեթևաոլիկ,
Այն վոր չի փախչում իր ցանկությունից
Յեւ ղեռ ասում ե, ճիսա կարող եմ,
Վոր բարկանում ե ե վրեժն ե մեղմ,
Վոր պաղատում ե իր սխալին մեալ,
Իսկ իր տապառակին թողնում ե թռչել,
Նա վոր իր բարձրը իմաստության մեջ
Այնքան հիմար չե, վոր մի փողոյի*)
Գլուխը փոխի իշխանի***) պոչի հետ,
Նա վոր կարող ե խորհել, բայց միաքը
Յերբեք բաց չանել, դարպասողներին
Չգառնալ նայել—դա մի եակ ե,
Յեթե աղալիսին դոյություն ունի...

ԴԱՅԴԱՄՈՆԱ

Ի՞նչ անելու:

*) Ձիի տեսակ—cod

**) Ձիի տեսակ—salmon

ՅԱԳՈ

Միամիտներին դիեցնելու
Յեղ գարեջրի հաշիվ պահելու:

ԴՆՋԴՆՄՈՆԱ.

Ամենակազ և անկարող լեղրակացություն: Նրանից մի
սովորիւր, Եմիլիան, թեև քո ամուսինն եւ ի՞նչ
կարծիք ունեք, Կասսիո, չէք կարծում, վոր նա
ամենապիղծ և վատշվեւր մի խորհրդատու յն:

ԿԱՍՍԻՈ

Ազդու ե խոսում, տիկին, դու կարող ես ըմբռնել
նրան ավելի իբրև զինվորական, քան իբրև քե-
րական*):

ՅԱԳՈ

Մեկուսի

Դեղդեմոնայի ձեռքն առնում ե իր ափի մեջ, հ՛ը,
լավ ե, փսփսմ. այսքան փոքրիկ վոստայնով եւ
կարող եմ բռնել մի խոշոր ճանճ, ինչպես Կաս-
սիոն: Այո, ժպտա յերեսին, ժպտա, լես տեսք ե
շղթայեմ քեզ քո խկ սիրաբանության մեջ: Ծըշ-
մարիտն ես ասում, այդպես ե, իհարկե, յեթե այդ-
պիսի անպարարությունները քեզանից կորզնն
քո տեղեկալությունը, լավ կը լինեւր այնքան հա-
ճախ չհամբուրեայիր քո յերեք մատները, վորով
դու այժմ նորից միտում ունես պարոն խաղալու:
Շատ բարի՝ լավ համբուրեցիր, մի ընտիր քա-

*) Scholar

դաքտիլարութիւնն. այդպես եւ, ի հարկեւ Նոր
մասններդ տանում ես քո շրթունքներին, յերա-
նի՞ նրանք քեզ համար լինեյին ներարկիչ խո-
ղովակներ:

Փողեր դսից

Մալբրէ: Յետ անաչում եմ նրա շեփորը:

ԿԱՍՍԻՈ

Ճշմարիտ այդպես:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ.

Ընդառաջ դնանք և ընդունենք նրան:

ԿԱՍՍԻՈ

Ահա. յեկալ:

Մտնում և Որեւոն հետևողներով

ՈՔՍԼԼՈ

Ի՞մ ռազմիկ չքնադ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ.

Իմ սիրելի Ոթեւո:

ՈՔՍԼԼՈ

Վերջան դարմացած, նույնքան ուրախ եմ,

Վեր ինձնից առաջ արդեն հասել ես:

Ո՞վ հողուս հրճվանք,

Յեթե ամեն մի փոթորկից հետո այսպես հանդիստ
կա,

Թող փչեն հողմերն մինչև վեր մահը զարթեցնեն

քնից:

Յեղ թող բարձրանա հողնառանջ նալը

Կատարած ծովերի բլուրների վրա,
 Ոլիմպի չափ բարձր և հետո այնքան վառ
խորասուզվի,

Վորքան զժողովրդը ցած և յերկնքից,
 Յեթե ճիշտ հիմա յես պետք և մեռնեմ
 Դա իսկ կլիներ են բախտավորը,
 Զի վախենում եմ հոգիս հասել և
 Այնքան բացարձակ բավականության,
 Վոր ուրիշ հանգիստ ճիշտ սրա նման
 Զի հաջորդելու անհայտ այս բախտին:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Յերկինքը արգելք թող հանդիսանա:
 Մեր սերը ընդմիշտ և մեր հանգիստը
 Համաչափ աճեն մեր որերի հետ:

ՌԹՆԱՆ

Ամեն.

Դադար դարձրե՛ք յուզը,
 Զեմ կարողանում խոսել բավական
 Իմ այս հագեցման մասին խորախոր,
 Դա կասեցնում է ինձ այս տեղում,
 Զափաղանց շատ և այս խնդությունը:
 Յեղ այս, և այս, այս, ամենախոշոր
 Աննհրդաշնակը լինի, վոր յերբեք

Համբուրում և Երան

Մեր հոգիները կարող են տեսնել:

ՅԱԳՈ (մեկուսի)

Ո՛ր, առաջիմ դուք ներդաշնակ եք,

Բայց պարկեշտ մարդ չեմ, յեթե այս սիրուն
 յերաժշտության
 Լարարութեբը չթուլացնեմ:

ԱՅԻՆՆԵՐ

Դնանք զգյալը:

—Լուր, բարեկամներ, կռիւը վերադարձաւ,
 Թուրքերն ընկան ջուր:
 Ինչպէս են դռւմ այս կղզու իմ հին բարեկամները:
 Մեղբնիկ, Կիպրոսում քեզ շատ կը սիրեն:
 Յես այս մարդկանց մեջ շատ սեր եմ դտել:
 Ո՛ր, անուշիկս, անկապ եմ խոսում
 Յեղ դառանցում եմ ուրախությունից:
 Սիրելի Յադո, խնդրում եմ յես քեզ,
 Դնա ծովափը և անդուէներս հանել տուր նաւից.
 Նաւապետին ել բեր միջնաբերդը,
 Լալ նաւապետ և և արժանի և շատ հարգ ու պատմի:
 Յեկ, Դեզդեմոնա, Կիպրոսում նորից դալուստդ բարի:

Դնում են Որեյլուն, Դեզդեմոնան լիվ հետկողմեր

ԵԱՊԵՆ

Բիշ հետո նաւամատույցում հանդիպիր ինձ: Միտ յեկ:
 Յեթե դու քաջ ես—ինչպէս ասում են, ստոր մար-
 դիկ սիրահարվելիս աղնվություն են ստանում
 ավելի քան իբնե ունեցել են իրենց ընավորու-
 թյունների մեջ—լսիր ինձ: Տեղակալն այս գիշեր
 պահականոցում հսկելու և, նախ՝ պետք և քեզ
 ասեմ—Դեզդեմոնան ուղղակի սիրահարված և
 նրան:

Նրան, անկարելի է:

ՅԱԴՈ

Մատդ դիր այնպես և բան սովորիր: Նշիր թե ինչ կատաղությամբ նա սիրեց Մավրին առաջին անգամ, վերսկսեալ Մավրը փչում եր և ֆանտաստիկական սուտեր եր ասում, նա կը շարունակէ սիրել նրան շաղակրատության համար: Թող քո խոհական սիրտդ չանդրադառնա դրան: Նրա տէքերը պետք է սնանեն և թնշ ըմբոյխնում պիտի ստանա նա այդ դէին նայելով: Յերբ արյունը դառնում է անկենսունակ զվարճության գործողությամբ, հարկավոր է — նորից բացալառելու համար և տալու լիահագեցման թարմ ախորժակ՝ դրավիչ դիմք, տարիքի համակրություն, լավ ձևեր և գեղեցկություններ, իսկ Մավրը գուրդ է այդ բոլորից, ուրեմն, այս պահանջված հրապույրների բացակայության պատճառով, նրա նըրբին քնքշությունն իրեն խաբված պիտի զգա, պիտի սկսի խելդել կոկորդը, նողկալ և ատել Մավրին: Բնությունն ինքը պիտի առաջնորդե նրան այդ բանում և ստիպե նրան մի վորևե յերկրորդ ընտրություն: Ուրեմն, պարհն, այսպես ընդունենք, քանի վոր սա ամենից ակներե և անբռնազրոս առաջադրությունն է — այդ բախտավորության սանգուղխի վրա ձվ կա ավելի բարձր կանգնած, քան Կասսին, մի հեղհեղուկ օրիկա, վորի խղճմտանքն այնքան է միայն, վոր քաղաքավարության և բարեկրթության արտաքինն է

յուրացրել՝ իր խննել և լավ թագցրած պիղծ մի-
տումներին ավելի դյուրաւ հազուրդ տալու համար,
իհարկեմ վճի վոք, իհարկեմ վճի վոք, մի ճկուն և
խորամանկ խաբերա, առիթներ դռնող, վոր
ունի մի աչք, վոր կարող և տալավորել և կեղծել
առաւելելություններ, թեկուզ խեղճան պատե-
հությունը չնեղկայանա, դիւլալին մի սրիկա,
բացի դրանից, սրիկան դեղեցիկ է, յերիտասարդ,
և ունի այն բոլորն իր մեջ, վոր հիմար և տհաս
մտքերը վորոհում են, մի ժանտաբեր, կատարյալ
սրիկա և կինն արդեն դուել է նրան:

ՌՈՅՐԻՅՈ

Յես չեմ կարող դրան հալատալ, նա ոժտված է ամենա-
որհնված հատկություններով:

ՅԱԳՈ

Որհնված թղի ծայրը... նրա խմած դինին ևլ շինված
է խաղողից: Յեթի նա որհնված լինե՛ր՝ Մաղբին
յերբեք չեր սիրի. որհնված... Հտեսա՞ր թե ինչպե՞ս
ձեռքը քսքսում եր Կասսիոյի ձեռներին, չնկատեցի՞ր:

ՌՈՅՐԻՅՈ

Այո, այդ տեսա, բայց դա միայն քաղաքավարու-
թյուն էր:

ՅԱԳՈ

Լսությո՞ւն, ձեռքս վիմ. դա առաջարանն և և մութ
նախերդանքը լիտանքի և խննել մաքերի մի
ամբողջ պատմության: Նբռնք այնքան էյին
մոռեցել իրար իրենց շրթունքներով, վոր նրանց

շնչերը խառնվում եյին իրար: Սրիկայական մըտ-
քեր, մողբիզո, յերբ այս փոխադարձ մտերմու-
թյունները ճամբա են բաց անում, անմիջապես յե-
տևից գալիս ե գլխավորը, մեծ մարզանքը, մար-
մնական վերջաբանը. փիշ: Բայց, պարոն, դեկա-
վարվիր ինձմով. յես եմ քեզ Վենետիկից բերել:
Այս գիշեր պահակի դնա. հրամանը քեզ համար
ձեռք կը բերեմ: Կասսիոն քեզ չի ճանաչում, յես ել
քեղանից հեռու չեմ լինի, Կասսիոյին բարկացնելու
մի բան գտիր, լինի դա բարձր խոտելով, կամ
կարգապահության հակառակ մի բան անելով,
կամ վորևէ ուրիշ կերպով, վոր ինքդ ուզում ես,
նայելով թի ինչպես առիթը կը ներկայանա:

ՌՈՂՈՒԳՈ

Լափ:

ՅԱՅՈ

Պարոն, նա սանձարձակ ե և շուտով բարկացող, կա-
րող ե պատահել, վոր նա քեզ խփի, գրգռիր, վոր
խփի. յես հենց դրա վրա կը մղեմ կիպրոսցիներին
ապստամբության, վորի հանգստացումը վոչ մի
կերպ գլուխ չի դա, յիթե վոչ Կասսիոյին փոխա-
դրելով իր աղաշտոնից: Այսպես դու կունենաս
ափելի կարճ ճանապարհորդություն գետի քո
ցանկություններն այն միջոցներով, վոր յես
կունենամ նրանց առաջ տանելու համար, և խո-
չընդոտը վերացված կը լինի, առանց վորի չկա
մեր հաջողության վոչ մի հույս:

ԱՌՆԵՐԻՆ

Յեւ այդ կանեմ, յիթե կարողանամ գտնել պատեհ առ իթը՝

ՅԱՊՈ

Յեւ կերպաշափուրեմ քեզ, Բիշ հետո յնկ միջնաբերդը,
համա պետք և դնամ և նալից դուրս բերեմ նրա
խրեղենները, Դնամ բարով:

ԱՌՆԵՐԻՆ

Յտեսություն:

Ռոգրիզոն դուրս և զնում

ՅԱՊՈ

Վոր կասսիոն նրան սիրահարված և, հավատացած եմ,
նա ել կասսիոյին, այդ ել կարելի և խելքի մոտ և.

Մովըր — թեպետեմ չեմ տանում նրան —

Հաստատուն, սիրող, մեծահոգի և.

Յեւ հաստատ գիտեմ շատ գորովալից ամուսին կըլինի
իւր կնոջ համար: Դեղդեմոնային յեւ ել եմ սիրում,

Վոչ միայն տենչից, թեև պատահմամբ

Այդ մեծ մեղքից ել այնքան մաքուր չեմ,

Այլ մասամբ դրդված վրեժիս փափաղից՝

Դանի վոր իրոք կասկածներ ունեմ, վոր վաղաջ Մովըր
Յատկել և իմ իսկ բողմոցի վրա.

Յեւ յերբ այդ բանը մտքովս անցնում և՝

Հանքաթույնի պես կրծում և ներքս.

Վոչինչ չի կարող սիրու հովացնել և չի հովացնի
Մինչև նրա հետ հաշիվս չիալեմ — կնոջ տեղ կնիկ.

Յեւ յեթե չեղավ՝ գեթ Մովըրի սրտում

Այնպիսի գորեղ մի նախանձ ցանկամ,

Վոր դատույթյունն այլևս բուժել չկարողանա,

Այժմ, այդ բանըն անելու համար՝
 Այս վեհեփեղծի թշվառ վարսկանըս,
 Վերին գրգռում եմ վոր թունդ հարձակվի,
 Յեթե լավ բռնե՝ Միքայել Կասսիոն իմ ճանկս կընկնի
 Մավրի մոտ նրան սոսկալի կերպով կսեպենեմ,
 Կասսիոն, կարծում եմ, գիշերվա դաշկա գլուխն և գրել-
 Յեվ այնպես կանեմ, վոր Մավրը ինձնից շնորհակալ
 լինի,
 Մերե, վարձատրե, վոր նրան այնպես լավ իշացրել եմ,
 Անդորրությունը և հանգիստ կյանքը տալն ու մրա-
 արել՝
 Խելագարության չափու Ահա, սակայն դեռ
 Խառնաշփոթ եւ Սրիկայության պարզորոշ դեմքը
 Յերբեք չի տեսնված, մինչև գործածվի

Դուրս և գնում

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐԿՐՈՐԴ

Մի փողոց

Մենում և մի մունեթիկ մի հայտարարությամբ:

Ժողովուրդը հեռեվում և

ՄՈՒՆԵՑԻԿ

Ոթիլլոյի, մեր ազնիվ և քաջարի զորապետի հրամանն և,
 վոր նոր ստացված լուրերի հիման վրա, վորոնք
 ամիտում են թրքական տորմիդի բնաջնջումը,
 ամեն մարդ հաղթության տոն կատարե — վոմանք
 պարելով, ուրիշներ՝ հրախաղությամբ, ամեն մարդ
 իր սիրած զվարճությամբ և խրախճանքով, վորով-
 հեռի բացի այս բերկրառիթ լուրերից՝ այսոր
 նաև նրա հարստանկան հանդեսն և Ահա այն ին

նա բարեհաճում է հայտարարել տալ Դղյակի
բոլոր սեղանատները բաց են և ամեն մարդ կա-
տարյալ աղատություն ունի խնճուղ անելու
ներկա ժամը հինգից մինչև վոր դանդը կանչի
տասը և մեկը: Աստված որհնէ կիպրոս կղզին և
մեր աղնիվ զորապետ Ոթելլոյին:

Դուրս և զնում

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐՐՈՐԴ

Մօնում ևն Որելլոն, Դեզդեմոնան, Կասսիոն յեվ
սպասավորները

Ոթելլո

Բարի Միքայել, հալիւր այս գիշեր պահակի վրա.
Պեաք և ինքներս այսպես չափ դնենք մեր զվարճության,
վոր պատշաճության սահմանից չանցնի:

ԿԱՍՍԻՈ

Արդեն Յազոյին հրահանգ արված է,
Բայց այնուհանդերձ, ինքս ել իմ աչքով կը վերահսկեմ:

Ոթելլո

Յազոն պարկեշտ է: Դնա, Միքայել, բարի գիշեր քեզ,
Իսկ վաղն առավոտ կանուխ յեկ խոսենք:

Դեզդեմոնային

Արի, սիրուհիս,

Յերբ առքը յեղավ՝ մերն է և բերքը.

Յեվ շահը պեաք է դեռ բաժնենք մեր մեջ:

Բարի գիշեր:

Դուրս ևն զնում Որելլոն, Դեզդեմոնան յեվ
սպասավորները: Մօնում և Յազոն

Որելլո—5

ԿԱՍՍԻՈ

Բարև քեզ, Յազո, գնանք պահականոց:

ՅԱԳՈ

Վհշ այս ժամին, տեղակալ, ժամը դեռ տառն էլ չե: Մեր
զորապետը մեզ այսպես վաղ արձակեց իր Դեզ-
դեմոնայի սիրույն համար. մեղադրելի չե, նա
դեռ վհշ մի գիշեր չի զվարճացել նրա հետ, իսկ
Դեզդեմոնան վայել է Յուդիտերին:

ԿԱՍՍԻՈ

Ամենաընտիր տեսակի մի կին է նա:

ՅԱԳՈ

Յեվ, վստահացնում եմ, զվարճասեր:

ԿԱՍՍԻՈ

Այո, նա ամենաթարմ և ամենանուրբ մի արարած է:

ՅԱԳՈ

Ի՛նչ աչքեր ունի նա, թվում է, վոր տնձնատուր լինելու
հրավեր է ձայնում:

ԿԱՍՍԻՈ

Հրավիրող աչքեր, բայց և թվում են շատ համեստ:

ՅԱԳՈ

Յեվ յերբ խոսում է, սիրո ահագանդ չի:

ԿԱՍՍԻՈ

Նա, իհարկե, կատարելություն է:

ՅԱԳՈ

Ե՛հ, յերջանկութ յճան նրանց առաքաստին։ Յեկ, տեղա-
կնի, մի լալ գինի ունեմ և այստեղ դուքսը Կիպ-
րոսի քաջ աղաներ կան, վերոնք ուզում են
խմել սև Ոթելլոյի կենացը։

ԿԱՍՍԻՈ

Վո՛չ այս գիշեր, բարի Յագո, յես շատ խեղճ և դժբախտ
գլուխ ունեմ խմիչքի համար։ Յերանի քաղաքա-
վարութ յունը հյուրասիրելու մի ուրիշ միջոց հնարեր։

ՅԱԳՈ

Ո՛ր, նրանք մեր բարեկամներն են, միայն մի բաժակ,
քո տեղը յես կը խմեմ։

ԿԱՍՍԻՈ

Այս գիշեր միայն մի բաժակ եմ խմել, մեջն ել խորա-
մանկութ յամբ ջուր եյի խառնել, և ահա, քնչ
խռովութիւն և սարքել այստեղ։

Գլուխն և ցուց ցալիս

Անհաստատութ յունն իմ դժբախտութ յունն ե, և չեմ
համարձակում տկարութ յանս վրա նոր բեռ ազի-
լացնել։

ՅԱԳՈ

Ե՛յ մարդ, զվարճանալու գիշեր և, աղաները շատ են
ցանկանում։

ԿԱՍՍԻՈ

Վերտեղ են նրանք։

ՅԱԳՈ

Այստեղ, դռանը, խնդրում եմ, ներս կանչեցե՞ք նրանց:

ԿԱՍՍԻՈ

Կը կանչեմ, բայց ինձ դուր չի գալիս:

Գնում ե դուրս

ՅԱԳՈ

Թե մեկ գավաթ ել յնս գլխին կապեմ,
Այն բոլորի հետ վոր նա այս գիշեր խմել ե արդեն,
Տիրուհուս շան պես ցասկոտ կը լինի և կռիվ փնտռող՝
Այժմ, իմ հիվանդ, ապուշ Ռոդրիգոն,
Վորին սերն այնպես հիմարացրել ե,
Վոր խելքի աստառն յերես ե շինել,
Այս գիշեր արդեն Դեղդեմաճնայի առողջությանը
Դավեր ե խմել, և պետք ե գնա պահակ կանգնելու:
Յերեք կիպրոսցի յերթասարդներ — ազնիվ հոգիներ,
Պատվի գործերում խիմտ դուրսագրգիւ,
Բնիկ տարրերը այս ռազմիկ կղզու,
Նրանց գլուխն ել լիք բաժակներով լավ տաքացրել եմ,
Վորոնք ալս գիշեր պահակելու են:
Այժմ գինովների այդ նախիրի մեջ
Պետք ե Կասսիոյին մի բան անել տամ,
Վոր վիրավորանք լինի այս կղզուն: Ահա գալիս են:
Յեթե դեպքերն ել անակից լինեն իմ խորհուրդներին՝
Նավըս կը սուրա թե հաջող հոգմից և թե հոսանքից:

Վերամեցում ե Կասսիոն, հետք Մոնթեան
յեվ պարոն Եր, Երանց հետնվում ե մի սպասավոր գինիով:

ԿԱՍՍԻՈ

Յերկինքը վկա, մի ահագին գավաթ արդեն խմցրին
ինձ:

ՄԱՆՏԱՆՈ

Հաղիա՛ած, զոր մի փոքրիկ դալաթ եր, կես քառորդ
շկար, գինձորի խճաք:

ՅԱՆՈ

Մի քիչ գինի, հո...

Յերդում և

Բաժակ դարկենք բաժակի,
Ճը՛նկ, ճը՛նկ,
Բաժակ դարկենք բաժակի,
Ճը՛նկ, ճը՛նկ,
Մաքդ և գինձորը,
Կարճ և մեղ որը,
Ուտի, գինձորենք, բաժակ բաժակի:

Մի քիչ գինի, տղաներ:

ԿԱՍՍԻՈ

Յերկի՛նքը վկա, ընտիր յերդ և:

ՅԱՅՈ

Սոփորել եմ Անգլիայում, ժորտեղ, անշուշտ կոնծելու,
մեջ հմուտ են, ձեր Դանիացին, ձեր Գերմանա-
ցին, և քո փորը կախ ընկած Հոլանդացին, հո,
խմեցեք, զոչինչ են ձեր Անգլիացու մոտ:

ԿԱՍՍԻՈ

Ձեր Անգլիացին այնքան վարպետ և կոնծելու մեջ:

ՅԱԳՈ

Անգլիացին հեշտությամբ ձեզ կը գերազանցե, յերբ
Դանիացին արդեն մեռածի պես հարբած կը լինի,
Անգլիացին դեռ չքրտնած՝ Գերմանացին արդեն
տապալվել է, նա Հոլանդացուն փոխել կտա և
նոր գինի կը լցնի:

ԿԱՍՍԻՈ

Մեր զորապետի կենանցը:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Յես միանում եմ, տեղակալ, և յես ձեզ արդարություն
կանեմ:

ՅԱԳՈ

Ո՛ր քաղցր Անգլիա...

Յերզում և

Ստեփան արքան մեծ Թագավոր էր,
Բայց իր տափառը հինգ շիլինգ արժեք.
Դեռ ելի վեց պենս նա թանգ էր դանում,
Յեզ իր գերձակին հայհոյանք տնում.
Նա Թագավոր էր ըստ հաշակավոր,
Դու մի հասարակ մարդ ես չքավոր.
Հպարտությունն և ավերում մեք տուն,
Դնան, վրադ քաշի՛ր քո հին վերարկուն:

Մի քիչ գինի՛, հո՛:

ԿԱՍՍԻՈ

Այս յերգն ավելի ընտիր է, քան մյուսը:

ՅԱԳՈ

Նորից կը լսեմ:

ԿԱՍՄԻՈ

Վնչ, վորովհետև լես իր պաշտոնին անարժան եմ հա-
մարում նրան, վոր այս բաներն ե տեսամ: Լնվ-
յերկինքն ամենից վեր ե. հողիներ կան, վոր
փրկվելու են և հողիներ կան, վոր չեն փրկվելու:

ՅԱՆՈ

Դա նշմարիտ ե, բարի տեղակալ:

ԿԱՍՄԻՈ

Ինչ վոր ինձ ե վերաբերում—վնչ մի անարգանք դեպի
մեր զորապետը և վնչ ել դեպի մի վորևե աստի-
ճանավոր մարդ—հույս ունեմ յես, վոր կը փրկվեմ:

ՅԱՆՈ

Յես ել հույս ունիմ, տեղակալ:

ԿԱՍՄԻՈ

Յ. յո, բայց, ձեր Թուլլավոլոթյամբ, վնչ ինձանից առաջ,
նախ տեղակալը պետք ե փրկվի, հետո զրոշակիբրը
Թողնենք այդ բաները, մեր դորժին գնանք: Ներվի
մեղ մեր մեղքերը: Պարոններ, մեր դորժին նա-
յնք: Չկարծեք, պարոններ, վոր յես հարբած եմ.
ոտ իմ զրոշակիբրն ե, սա իմ աջ ձեռքն ե, սա ել՝
իմ ձախը: Յես հիմա հարբած չեմ, կարող եմ լավ
կանգնել և լավ խոսել:

ԲՈՒՈՐԸ

Հրաշալի:

ԿԱՄՍԻՈ

Եհ, շատ լավ ուրեմն, չպետք է կարծեք ուրեմն, վոր յնս
հարբած եմ:

Դուքս ե զնում

ՄՈՆՏԱՆՈ

Գնանք հարթավայրը, պարոններ, գնանք պահակներ
կարգենք:

ՅԱԳՈ

Տեսնում եք դրան, վոր դուքս յելավ այժմ.
Մի զինվոր ե դա, վոր պետք ե կանգնել կեսաբի կողքին
Յեվ հրամաններ տար. հիմա նայեցեք իր մոլորթյանը.
Ծիշա զուգակշիռն իր արժանիքի,
Մեկը մյուսի չափ. ափսոս այդ մարդը:
Շատ եմ վախենում, վոր Ոթեյլոյի վստահությունը
Դրա տկարության մի անբախտ ժամին
Յնցի այս կղզին:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Հաճմիկ ե այդպես:

ՅԱԳՈ

Նրա քնելու նախերգանքն ե այս,
Յեվ քսան չորս ժամ արթուն կը մնա,
Յեթե խմիչքը չը ճոճե նրա փուռ որորոցը:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Բայց լավ կը լինել մեր զորապետին գիտակ դարձնել.
Գուցե չի տեսնում, կամ նրա բարի բնավորությունը

Կասսիոյի դրախտ հատկութիւններն եւ արժեքավորում,
Յեղ զժամ կողմերին չի նայում: Ծիշտ չէ:

Մանուկ եւ Ռոդրիգոն

ՅԱՆՈ

Ի՞նչ կա, Ռոդրիգոս,

Մեկուսի նրան

Շնուտ, տեղակալի յետեից հասիր:

Ռոդրիգոն դուրս եւ գնում

ՄՈՆՏԵՆՈ

Շատ ցավալի է, վոր աղնիով Մավրը

Իր փոխանորդի ծանր պաշտօնը մեկին եւ հանձնել,

Վոր արմատացած մի ախտի տեր է.

Պարկեշտ դործ՝ կը շիներ այդպէս եւ տակ մեր աղնիով
Մավրին:

ՅԱՆՈ

Յես չեմ տնի այդ, յեթե այս չքնաղ կղզին եւ ինձ

տան:

Կասսիոյին սրտանց սիրում եմ. իրավ, շատ բան

կտայի:

Նրան այդ ախտից բուժելու համար: Լսիր, ի՞նչ ձայն եւ

Աղաղակներ ներսից շողմեցնէ, ոգնեցնէ:

Վերամեցում եւ Կասսիոն ներս լեւելով Ռոդրիգոսին:

ԿԱՍՍԻՈ

Ա՛յ դու դարչնի, ա՛յ դու անդգամ:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Ի՞նչ ե պատահել, տեղակալ:

ԿԱՍՄԻՈ

Մի սրիկա ինձ սովորեցնի իմ պարտականութիւնը.
յես ծեծելով նրան կը կռիւմ զօգորտայու շէշի մեջ:

ԾՆՆՆՆՆՆ

Ինձ ծեծէս...

ԿԱՍՄԻՈ

Հոխորտում ես, անդգամ:

Խփում ե Ռոդրիգոյից

ՄՈՆՏԱՆՈ

Ո՛ր զո՛ւ, բարի տեղակալ:

Բռնելով նրա

Խնդրում եմ, պարոն, ձեռք քաշեք:

ԿԱՍՄԻՈ

Թող գնամ, պարոն, յեթե վոչ կտամ գլխիդ:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Ուշքի յեկ, դու հարբած ես:

ԿԱՍՄԻՈ

Հարբած:

Մեկամարտում եմ

ՅԱԳՈ

(Առանձին Ռոդրիգոյի ն)

Հեռացիր, ասում եմ, դուքս զնա և աղաղակի՛ր, «ապքս-
տամբությո՞ւն»:

Ռոդրիգոն դուքս և զնամ

Կեցե՛ք, տեղակալ, ի սեր Աստուծո, պարոնե՛ր — Եհ՛յ,
ողնությո՞ւն... տեղակալ, պարոն... Մոնտանո...
պարոն... ոգնեցե՛ք... պարոններ... հրաշալի պա-
հակությո՞ւն:

Զանգը ննչում և

Ո՞վ և, զոր ղանգահարում եւ — Սատանա՛. Եհ՛յ, քա-
ղաքը վոտի պիտի կանգնի, ի սեր Աստուծո, տե-
ղակալ, ձեռք բարձրացրե՛ք. ամթալի կը մեանք
մինչև հավիտյան:

Վերամեկում են Ռեկլոն յեվ սպասավորները

ԸՅԵՂԱ

Ի՞նչ և պատահել այստեղ:

ՄՈՆՏԱՆՈ

Դժժիք, արյունս գնում և դեռևս.
Վերադարձած եմ մահացու կերպով:

ԸՅԵՂԱ

Ձեռք քաշե՛ք, այն ել՝ ձեր կյանքի համար:

ՅԱԳՈ

Ձեռք քաշե՛ք, Եհ՛յ, տեղակալ, պարոն...
Մոնտանո... պարոններ...

Մոռացել եք դուք ամեն զգացում

Պարտքի, պաշտոնի

Հէյ, զորապետը ձեզ հետ ե խոսում, հէյ, հէյ ամսթ
ձեզ

ՈՅԵՆԱՆ

Եհէյ, այս ինչ ե, վճիտեղից ծագեց,

Թուրքեր ենք դարձել. մենք ենք մեզ անում,

Ինչ վոր յերկինքը ոսմանցիներին չթողեց անել,

Ի սեր քրիստոնյա ամսթխածության

Թողեք այդ հիմար, բարբարոս կռիվը

Ով առաջինը փորձե հագուել տալ իր կատաղության՝

Ձեռք ե քաշում իր սեփական հոգուց,

Կը մահանա նա հենց վոր շարժվի

— Լոցերեք խկույն այդ դժպիհ զանգը.

Դա վրդովում ե կղզու հանգիստը. Ի՞նչ կա, պարոններ,

Դու, պարկեշտ Յագո, վոր յերևում ես վշտից մի մեռել,

Խոսիք,

Ո՞վ սկսեց այս,

Քո սիրուդ վրա՝ յերդվընցնում եմ քեզ

ՏԱԿՈ

Ձը գիտեմ, հիմա, հենց այս բոպեյիս,

Նրանք իրար հետ այնպես հաշտ ելին, այնպես սիրալիր,

Ինչպես հարս փեսա՝ յերբ վոր հանվում են պառկելու

համար,

Հետո, հենց հիմա, վորպես թե հանկարծ մի չար

մոլորակ

Մարդկանց խելադուրկ դարձրած լինե՞ր՝

Սրեր հանելով ե իրար կրծքի՝ կռիվ են տալիս

Ձեմ կարող ասել թե այս հիմար վեճն ուրկից սկսվեց,
Մի մեծ, փառահեղ դործողության մեջ
Յերանի՛ր յերկու վտանքս կորցնեյի,
Վորոնք ինձ դարձրին սրան մասնակից:

ՌԹԵՆԱՆ

Ինչպե՞ս պատահեց, Աղնիվ Միքայել, վոր քեզ մոռացար:

ԿԱՍՏԱՆ

Խնդրեմ ինձ ներեք, չեմ կարող խոսել:

ՌԹԵՆԱՆ

Աղնիվ Մոնտանո, դու սովոր եյիր բարեկերթ լինել,
Հանդարտությունը, լրջությունը քո յերիտառարդու-
թյան

Վաղջ աշխարհ գիտեմ. մեծ ե քո անունն

• Խեղացի մարդկանց դատողության մեջ. ինչպե՞ս յա-
տահեց,

Վոր աղարացիք բարի համբավը աշխարհի բարքով,
Յեւ սպառնցիք քո մեծ հռչակի հարուստ կարծիքը
Իբր գիշերային անհող կռիւարար:
Պատասխան տուր ինձ:

ՄԱՆՏԱՆ

Աղնիվ Ոթելլո, յես վտանգավոր վերավորված եմ,
Ձեր սպան, Յագոն, կարող ե ասել...

— Մինչդեռ խոսում եմ, մի բան ինձ հիմա վերավո-
րում ե, —

Նա բոլորը կասի, ինչ վոր յես գիտեմ. չը գիտեմ սակայն
Թե յես ալս գիշեր մի վատ բան ասած կամ արած լինեմ.

Յեթե վաչ անձի հոգածությունը մոլություն սեպվի,
Յե՛վ պաշտպանուիլը՝ բռնի մեր վրա հարձակվողի գեմ՝
Հանցանք համարվի:

ՈՅՆԱԼԱ

Յերկիւնքը վկա,
Արյունըս ահա սկսում ե իշխել
Ավելի խոհեմ ուղղիչներն իս վրա,
Յե՛վ կիրքը, պայծառ դատողությունըս մթնացնելով՝
Փորձում ե ինքը դառնալ ղեկավար:
Յեթե յես հուզվեմ, կամ այս բազուկը մի քիչ բար-
ձրացնեմ
Ձեզնից լավերը կը զոհվեն սաստիս: Ասացեք տեսնեմ
Ինչպէս սկսվեց՝ տխմար կռիվն այս. ի՞նչ պատճառ
դարձավ,
Յե՛վ ի՞նչ այս բանում հանցավոր դուրս դա,
Թեկուզ յերկվորյակ լինի նա ինձ հետ, միասին ծնված,
Պիտի ինձ կորցնի: Ռազմի քաղաքում
Դեռ խելացնոր, և մարդկանց սրտերն ահով լեփ-լեցուն,
Ներքին տնային կռիվներ սարքել,
Դիչերանց, այն ել պահականոցմ,
Ապահովության այս կենտրոնի մէջ,
Հրեշավոր եւ Յագհ, ասան ինձ, ի՞նչ սկսեց այն:

ՄՈՆԵԱՆՈ

Յեթե ընկերի կամ թե պաշտոնի կողմնապահությամբ
Ճշմարտությունից մի մազ ա՛վելի կամ պակաս առեա՞՛
Ապա ղինվոր չես:

Մի հուզի սիրաս:

Լավ և այս լեզուն բերանից կտրեմ,

Քան թե Կասսիոյին մնաս հասցնեմ:

Բայց, համոզված եմ, վոր ճիշտ խոսելըս չի մնասի նրան:

Այսպես, զորապետ, Մոնտանոն և յես խոսակցում
եյինք,

Հանկարծ մանուկ և մի մարդ՝ ոգնությեան

աղաղակելով,

Կասսիոն՝ յետևից, սուրը դուրս քաշած, վոր նրան

զարկի-

Մոնտանոն թռավ Կասսիոյի առաջ, ուղեց կանգնեցնել-

Իսկ յես վաղեցի այն հարայ տվող մարդու յետևից,

Մի գուցե նա իր դոռում գոչումով—ինչպես վոր

յեղավ—

Սարսափ տարածե քաղաքի վրա,

Նա արագալուրտ, շատով խույս տվեց իմ նպատակից

Յեղ յես յետ դարձա՝ սրերի շաշուէն և զարկ լսելով,

Միքայել Կասսիոն բարձր հայհոյում եր,

Ինչ վոր նրանից մինչև այս գիշեր չեյի լսել դեռ:

Յերբ վոր յետ դարձա—վորը կարճ տևեց—

Յես նրանց գտա դեմ առ դեմ զարկեր փոխանակելիս,

Ճիշտ այն գիրքի մեջ, յերբ վոր ինքներդ նրանց

զատեցիք:

Սրանից աղել վոչինչ չգիտեմ. մարդիկ մարդիկ են.

Բայց և շատերը պատահում ե վոր մոռանում են այս,

Թեպետե Կասսիոն, ճիշտ ե, վատ վարվեց այս

պարոնի հետ,

Յեղ հաճախ մարդիկ կատաղության մեջ նրանց են

զարկում,

Վոր միայն իրենց լալին են ցանկանում.
 Բայց պետք է հաստիոն այն փախած մարդուց
 Այսպիսի սաստիկ մի վերալորանք ստացած լինի,
 Վորին համբերել հնար չի յեղել:

ՈՓԵՆԼՈ

Յես գիտեմ, Յագո,
 Պարկեշտությունըդ և դեպի ընկերդ ունեցած սերըդ
 Փոքրացնում են յեղելությունը
 Դարձնելով թեթև հաստիոյի համար.
 Յես քեզ սիրում եմ, Միքայել հաստիո,
 Բայց դու իմ սպան չես այսուհետև:

Վերամեցում է Դեզիմոնան ճեղքվողներով

Ինձ նայիր, լեթե իմ ազնիվ սերը զարթած չլիներ՝
 (Կաստիոյին)

Յույց կտայի քեզ մի լավ որինակ:

ԴԵԶԻՄՈՆԱ

Ի՞նչ է պատահել:

ՈՓԵՆԼՈ

Այժմ ամեն ինչ արդեն կարգին է, իմ անուշ խնձոր,
 Գնանք անկողին:

ՄԱՆՈՒՆՈՅԻՆ

Իսկ ձեր վերքերին, պարոն, յես ինքս բժիշկ կլինեմ:
 Առաջնորդեցեք:

Դուքս են թանում Մանունային

Յաղո՛ւ, քաղաքին լու՛ղ ուշ դարձրո՛ւ,
 Յե՛ւ ի անդատացրու այս անարդ կռ՛ւից զըդով՛վածներին,
 Յե՛կ, Դեղդեմոնա՛ս, զին՛վորի կյանք ե
 —Ճիգով արթնանալ բալասան քնից:

Իոյորդ դուռս եմ գնում բացի Յագոյից յե՛վ Կասսիոյից

ՅԱԳ-Ո

Վերա՛վորված եք, ի՛նչ ե, տեղակա՛ւր:

ԿԱՍՍԻՈ

Այո ե անբուժելի:

ՅԱԳ-Ո

Աստված զոչ անե:

ԿԱՍՍՈ-Ո

Անճանս, անճանս, անճանս: Ո՛հ, անուշս կորցրի. կոր-
 ցրի եւ թշանս անմահական մասը. ե ի՛նչ զոր
 մնում ե՛ անասնական ե: Անճանս, Յագո, անճանս:

ՅԱԳ-Ո

Պատի՛վս զկա՛մ, յես ել կարծեցի թե մի մարմնական
 զերք եք ստացել, դրա մեջ ա՛վելի զգացում կա,
 քան թե անձան մեջ: Անուշը սին ե կեղծ մի հար-
 կադրություն ե, զոր հաճախ ձեռք ե ընրվում ա-
 ռանց արժանիքի ե կորցվում ե առանց արժանի
 լինելու: Դուք զոչ մի անուշ կորցրած: չեք լինի,
 յեթե այդպիսին ձեզ չհամարեք: Ի՞նչ ե, մարդ,
 շատ միջոցներ կան զորապետի սիրտը կրկին
 շահելու: Դուք հանդիպեցիք նրա քարկուլթյան,
 Որե՛ւ—Ց

դա մի պատիժ և քաղաքականութեան քան թե
վոլի, ինչպես վոր մի մարդ իր անմեղ շանը
ծեծում ե՛ մի գոռոզ առյուծի վախեցնելու համար:
Աղաչեցե՛ք նրան և նա ձերն և:

ԿԱՍՄԻՈ

Ավելի լավ և աղաչեմ արհամարհվելու, քան թե խա-
րելու այնպիսի մի աղնիվ հրամանատարի՝ այս-
պիսի թեթևաոլիկ հարբեցող և անմիտ մի սպայի
կողմից: Հարբել, շաղակրատել թութակի նման,
կռնի սարքել, մեծաբանել, հայհոյել, ինքս իմ
շվաքի հետ դատարկախոսել: Ո՛վ դու գինու
աներևույթ վոգի, յեթե դու չունես անուն, վո-
րով ճանաչվես, կոչենք քեզ դեմ:

ՅԱԳՈ

Ո՛վ ևր, վորին հետապնդում ելիք սրտի: Ձեզ թնչ եր
արել:

ԿԱՍՄԻՈ

Ձեմ ճանաչում:

ՅԱԳՈ

Կարելի՞ բան և:

ԿԱՍՄԻՈ

Շատ բաներ են միտս գալիս, բայց վոչինչ վորոշ, մի
քաջքշուք, բայց ինչի՞ց: Ո՛ր, աստիճան իմ, այդ
մարդիկ իրենց բերանների մեջ պետք և մի թըշ-
նամի դրած լինեն իրենց ուղեղները գողանալու
համար, այնպես վոր մենք ուրախութեամբ, հա-

ևույթով, խրախնանքով և ծափահարութեամբ
պետք և փոխակերպվենք զազաններին:

ՅԱԳՈ

Բայց այժմ բաղական լավ եք. ինչպէս յեղա՞վ Վոր
սթափվեցիք:

ԿԱՍՍԻՈ

Դե՛ղ գինովութեանը բարեհաճեց իր տեղը տալ դե՛ղ
բարկութեան, մի պակասութեան ինձ ուղարկում
և մի ուրիշին, Վոր բոլորովին ինքս իմ աչքիս
արհամարհելի դառնամ:

ՅԱԳՈ

Ձեռք քաշեցե՛ք, դուք շատ խոտաբարս եք. ժամանակը,
տեղը և այս յերկրի գրութեանը նկատի առնե-
լով՝ սրտագին կը ցանկանայի, Վոր այս բանը
պատահած չլինէր, բայց հիմա Վոր յեղածը յեղել
և, դարմանեցե՛ք այն ձեր խկ բարու համար:

ԿԱՍՍԻՈ

Յես պիտի խնդրեմ նրան նորից իմ պաշտօնս,—նա
պիտի տաի, Վոր յես հարբեցող եմ: Յեթե այն-
քան բերաններ ունենայի, Վորքան Հիդրան, այդ-
պիտի մի պատասխան պիտի կատեցներ բոլո-
րը: Այժմ լինել խելքը գլխին մի մարդ, հետո մի
խելագար ու շուտով մի գազան: Ո՛ր, տալորինձի,
ամեն ավելորդ բաժակ անիծված և և բաղկա-
ցուցիչը մի դե՛ղ ե:

ՅԱԳՈ

Խելքի յեկ, լավ գինին մի լավ ընտանի աբարած ե,

յեթե լավ գործածվի, այդքան մի վատաբանեք
այն: Յեվ, բարի տեղակալ, կարծում եմ, վոր
դուք կարծում եք՝ յես ձեզ սիրում եմ:

ԿԱՍՍԻՈ

Յես փորձով տեսա, պարոն: Յես հարբած...:

ՅԱԿՈ

Պատահում ե, ինչպես վորևե ապրող մարդու, վոր մեկ-
մեկ հարբում ե, մարդ: Ասեմ թե ինչ պետք ե
տանք: Մեր զորապետի կինը հիմա զորապետն ե.
Այդ պատճառով այդպես եմ ասում, վորովհետև
Ոթելլոն իր խելքն ու միտքը տվել ե բոլորովին
իր կնոջ հատկություններին ու շնորհներին, դի-
տելով, զննելով և պաշտելով նրանց: Ազատորեն
բաց արեք ձեր սիրտը Դեզդեմոնայի առաջ, ա-
ղաչեցեք, վոր աջակցի ձեզ նորից դնելու ձեզ ձեր
պաշտոնի մեջ: Դեզդեմոնան այնքան պատրաս-
տակամ, բարեսիրտ, սիրալիր և որհնոված բնա-
վորություն ունի, վոր իր բարության համար
պակասություն կը համարե չտալ ավելին, քան
ինչ վոր պահանջվում ե իրենից, այս կոտրած
հողը քո և նրա ամուսնու միջև՝ աղերսիք նրան
վոր միացնե: Յես իմ հարստությունը զրավ կը
դնեմ վորևե բանի դեմ, յեթե ձեր սիրտ այս ճեղք-
վածքը ավելի հզոր չլինի, քան առաջ:

ԿԱՍՍԻՈ

Լավ խորհուրդ ես տալիս:

ՅԱԳՈ

Հաժտատխացնում եմ սիրո անկեղծությամբ և պարկեշտ
բարությամբ:

ԿԱՍՍԻՈ

Հաստատ գիտեմ, զիպէս առաջնութեան կը խնդրեմ առաջինի
Դեղդեմոնայից ձեռք առնի իմ գործը: Կը հուսա-
հատեմ իմ բախտից՝ յեթե ինձ ճնշեն ալստեղ:

ՅԱԳՈ

Իրաւունք ունե՞ք: Բարի գիշեր, տեղակալ, յես պետք
ե գնամ հսկելու:

ԿԱՍՍԻՈ

Բարի գիշեր, պարկեշտ Յաղո:

Դնում ե գուրս

ՅԱԳՈ

Հիմա թի՛ կասե թե յես խաղում եմ սրիկայի դեր,
Յերբ իմ խորհուրդը անկեղծ, պարկեշտ ե,
Յեղ շատ բանաւոր, և խկապես ել միակ միջոցն ե
Մաղրի շնորհը կրկին շահելու: Շատ դուրին բան ե
Ինքնին արամաղիր Դեղդեմոնային իր կողմը գրավել
Վորեն պարկեշտ մի աղաչանքով:
Նա ստեղծված և այնպես մրդավետ, ինչպես տարերքը:
Յեղ լի՛նչ չի կարող Մաղրից ստանալ,
Թեկուզ ստանալ մկրտությունը,
Մեղքի քալության բոլոր նշաններն ու դրոշմները:
Յեղ Մաղրի հոգին այնպես կապված և իր սիրուհու
հետ,

Վոր Դեղդեմոնան կարող ե նրան կապել և քանդել,
 Իր ուղածն անել, ինչպես կամենա նրա քմայքը,
 Իբր աստված խաղալ իր մարդու տկար դատողության
 հետ:

Ուրեմն յես ինչպէս կարող եմ լինել մի պիղծ սրիկա,
 Յերբ վոր Կասսիոյին խորհուրդ եմ տալիս այն ուղին
 ընտրել,

Վոր ճիշտ տանում ե դեպ իր ոգուտը:
 Ո՛վ դժոխսյին դու աստվածություն,
 Մատանաները յերբ ցանկանում են սև գործեր տանել,
 Նախ հրապուրում են յերկնային պայծառ
 յերևույթներով,

Ինչպես յես այժմ, այնինչ մի կողմից այս պարկեշտ
 խենթը

Դեղդեմոնայից կը խնդրե կրկին կանգնել իր բախտը,
 Յեզ նա Մավրի մօտ թունդ կը միջնորդե՝
 Յես ել մյուս կողմից Մավրի ափանջին այս թույնը
 կածեմ,

Թե Դեղդեմոնան յետ կանչում ե նրան
 Իր մարմնի հայրատ կրքերի համար,
 Վորքան ավելի նա ճիգ գործ դնե Կասսիոյի ոգտին,
 Այնքան իր վարկը Մավրի մօտ կընկընի,
 Այս կերպով նրա անմեղությունը կուպըր կը շինեմ,
 Յեզ իր սեփական բարությունից ել մի ցանց կը
 հյուսեմ,

Վոր բոլորին ել իր ցանցը ձգի:

Մեղում ե Ռոգրիգո՛ն

Ի՞նչ կա, Ռոգրիգո:

ՌԱԳԻՆՈ

Այս վորսորդության մէջ յես հետեւում եմ վոչ թե իր-
րեւի վորսկան շուն, այլ իբրեւ այն, վոր հաջոցի
պակասն եմ լրացնում: Դրամս գրեթե սպառվեց.
այս գիշեր ել պատվական ծեծ կերա, և կարծում
եմ արդշունքը պետք և լինի հետեյալը— այնքան
չատ փորձառություն ձեռք կը բերեմ իմ ցավերի
փոխարեն, և այսպես, առանց փողի, և մի քիչ
ավելի խելքով, կը վերադառնամ Վենետիկ:

ՌԱԳՈ

Վորքան թշվառ են նրանք, վար չունեն մի քիչ
համբերանք,

Վոր վերքն և բուժվել՝ յեթե վոչ միայն
աստիճանաբար,

Դու գիտես, վոր մենք գործում ենք խելքով, վոչ
կախարդությամբ,

Խելքն ել կախված և դանդաղ, հապաղկոտ, համբ
ժամանակից.

Ի՞նչ, գործդ լավ չի. Կաստիոն քեզ ծեծեց

Յեւի դու ել Կաստիոյին վռնտել տվիր,

Փոխարեն այդ փոքր վերավորանքի:

Թեև այլ բաներ աճում են տայծառ արեղակի դեմ,

Բայց այն մրդերը, վորոնք ծաղկում են ավելի առաջ,

Շուտ ել կը հասնեն:

Մի քիչ համբերիր: Ահա լուսաբաց.

Հաճույքն ու գործը թվացնում են՝ ժամերը կարճ են:

Գնա անկողին, դնա ուր վոր քեզ տեղ են հատկացրել,
Գնա ասում եմ.

Սրանից հետո դու շատ ավելին պիտի իմանաս:

Թողբիզոն զնում և

Յերկու բան ել կա, վոր պետք ե անեմ,
Պետք ե, վոր կինըս իր տիրուհու մօտ բարեխոս

լինի

Կասսիոյի համար. կստիպեմ նրան, վոր այդպես անե.
Իսկ այդ միջոցին յես Մավրին կառնեմ մեկդի կը

քաշեմ,

Յեմ ճիշտ յերբ Կասսիոն Դեզդեմոնային խնդրելիս

լինի,

Ներս կը մտցնեմ: Ա՛յ, այս ե կերպը,

Զփշացնենք այս ծրագիրը

Վոչ դանդաղությամբ, վոչ ել պաղությամբ:

Դուրս ե գնում

ԱՐԱՐՎԱԾ ՅԵՐՐԱՐԴ

ՏԵՍԱՐԱՆ ՍՈՍԱՋԻՆ

Կիպրոս. զոյակի առաջ.

Մենում են Կասաիոնց յեվ մի փառի յերաժիտաներ

ԿԱՍՍԻՈՆ

Յեկենք, վարպետներ, այստեղ նվագեցեք.

Ձեր նեղութունը լին կը վարձատրեմ.

Մի կարճ բան լինի—բարի լույս, զորապետ:

Յերաժուրյուն: Մենում ե խեղկասակը

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Այդ ի՞նչ ե, վարպետներ, ձեր գործիքները միթե յեղել են
Նապոլիում, վոր այդպես քթից են խոսում:

Ա. ՅԵՐԱՃԻՇԵ

Ինչպե՞ս, սլարոն, ինչպե՞ս:

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Ասացե՛ք, խնդրեմ, դրանք քամու գործիքներ են:

Ա. ՅԵՐԱՃԻՇԵ

Այո, պարոն:

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Բայց, վարպետներ, ահա ձեզ փող. զորապետին այնքան
Դուր յեկալ ձեր յերաժշտությունը, վոր խնդրում ե,
Աստծո սիրուն, դրանով ել աղմուկ չբարձրացնել:

Ա. ՅԵՐԱԶԻԷՏ

Լավ, պարոն, ել չենք ածի:

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Յեթե դուք ունեք վորևէ յերաժշտություն, վոր չի
լավում,
Սկսեցեք, բայց, ինչպես ասում են, մեր զորապետը
յերաժշտության շատ սեր չունի:

Ա. ՅԵՐԱԶԻԷՏ

Այդպիսին չունենք, պարոն:

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Ուրեմն դուռնաներդ դրեք տոպրակներիդ մեջ, վորովհե-
տե յես հեռանում եմ, գնացեք, չքացեք ողի մեջ,
հեռացեք:

Յերաժիտները գնում եմ

ԿԱՍՍԻՈ

Քկանջ դիր, պարկեշտ բարեկամ:

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Քկանջ չեմ կարող դնել, բայց կարող եմ լսել ձեզ:

ԿԱՍՍԻՈ

Խնդրեմ բաց թողնես այդ բառախաղերը. առ քեզ այս
փոքրիկ վոսկին. յեթե այն տիկինը, վոք զորա-
պետի կնոջ մոտն ե լինու.մ, արգեն վեր ե կացել,
ասեմ նրան թե Կասսիո անուհով մեկը խնդրում ե
նրա հետ խոսել. կանԷս:

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Այո, պարոն, վեր ե կացել. յեթե դեպի այս կողմը վար
գա՝ ձեր ասածը նրան կըհայտարարեմ:

ԿԱՍՍԻՈ

Խնդրեմ, բարեկամ:

Ե ե ղ կ ա ռ ա կ ր դուրս ե գնում, մեղում ե Յ ա գ ա ճ

Բարե՛ քեզ, Յագո:

ՅԱԳՈ

Ուրեմն այս գիշեր անկողին չԷք մտել:

ԿԱՍՍԻՈ

Վոչ, լույս եր արդեն, յիրք բաժանվեցինք:

Յես ինձ թույլ տվի մի մարդ ուղարկել ներսը կնոջդ մոտ.

Աղաչանքս այն ե՝ մի միջոց գտնի,

Վոր առաքինի Դեզդեմոնային կարենամ տեսնել:

ՅԱԳՈ

Հենց այս բողեյին կուղարկեմ ձեզ մոտ.

Յես ել իմ կողմից մի բան կը հնարեմ,

Վոր Մալբրին առնեմ և մեկդի տանեմ,

Վորպեսդի ձեր գործն ու ասուլիսը անխափան լինի:

ԿԱՍՏՈՒՆ

Շատ շնորհակալ եմ:

Յագոն գնում ե

Յերբեք յես այսքան բարի ու պարկեշտ մի ֆլորենտացի
դեռ չեմ ճանաչել:

Մեճում ե նմիլիան

ԵՄԻՆԻԱ

Բարե՛, տեղակալ:

Ցավում եմ, զոր ձեզ այդպես անախորժ բան ե պատահել:

Բայց հոգ չե, շուտով կարգի կը դրվի.

Մովըն ու իր կիներ այդ մասին եյին հենց այժմ խոսում.

Տիրուհիս սաստիկ պաշտպանում ե ձեզ.

Իսկ Մովըն ասում ե, թե նա, զորին դուք վերադրել եք,

Այստեղ՝ Կիպրոսում շատ ազգականներ և համբավ ունի.

Յեւ ինքն ստիպված խոհեմությունից՝

Պետք ե անպատճառ ձեզ հեռու պահե,

Բայց նա պնդում ե թե սիրում ե ձեզ,

Յեւ կարիք չունի ուրիշ միջնորդի,

Բացի սեփական իր համակրանքից,

Յեւ հենց առաջին պատեհ առիթը ձեռքից չի փախցնի:

Ձեր պաշտոնը ձեզ յետ տալու համար:

ԿԱՍՏՈՒՆ

Սակայն և այնպես յես խնդրում եմ ձեզ՝

Յեթե կարծում եք, զոր անհարմար չե և կարելի ե,

Միջոց տվեք ինձ՝ կարճ ժամանակով
Դեղդեմոնային առանձին խոսեմ:

ԵՄԻԼԻԱ

Ներս յեկեք, խնդրեմ.
Յես ձեզ կը տանեմ մի տեղ, ուր ազատ
Ձեր սրտի ուղածն ասել կարենաք:

ԿԱՍՍԻՈ

Շնորհապարտ եմ:

ԴՆՈՒՄ ԵՆ

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԷՐԿՐՈՐԴ

Կիպրոս, մի սենյակ զոյակում

Մահում ԵՆ ՈՐԵԼԼՈՆ, Յագոն ԵՆՎՄԻ ԲԱՆԻ ազնվականներ

ՈԹԵԼԼՈ

Յազո,

Այս նամակները առւր նախապետին,
Յեղ ասած նրան, վոր հարգանքներս հայտնե Սենատին.
Այդ անեկուց յիտ, յես ման եմ դալու կառուցումներում,
Արե, գաբր ինձ:

ՅԱԴՈ

Շատ բարի, տեր իմ:

ՈԹԵԼԼՈ

Պարոններ, կուզե՞ք այն ամբողջ յունը տեսնելու գնանք:

ԱՋՆՎԱԿԱՆՆԵՐ

Կապասաղարենք Զերդ Հարգության:

Գնում եմ

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐՐՈՐԴ

Կիպրոս. գլխակի պարտեզը

Մեկում եմ Դ Ե Ղ Դ Ե Մ Ո Ն Ա Ն, Կ ա ս ս ի ռ Ն յ ե լ Ե մ ի լ ի ա Ն

ԴՆՁԴԵՄՈՆԱ

Ճեղքը դու վստահ, սիրելի Կասսիո,
Իմ բոլոր ուժըս կը գործադրեմ քեզի ի նպաստ:

ԵՄԻՆԻԱ

Արեք, տիրուհի, ասեմ՝ ամուսինս այնպես տխրել է,
Վոր կարծես գործը իրենը լինի:

ԴՆՁԴԵՄՈՆԱ

Ի՜նչ ազնիվ մարդ ե,
Մի տաքակուսիր, սիրելի Կասսիո,
Յե՛ս այնպես կանեմ, վոր տերըս և դուք
Սոսցվա նման բարեկամ լինեք:

ԿԱՍՍԻՈ

Բարեսիրտ տիկին,
Մի՞քայել Կասսիոն կա ու կը մնա ձեր անկեղծ ծառան՝
Ի՜նչ ել դիմին դա:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այ՛ս, լա՛վ դիտեմ, շնորհակալ եմ.

Սիրում եք տիրոջս, վաղուց եք ծանոթ,

Յե՛ւ վստահ յեղեք՝ նա ձեզնից այնքան հեռու կը
 Զնա,

Վերջան վոր պետք և իբր խոհեմություն:

ԿԱՍՍԻՈ

Այ՛ս, բայց, տիկին,

Այդ խոհեմությունը կարող և յերկմը, շատ յերկաբ
 տեւել,

Կամ թե այնպիսի ջրբիկ և անհյութ կրակով սնվել,

Կամ դիւպլամծներից նոր ծնունդ առել,

Վոր, յես բացակա, պաշտոնս ուրիշին արված լինելով՝
 Իմ դորատեալը կարող և սերըս և ծառայությունս
 Իսպառ մոռանալ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Մի տարակուսիր,

Այս եմիլիայի ներկայությանը քեզ խոսք եմ տալիս,

Վոր քո պաշտոնը յես կը արվի քեզ: Ապահով յեղիր,

Յեթե յես յերդվեմ բարեկամություն՝ կը գործադրեմ

Մինչև վերջին կեսն. ել հանդստություն չեմ տա իմ

տիրոջ,

Բունը կը կարեմ, այնքան կը խոսեմ մինչև սպառեմ

համբերությունը,

Նրա անկողինը դարոց կը շինեմ,

Յե՛ւ ճաշարանը՝ խոստովանարան.

Ամեն գործի մեջ կասսիոյի հարցը կը խառնեմ

անվերջ-

Ուրեմն, Կասսին, զվարթ պահիր քեզ,
Դո՛ւ միջնորդունին պատրաստ ե՛մ հռնել, քան զատուղ
լքել:

ԵՄԻՆԱ

Տիկին, դալիս ե՛տ հա իմ տերը:

ԿԱՍՍԻՆ

Տիկին, թույլ տվե՛ք գնամ այստեղից:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ինչո՛ւ, Պապեք, լսե՛ք խոսելըս:

ԿԱՍՍԻՆ

Վո՛չ այժմ, տիկին, ինձ վատ եմ զգում,
Յե՛ղ անհարմար ե՛ իմ դատիս համար:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Լավ, այնպես արե՛ք, ինչպե՛ս սուգում ե՛ք:

Կասսինն զնում ե՛

Մտնում են Որեյոն յե՛ղ Յագոն

ՇԱԴՈ

Սա ինձ դուր չեկավ:

ՈՔՆԼԼՈ

Ի՞նչ տար, Յագո:

ՇԱԴՈ

Վոչինչ, աղնի՛ղ տեր, կամ յեթե... չք գթեմ թե ինչ...

ՈՔՆԼԼՈ

Կասսինն չէ՛ր միթե, վոր իմ կնոջից հիմա բաժանվեց:

ԵԱԳՁ

Կասսիմն, .. վնչ, տեր իմ, չեմ կարող կարծել,
 Վոր նա այս ձեռով դուքս կը սողոսկեր հանցավորի
 ահա,
 Հենց վոր ձեզ տեսներս

ՌԹԵԼԼԱ

Վատահ եմ նա երս

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Խնչպես ես, տեր իմ.
 Հենց այս բողնյիս յես խոսում եյի մի խնդրողի հետ,
 Վոր քո շնորհից զբեղված լինելով՝ հալվում մաշվում ես

ՌԹԵԼԼԱ

Ո՞ւմն ես ակնարկում:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Բո տեղակալին, բարի Կասսիոյին, իմ բարի տերըս,
 Յեթե շնորհք ունիմ կամ կարողությունս սիրտդ
 շարժելու՝

Խնդրում եմ խակոյն հաշտվես նրա հետ:
 Թե ճիշտ չը լինի, վոր նա խակապես նվիրված ե քեզ,
 Յեւ մեղանչել ե անդիտությունից, վոչ նենդությունից,
 Յես դուրկ կը լինեմ դատողությունից
 Մի պարկեշտ յերես ճանաչելու մեջ.
 Ազատում եմ քեզ, յետ կանչիր նրան:

ՌԹԵԼԼԱ

Նա եր այստեղից դուքս զնացողը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այո, նա ինքն եր,

Այնպես ընկճված, վոր իր տխրության մի մասն ինձ
 թողեց,
 Վոր իր հետ ցավիմ: Բարձր սիրեկան, յետ կանչիր
 նրան:

ՌԹՆԱՆՈ

Անհաշ Ռեզդեմոն, վոչ թե ճիշտ հիմա, այլ ուրիշ
 անդամ:

ՌԵԶԴԵՄՈՆԱ

Շուտով կը լինի:

ՌԹՆԱՆՈ

Շուտով քանի վոր դու ինքդ ես խնդրում:

ՌԵԶԴԵՄՈՆԱ

Այս գիշեր ընթրիքին:

ՌԹՆԱՆՈ

Վոչ այս գիշեր վոչ:

ՌԵԶԴԵՄՈՆԱ

Կա՛մ, վաղը ճաշին:

ՌԹՆԱՆՈ

Յետ վաղը տանը չպետք ե ճաշեմ:
 Գնդապետներին պետք ե հանդիպեմ բերդաքաղաքում:

ՌԵԶԴԵՄՈՆԱ

Կա՛մ, այն ժամանակ վաղը ընթրիքին:

Կամ յերեքշաբթի առաւոտ, կամ թե նույն օր
 կեսօրին:

կամ թե դիշերը, կամ չորեքշաբթի.

Խնդրեմ, որն ասա. բայց Վոչ ավելի, քան թե յերեք
որ.

Հաճատացնում եմ, շատ ե զգնացել

Յեղ Նրա մեղքը, մեր սովորական դատելու ձևով,

— Թեև, ասում են, կովի ժամանակ

Պետք ե լավերը որինակ դառնան—

Դրեթե մի մեղք չե, վոր արժանի լինի մասնավոր
պատժի

Յերբ կարող ե դալ ասա, Ոթելլու Ինքս ինձ
ասում եմ,

Ի՞նչ կա աշխարհումս, վոր ինձնից խնդրես ե յես քեզ
մերժես,

կամ թե այս ձևով տատամսած կանգնեմ:

Ի՞նչ մեծ բան ե վոր... սա նույն Կասսիոն ե,

Վոր միշտ քեզ հետ եր՝ յերբ դալիս եյիր ինձ
դարպասելու.

Յեղ ամեն անգամ յերբ յես քեզ մի քիչ բամբասում
եյի՝

Քո կողմն եր բռնում, ե հիմա վորքան դժվար ե
դարձել

Նրան յետ բերել Հաճատացնում եմ շատ բան
կանեյի.

ՈՅՆԱԼՈ

Բա՛վ ե, խնդրում եմ. թող դա յերբ ուղե,

Յերբ վոր չեմ կարող քեզ վոչինչ մերժել

ԴՆՉԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ խոսք, դա մի շնորհ չե.

Դա աշխարհին ե, վորպես թե խնդրեմ, վոր ձեռնոց
հագնես

Կամ սննդաբար կերակուր ուտես, կամ քեզ տաք
պահես,

Կամ մի բան անես սեփական անձիդ և ոգտիդ
համար.

Չէ, յեթե մի որ մի բան աղերսեմ,

Վերով ուղենամ քո սերը փորձել՝

Ո՛ր, դա կը լինի խիստ ծանրակշիռ, խիստ դժվար մի
բան,

Վերի շնորհը սարսափելի յի:

ՌԹԵԼԼՈ

Վրչինչ չեմ մերժի,
Դրա փոխարենն յես ել քեզանից այս բանն եմ
խնդրում

Մի քանի բոսկե առանձին թող ինձ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Մերժեմ յես քեզ այդ, վուչ, մնաս բարով, սիրելի
տերըս:

ՌԹԵԼԼՈ

Դնաս դու բարով, իմ Դեզդեմոնա. յես խեղույն կզամ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Արի, Եմիլիա:—Թող այնպես լինի, ինչ հաճո յե քեզ.
Ի՞նչ ել վոր լինես՝ հնազանդ եմ ընդմիշտ:

Դեզդեմոնան գնում Ե դուստ Եմիլիայի ետ

ՌԹԵԼԼՈ

Անգլի՛ն արարած, հոգիս կործանվի թե քեզ չեմ

Յերբ չսիրեմ քեզ՝ ուրեմն քառսը վերադարձել եմ
սիրում,

ՅԱԳՈ

Իմ աղնիկ տեր...

ՈՔՆԱԼՈ

Ի՞նչ ես ասում, Յագո:

ՅԱԳՈ

Յեթն իմ տիրուհուն դարպասում եյիք,
Միքայել Կառսիոն դիտել ձեր սերը:

ՈՔՆԱԼՈ

Այո, սկզբից մինչև վախճանը: Ինչ՞ու ես հարցնում:

ՅԱԳՈ

Միայն իմ խոհի գոհացման համար.
Մի վատ բան չկա:

ՈՔՆԱԼՈ

Ի՞նչ խոհ, Յագո:

ՅԱԳՈ

Յեռ չեյի կարծում, զոր նա ծանոթ եր իմ տիրուհու
հետ:

ՈՔՆԱԼՈ

Այո, ծանոթ եր, և հաճախ նա եր միջնորդը մեր մեջ:

ՅԱԳՈ

Իրավի:

ՈՔՆԱԼՈ

Իրավի, հա իբալի, միթե դրա մեջ մի բան ես տեսնում,
Միթե պարկեշտ չե Միքայել Կառսիոն:

ՅԱԳՈ

Պարկեշտ, տեր իմ:

ՈՔՆԼԼՈ

Պարկեշտ, հա, պարկեշտ:

ՅԱԳՈ

Վորքան յես գիտեմ, այո, պարկեշտ ե:

ՈՔՆԼԼՈ

Ի՞նչ ես մտածում:

ՅԱԳՈ

Մտածում, տեր իմ:

ՈՔՆԼԼՈ

Մտածում, տեր իմ.

Յերկինքը լիւմ, արձագանգի պես ասածս ե կրկնում.

Կարծես թե մտքում մի ճիւղաղ ունի,

Այնպես սոսկալի, վոր ուրիշին չի կարելի ցույց տալ:

—Անպատճառ մի բան ուզում ես ասել:

Հենց այս բողբոջիս, յերբ Կասսիոն գնաց իմ կնոջ
մոտիցԱյսպես ասացիր, Վա ինձ դուք չեկալ: Ի՞նչը դուք
չեկալ:Յերբ յես ասացի թե նա իմ սիրո բոլոր ընթացքում
Խորհրդակիցս եր՝ ասացիր չիրմիլ:

Հետո հոնքերըդ աչնպես կծկեցիր ե ժողովեցիր,

Կարծես ահեղի մի միտք թաղեցիր ուղեղիդ մեջը:

Թե ինձ սիրում ես՝ ցույց տուր ինձ միտքըդ:

ՅԱԳՈ

Տեր իմ, դուք գիտեք, վոր սիրում եմ ձեզ:

ՈՅՆԱԼՆ

Կարծեմ սիրում ես, և վորովհետև դիտեմ թե սիրաբեր
 Լեցուն և սիրով և պարկեշտությամբ,
 Յեմ ամեն մի բառ ասելուց առաջ Հափում կշռում ես,
 Հենց այդ պատճառով այս ընդհատումներդ
 Ինձ ել ավելի յերկյուղ են ազդում:
 Այդ տեսակ բաներ մի կեղծ և խարդախ սրիկայի մեջ
 Շատ սովորական ձևացումներ են.
 Բայց մի մարդու մեջ, վոր ուղղամիտ ե՛
 Դրանք թաղնըված մեղադրանքներ են սրտից դուքս
 քղիած,
 Վոր կերքը զսպել չի կարողանում:

ՅԱԳՈ

Ինչ վոր Կասսիոյին վերաբերում ե՛
 Կարող եմ յերգվել, վոր պարկեշտ մարդ ե:

ՈՅՆԱԼՆ

Յեա ել եմ կարծում,

ՅԱԳՈ

Բայց պետք և մարդիկ հենց այն լինելին, ինչ վոր
 թվում են.
 Կամ նրանք վոր չեն, շատ լավ կը լինեն, վոր
 չթվային:

ՈՅՆԱԼՆ

Այո, ամեն մարդ պետք և այն լինեն, ինչ վոր թվում ե:

ՅԱԳՈ

Յեա ել ուրեմն կարծում եմ Կասսիոն մի պարկեշտ
 մարդ ե:

ՈՓԵՆԼՈ

Ձե, այդ բանի մեջ մի ուրիշ բան կա.

Խնդրեմ, խոսիր ինձ վերապես թե ինքզիդ քեզ հետ ես
խոսում,

Յեղ վերոհում ես մտածողները,

Տուր ամենավատ մտածողներին ամենավատ բառեր:

ՅԱԳՈ

Բայց վոչ, ներեցեք, սիրելի տեր իմ,

Թեև ամեն կերպ ծառայություններ պարտական եմ
ձեզ,

Բայց պարտ չեմ մի բան, վորի մեջ նույնիսկ գերին
աղատ ե

Խոհերըս հայտնել. թե, դուցե ստոր, սխալ խոհեր
են.

Վեր պալատըն ե, ուր անարդ բաներ ներս չսողոսկեն.

Ո՞վ ունի մի կուրծք այնպես անապակ,

Ուր կեղտոտ խոհեր առյան չկազմեն,

Յեղ որինավոր խորհուրդներին կից դատի չը բազմեն,

ՈՓԵՆԼՈ

Յազո, դավաճան յեղած կը լինես բարեկամիդ դեմ՝

Յեթե կասկածես, վոր մարդիկ նրան անիրավում են,

Յեղ հեռու պահես մտածողներըդ նըրա ականջից:

ՅԱԳՈ

Բայց աղաչում եմ... դուցե սխալ են յենթադրածներըս,

Յեղ պետք ե ասեմ, վոր մի ախտ ե դա իմ ընդթխան
մեջ՝

Հանցավոր բաներ տեսնել ամեն տեղ, ե իրավ, հաճախ

Կասկածող միտքըս մեղք և համարում բաներ, վոր
մեղք չեն:

Խնդրում եմ վոր ձեր խոհեմությունը դեռ ուշ չը
դարձնե

Մի մարդու վրա, վոր այնքան հոգի կարծիքներ ունի,
Յեւ վոչ ել նրա ցրիվ, անհաստատ նկատածները
Իդուր ձեզ համար մորմոք դարձնեք:

Դա վոչ պատշաճ և ձեր անդորրության, վոչ ել ձեք
ողտին:

Վոչ իմ մարդության և պարկեշտության, վոչ ել իմ
խեղճին,

Վոր ձեզ իմացնեմ իմ խորհուրդները:

ՌԹԱՆԱ

Ի՞նչ ես ուղում ասել:

ՅԱԳՈ

Բարի անուշը, աղնիվ տերս, մարդու և նաև կնոջ
Հողու ուղղակի գոհար և ազնիվ:

Ով վոր քստկա դողանա ինձնից, միայն ավելցուք
գողցած կը լինի:

Մի բան ե, վաչինչ, իմս եր, նրանն ե,

Յեւ հաղաքների դերին ե յեղել:

Բալց ով ինձանից անուշըս շորթե՝

Մի բան կը շորթե վոր բնավ իրեն չի հարստացնի,
Իսկ ինձ հոգապես կաղքատացնի:

ՌԹԱՆԱ

Յերկինքը վկա, քո խոհերը յես պետք ե իմանամ:

ԾԱԳՈ

Ձեք կարող, նույնիսկ յեթե իմ սիրաբ ձեր ձեռքում
լիներ,
Յեվ չեք իմանա՝ քանի իմս ե նա:

ՈԹԵՆԱՆ

Հա՛,

ԾԱԳՈ

Ո՛ր զգուշ, տեր իմ, խանդոտությունից.
Կանաչ աչքերով դա այն ճիւղին ե,
Վոր ինքն ե ստեղծում այն կերակուրը վորով անվում ե,
Յերջանկության մեջ ե այն կավառը,
Վոր լավ գիտակ ե իր անբախտության,
Բայց ե չի սիրում իրեն խաբողին.
Ո՛ր, ի՞նչ անիծված բոլորեն կապրի
Նա, վոր սիրում ե, և կասկածում ե,
Վոր կռահում ե, բայց այնուհանդերձ խորը սիրում ե:

ՈԹԵՆԱՆ

Ո՛ր, թշվառություն:

ԾԱԳՈ

Աղքատ ու գոհը հարուստ ե, և շատ.
Բայց ով անդադար աղքատանալու յերկյուղի մեջ ե,
Այն մարդու համար անսահման գուլքն ել այնպես
աղքատ ե,
Ինչպես ձմեռը՝ Վողորմած յերկինք,
Փրկիք իմ տոհմի բոլոր հոգիներն խանդոտությունից:
ՈԹԵՆԱՆ

Ինչի՞ համար են այս ասածներդ.

Կարծում ես թե յես նախանձոտ մարդու կյանք կը
վարժի

Ամեն նոր լուսնի նոր կասկածներով կը հետեւելի՛,
Յերբեք: Մի անգամ կասկած հղանալ, խկույն
վնուել ե,

Դու ինձ այծի հետ կարող ես փոխել,
Յեթե աշտպիսի փքուն ու փշած յենթադուրթ յուններ
Իմ հողու համար բան ու գործ չինեմ, քո ասած ձեռով:
Մարդ չի կարող ինձ խանդոտ դարձնել

Ասելով թե կինս դեղեցկուհի յե, սիրում ե ճաշել,
Սիրում ե լինել ընկերության մեջ, ազատ ե խոսում,
Յերգում ե, նվաղում ե լավ ել պարում,
Լսի՛ր, յերբ կինը առաքինի ե,

Դրանք ավելի առաքինի են
Յով վոչ ել իմ քիչ արժանիքներն են,
Վոր ամենադույզն վախ են ինձ ազդում,
Կամ կասկածը թե ապստամբվել ե.

Աչք ուներ, տեսավ ե ինքն ընտրեց ինձ:
Վոչ, Յադո, յերբեք յես պետք ե տեսնեմ նախքան
կասկածեմ,

Յերբ վոր կասկածեմ, պետք ե հաստատեմ,
Իսկ յերբ հաստատեմ, վոչինչ չի մնա, յեթե՛ վոչ միայն
այս —

Հեռու ինձանից ե՛ սեր, ե՛ նախանձ:

ՅԱԴՈ

Շատ լավ, ուրախ եմ. ուրեմն հիմա ազատ կարող եմ.
Անձնվիրությունս ու սերըս ցույց տալ:
Դանի վոր հիմա պարտ եմ ճիշտ խոսել, ահա
թորհուրդըս,

Յես դեռ չեմ խոսում ապացուցներից.

Աչքներըդ բացեք ձեր կրնոջ վրա.

Զննեցեք նըրան, թե հաստիոյի հետ լնչպես ե

վարվում.

Նայեցեք այսպես, զոչ խանդատի պես, զոչ ել միամիտ.

Յես չեյի ուղի, զոր ձեր վեհանձնն և աղնիվ սիրաք

չենց իր բընածին բարության համար շահագործելի.

Աչքներըդ բացեք. մեր յերկրի բարքերն ինձ լավ

ծանոթ են.

Վենեաիկում կանայք չեն քաշվում յերբեք յերկնքին

ցույց տալ

Իրենց ախտերը՝ միայն թե ծածկեն ամուսիններից,

Նրանց մոտ խիղճը զոչ թե չանկն ե, այլ թաղցնելու

ՈՔՆԱԼՈ

Այսպէս ես կարծում:

ՅԱԳՈ

Իր հորը խաբեց՝ ձեզ հետ պսակվելով.

Յերբ ցույց եր տալիս թե դողդողում ե և զարհուրում ե

Ձեր նայվածքներից, հենց նա սիրում եր ամենաշատը:

ՈՔՆԱԼՈ

Այո, այդպես ե:

ՅԱԳՈ

Ուրեմն հասկացեք:

Նա, այնքան ջահել և կարողացավ այդպես յերևնալ,

Փակեց հոր աչքը, ինչպես կաղնեգուռ,

Այնպես զոր հայրը մի կախարհուհու կարծեց

ազդկան,—

Բայց վատ եմ անում, շատ աղաչում եմ, վոր ներող
լինեք

Ձեզ այսքան սաստիկ սիրելուս համար:

ՈԹՆԱՆՈ

Յադո, քեզ ընդմիջտ յերախտապարտ եմ:

ՄԱԴՈ

Տեսնում եմ, վոր այս ձեզ մի քիչ հուզեց:

ՈԹՆԱՆՈ

Վոչ բնամի, բնամի:

ՄԱԴՈ

Իրանի, կարծում եմ, Հուլյա ունեմ, վոր դուք այս
խոսվածները

իմ սիրուց բղխած պիտի համարեք:

Բայց նկատում եմ, վոր դուք հուզված եք:

Պետք ե ձեզ խնդրեմ, վոր իմ ասածները այնքան
ձեզ չը տաք:

Վոր շոշափելի փաստի ձե տոնեն,

Վոչ ել ավելի ծավալ տաք նըրանց, քան մի կասկածի:

ՈԹՆԱՆՈ

Միամիտ յեղիբի:

ՄԱԴՈ

Թե ոյգդես անեք, սիրելի տերըս,

Խոսքերս այնպես վատ մի հետեանքի կարող են
հասնել

Վոր քատ հետու յե իմ նպատակից:

Միքայէլ Կաստիոն լավ բարեկամս եւ:

Տեք իմ, տեսնում եմ, վոր վրդովված եք:

ՌԹԵԼԼՈ

Շատ վրդովված չեմ,
 Զեմ կարող կարծե՛ք վոր Դեղդեմոնան անկեղծ չի
 լինի:

ՅԱԳՈ

Շատ ապրի այդպես. դուք ել շատ ապրե՛ք այդ
 մտածումով:

ՌԹԵԼԼՈ

Սակայն և այնպես՝ դուցե բնությունը ճամբից
 չեղվելով...

ՅԱԳՈ

Ահա բուն կետը, ինչպես—թույլ ավել լինել
 հանդուգըն—

Մերժել իր ձեռքը այնքան շատերին
 իր յերկրի, գույնի և աստիճանի,
 Վերոնց տեսնում ենք, ամեն բաներում բնությունն
 հակվում է—

Փճէ, մարդ կարող է դարչելի մի տենչ հոտորակ
 այդտեղ,
 Կեղտոտ հակումներ, անբնական մտքեր: Բայց
 ներքեք ինձ,

Զեմ խոսում նրա մասին սուղակի,
 Թեև վախ ունիմ, վոր նրա կամքը
 Վերադառնալով իր ավելի լավ դատողությանը՝
 Ձեզ իր յերկրացի տղամարդկանց հետ սկսի չափել,
 Յե՛վ դուցե զղջա:

ՌԹԵՆԷՆ

Դնան բարով, դնան բարով:

Յեթե ավելին դու ընդնշմարես՝ հենց ավելին ել ինձ
տեղեկացրու:

Հեռացիր, Յազու:

ՅԱԴՈ

Հեռացալով

Թույլ ավեք, տեր իմ:

ՌԹԵՆԷՆ

Ինչո՞ւ, մհ, ինչո՞ւ, յես ամուսնացաւ:

Այս պարկեշտ մարդը, շատ բան ե տեսնում, շատ բան
եւ գիտե:

Անշուշտ ավելին քան թե հայտնում ես

ՅԱԴՈ

Վերադառնալով

Տեր իմ, կուգեյի հայցել ձեզանից,

Վոր այս խնդիրը սրանից ավելի չպրպտեյիք:

Թողեք ժամանակին. թեև հարմար ե,

Վոր կասսիոն կրկին պաշտոնին կանչվի,

Բանի վոր այնպես մեծ կարողութամբ վարում ե նա
այն,

Բայց յեթե հաճեք մի առ ժամանակ հեռացած պահել,

Այդպես կարող եք լավ դնել նրան

Յեւ այն միջոցը, վոր դործ կը դնե,

Տեսնել թե ձեր կինն արդյոք շատ սասախիկ,

անհամբեր կերպով

Զի սախիկ արդյոք, վոր նրան կրկին պաշտոնի
կանչեք:

Դրանից շատ բան հայտնի էր լինի՝ Մինչև այդ,
 տեր իմ,
 Ինձ նկատեցեք սաստիկ ժրաշան իմ յերկյուղի մեջ,
 —Յեղ խակապես ել շատ լուրջ վախ ունիմ, վոր
 հենց այդպես եմ—
 Թողուցեք աղաւտ ձեր բարի կնոջն, դիմում եմ անում
 ձերըդ հարգության:

ՌԹԵՂԱՆ

Իմ վարմունքիցը դու մի վախենա:

ՅԱԴՈ

Նորից թույլ տվեք, վոր յես հեռանամ:

ԳՆԱՄ Ե

ՌԹԵՂԱՆ

Արտաքո կարգի պարկեշտ մարդ եսա, և հմուտ մտքով՝
 Դիտե մարդկային ամեն մի գործի բուն եռությունը:
 Յեթե համոզվեմ, վոր մատղաշ բաղես վայրիացել և՝
 Թեկուղ իմ սրտի լաբերը լինեն նրա կապերը
 Կը սուլեմ նրան դուրս, կըթողնեմ նրան դեպի
 հողմնիւ վար,

Գնա ըստ բախտի իրեն վորս ճարի:
 Գուցե պատճառը այն է, վոր սե եմ
 Յեղ չունեմ փափուկ ձևերը խոսքի,
 Վորոնք հատուկ են բանասարկուներին,
 Կամ այն վոր արդեն հակվում եմ դեպի ծերության
 ձորը,

—Թեպետ և չոչ չատ,— նա գնաց և յես խորը
 նախատախած,

Իմ ամոքումը նրան առեղն եւ
 Անիծ յալ լինի ամ-ւանությաւնը
 Վոր մենք կարող ենք կոչել այս նրբին արարածները
 Մեզը, և վիթե իրենց աստիճաններինն։
 Ալիւի լավ եր լինելի մի գորտ,
 Ապրելի նկուղի արտաշնչությամբ,
 Քան թե պահելի մի գաղտնի անկյուն իմ սիրածի մեջ
 Ուրիշի համար։ Յեւ, սակայն, դա լե մեծերի բախտը.
 Նրանք նվաղ են առանձնաշնորհյալ, քան ստորմարդիկ,
 Դա անխուսափելի ճակատագիր եւ ճիշտ ինչպես մահը,
 Այս յերկճյուղանի անբախտությունը վիճակվում եմ եզ
 Յերբ կենդանություն ենք մենք զգենում։
 Ահա դալիս և իմ Դեզդեմոնան,
 Թե կեղծ լինի նա՝ ապա յերկինքը ինքզինքն ե ծաղրում.
 Յես չեմ հավատում։

Արամեմուս եւ Դեզդեմոնան յեվ Եմիլիան

ԴԱՋԴԱՄՈՆԱ

Ի՞նչ և պատահել, սիրելի Ոթելլո,
 Քո ճաշը, ինչպես և քո հրավիրած կղզեցիները
 Քեզ են սպասում։

ՈԹԵԼԼՈ

Յես եմ մեղավոր։

ԴԱՋԴԱՄՈՆԱ

Ինչո՞ւ յես տղպես նվաղկոտ խոսում.
 Հիմա՞նդ ես, ի՞նչ եւ

ՈՅՆԼԻՑ

Մի ցով հմ զգում ախտեղ՝ ճակատիս

ԴՅՋԴԵՄՈՒԱ

Անքնութիւն եւ վռնիւնչ, շուտ կանցնի.
Թող ամուր կապեմ, մի ժամում կանցնի

ՈՅՆԼԻՑ

Այդ Թաշկինակը Հափազանց փոքր ե.

(Ձեռով րաշկինակը ճեղացնում ե, Դեզդեմնան ձգում ե ցած)

Թող Մնաւ Արի, արի գնանք ներս քեզ հետ

ԴՅՋԴԵՄՈՒԱ

Յես շատ ցովում հմ, վոր անհանգիստ ետ

Որելլուն յեկ Դեզդեմնան զնում եմ

ԵՄԻԼԻԱ

Ինչ լավ վոր գտա այս Թաշկինակը

Մովրի առաջին հիշատակն ե սա Դեզդեմնային.

Շողորթ ամուսինս ինձ հարյուր անգամ ասել, խնդրել ե,

Վոր զողանամ. բայց իմ տիրուհին

Այնպես սիրում ե այս հիշատակը,

—Որելլուն հրան յերդմնցրել ե վոր լավ պահպանե—

Յեվ նա շարունակ ձեռին ե պահում,

Յեվ համբուրում ե, հետը խոսում ե

Պետք ե բանվածքը որինակել տամ Յագույի համար.

Ինչ բանին ե պետք, յերկինքը գիտե, վոչ յես. յես մշայն

Ուզում հմ նրա քմահաճույքը կատարած լինել

Վերամեծում ե Յագոն

ՅԱԳՈ

Դու լինչ ես տնում ախտեղ մեն մենակ:

ԵՄԻԼԻԱ

Ին մի չեխի ինձ, մի լավ բան ունեմ քեզի համար:

ՅԱԳՈ

Համա, մի բան ինձ համար... մի հասարակ բան կը լինի
անշուշտ:

ԵՄԻԼԻԱ

Համ...

ՅԱԳՈ

Նհ, ունենալ մի հիմար կնիկ:

Համ, համ, հենց այդքան:

ԵՄԻԼԻԱ

Ինչ կտաս յեթե այն թաշկինակը...

ՅԱԳՈ

Վոր թաշկինակը:

ԵՄԻԼԻԱ

Վոր թաշկինակը...

Այն՝ վոր Ոթնլուն առաջին տնգամ ընծա յե տվել
Ինդդեմոնային,

Այն՝ վոր շարունակ ստիպում ե յիր, վոր զողանայի:

ՅԱԳՈ

Գողացել ես դու արդեն նրանից:

ԵՄԻԼԻԱ

Վէ՛շ, յերկինքը վկա, անդգուշութ յամբ ձեռքից վայր ձգեց
Յես եւ պատահմամբ աշխտեղ լինելով՝ գետնից վեր առիւ
Տես, ահա վասիկ:

ՅԱԳՈ

Ի՞նչ լավ աղջիկ ես. ինձ տուր, խնդրում եմ:

ԵՄԻԼԻԱ

Բայց ինչի՞դ ե պետք, վոր այդքան սաստիկ հորդորում
եյիր,
Վոր գողանայիս

ՅԱԳՈ

(Ձեռնիցը հափառակելով)

Դա քո ի՞նչ գործն ե:

ԵՄԻԼԻԱ

Յեթե կարևոր բանի համար չե, յետ տուր: Խեղճ տիկին,
Կը խելագարվի՝ յերբ վոր նկատի, վոր կորցրել ե:

ՅԱԳՈ

Այնպե՛ս ձևացրու, վոր դու չես տեսել. պետք ունիմ
սրան.
Գնա՛, հեռացիր:

Եմիլիան գնում ե

Յես կը ձգեմ այս Կասսիոյի տունը, թող ինքը գտնու
Ողի պես թեթև աննշան բաներ՝ խանդոտի աչքին
Մուրը գրքի նման ուժեղ փաստեր են:
Սա շատ բան կանես: Մավըը իմ թուխից արդեն
փոխվում ե:

Վաստ կասկածները իրենց բնույթով այն թույններին են,
 Վորոնք սկզբում բնավ համ չունեն,
 Բայց յերբ արյան վրա մի քիչ ազդում են՝
 Այրում են ինչպես ծծմբի հանքերը:
 Միթե չասացի՞. ահա դալիս եւ
 Վնչ խաշխաշը և վնչ եւ յոտակը,
 Վնչ եւ աշխարհի բոլոր թմբարեր ոչարակները
 Կարող են կրկին յետ տալ յերեկվա քո անուշ քունը:
 Վերամնում ե Որեկոմ

ՈՅՆԱՆՆ

Ինձ դավանանել, համ, համ:

ՇԱԴՈ

Ի՞նչ ե պատահել, բարի դորապետ,
 Այդ մասին այլևս դուք մե մտածե՞ք:

ՈՅՆԱՆՆ

Գորիք, հեռացիր, դու ինձ դրել ես մի պրկոցի մեջ:
 Յերդվում եմ՝ լավ ե շատ խաբված լինել,
 Բայց քիչ գիտենալ:

ՇԱԴՈ

Ինչպե՞ս թե, տեր իմ:

ՈՅՆԱՆՆ

Նրա լրբության գողցած ժամերից ի՞նչ լուր ունեյի,
 Յեւ չեյի տեսել, չեյի մտածել, ինձ չեւ վնասել:
 Յես լավ քնեցի հաջորդ գիշերը, անհոգ ե ուրախ.
 Յեվ չգտա յես Կասսիոյի համբուլը նրա շրթներին,
 Մի մարդ վոր, ասենք, կողոպտվում ե

Յեզկողոտաւածին պակասն չի գգում,
Թող նա չիմանա և յերբեք ել նա չի կողոտաւած:

ՅԱԴՈ

Յես ցաղում եմ, վոր այսպես եմ լսում:

ՈՔՆԱԼՈ

Ո՛հ, յես յերջանիկ լեղած կլինեյի՝
Յեթի ընդհանուր զորարանակը, ռազմիրաները,
Բոլորը նրա անուշ մարմինը ճաշակած լինեյին՝
Միայն թե ինքըս լուր չունենայի:
Իսկ այժմ, մնաս բարով, ընդմիշտ, անդճրը միտք,
Մնաս բարով, դու գոհունակություն,
Մնացե՛ք բարով, փետրազանգ դնդեր, մեծ պատերազմ-
ներ,
Վոր վերածում եք փառասիրությունն առաքինութլան,
Մնացե՛ք բարով, վրնջուն նժույդ, շունչուն շեփոր,
Վոգեցնենց թմբուկ, անանջը ծակող սրի՛նդ սրածայն,
Դրոշակ արքունի, ամեն ինչ, ամեն,
Պերճություն, հանդէս, և չհէք փառավոր պատերազմների,
Յեզ դճւք, մահասփյուռ դուք մեքենաներ, բիրտ կո-
կորդներով,
Դուք վոր կեղծիքն եք անմահ Դիոսի տհեղ վորոտման,
Մնացե՛ք բարով, այլևս Ոթնլոն դբադմունք չունի:

ՅԱԴՈ

Կարելի բան ե, թիւելի տեր իմ:

ՈՔՆԱԼՈ

Դու, թշվառիկան, պետք ե հաստատես, վոր կինըս
բող ե,

Լալ իմացիր ալդ, պետք ե ալններն վ ապացուց տաս
ինձ.

Թե վոչ՝ յերգութւմ եմ հալխտենական հոգուաւորժեքով,
Լալ եր մի շնիկ ծնված լինելիր,
Դան հաշիվ տալիւ իմ դարժնած վոխին:

ԱՆԴՈ

Բանն ախտեղ հասալ:

ԱՌԵՆԱ

Ինձ տեսցնել տուր, կամ գոնե ախտես հաստատիր դու
այդ,

Վար ցուցման վրա մի տեղ չմնա և վոչ ել մի կես

Մեկ հատիկ կասկած կախ տալու համար.

Թե վոչ՝ վնայ կյանքիդ:

ԱՆԴՈ

Իմ ազնիվ տերըս:

ԱՌԵՆԱ

Թե ուղեցել ես նրան զրպարտել և ինձ ել տանջել՝

Ել մի աղոթիր, լքիր աշխրոս ամեն ապաշավ,

Սարսափ կուտակիր սարսափի գլխին,

Դործեր կատարիր, վոր յերկինքը լա և յերկիրն ապշի.

Դանդի սրանից ավելի մեծ մեղք

Չես կարող բարձել մեղքերիդ վրա:

ԱՆԴՈ

Ո՛վ զոգորմութուն, լերկինք, ներքի ինձ,

Մարդ եք դուք, ունի՞ք դուք հոգի և միտք,

Աստվածը ձեզ հետ, առեք պաշտօնըս:

Ո՛, Թշվառ հիմար, վոր ապրում ես քո

ՌԹՆԱՅԻՆ

Վնչ թե ցանկանում, ալլ պահանջում եմ:

ՅԱՆՈ

Յե՛մ կարելի չե. բայց ինչպե՛ս, տեր իմ, ինչպե՛ս զոհանալ
Դուք կուղենայիք, իրը հանդիսատեսս,
Այլանդակորին բերան բաց արած,
Աչքով տեսնեյի՞ք նրան զուգադորված:

ՌԹՆԱՅԻՆ

Մահ և անեծք, ճ...

ՅԱՆՈ

Մակայն շատ դժվար կըլիներ, կարծեմ,
Նրանց սարքել տալ այդ տեսարանը:
Անիծված լինեն, յեթե մարդկային ուրիշ աչքեր ել
Տեսնեն իրենց վրա բարձած աղետին քան թե իրենցը,
Ել լինչ ուրեմն, ինչպե՛ս ուրեմն, լինչ ալիտի ասեմ,
Դոհացումն ճւր և
Ահնարին և տեսնել աչքերով,
Մինչև իսկ յեթե լինեյին տուփոտ, ինչպես այծերը,
Այնպես տաք, ինչպես մաղոտ կապիկներն,
Հեղատուեր ինչպես գայլերը անզուսպ,
Յե՛մ տխմարները այնպես այլանդակ,
Ինչպես գինովցած տգիտությունից:
Բայց ասում եմ ձեզ, յեթե հանցանքի յերևույթները
Հարակից զորեղ պարագաներով,
Վոր ուղիղ տանում և ճշմարտության դուռն ևն հասցնում,
Դոհացում կըտան, կարող եք ստանալ:

ՌԹՆԱՅԻՆ

Ցուր կենդանի փառս, վոր նա խաբում է:

ՅԱԳՈ

Շատ ել չեմ տիրում յես այդ պաշտոնը.

Բայց քանի վոր այժմ այս բանում այսքան տալի եմ
մղվել,

Դրոված իմ հիմար պարկեշտությունից և անմիտ սերից՝
Կը շարունակեմ:

Վերջին որերըս լես պառկած ելի Կասսիոյի կողքին,
Յեզ տառապելով ատամնացալից՝ քունըս չեր տանում:
Մարդիկ կան հոգով մի տեսակ տկար,

Վոր քնի մեջ ել խոսում են իրենց գործերի վրա.

Այսպիսի մեկն ել հենց այս Կասսիոն է:

Նա քնած տեղը այսպես եր ասում. «Բաղցրիկ Դեղդեմոն,
Լինենք մենք զգուշ, ծածկենք մեր սերը»:

Յեզ հետո, ասել իմ, նա ձեռքըս բռնեց և պինդ վռտ-
րից,

Ասաց, «ճ քաղցրը արարած», հետո համբուրեց ինձ պինդ,
Կարծես ուզում եր ամեն մի համբույր,

Վոր բուսած լինեի շրթունքիս վրա, արմատից պոկել.
Հետո իր ազդրը դրեց վրտիս վրա, հառաչանք հանեց,
Կրկին համբուրեց և հետո ասաց,

«Անիծված լինի այն բախտը, վոր քեզ Մավրին վի-
ճակեց»:

ՈՅՆԱՆ

Թ հրեշտվոր, ճ հրեշտվոր:

ՅԱԳՈ

Սա Կասսիոյի միայն լերազն եր:

ՈՅՆԱՆ

Բայց աղացույց ե մի նախկին դեղքի.

Շատ վատ նշան է, թեպետ և յերազ:

ՅԱԳՈ

Յեղ զա կարող ե ուժ տա, թերեւս ուրիշ փաստերի,
Վոր յերևում են ալժմ աղոտորեն:

ՈՅՆԱՂՈ

Կտոր առ կտոր կանեմ յես նրան:

ՅԱԳՈ

Վհչ, խելոք լեզեք, դեռ մենք չենք տեսնում վորեւ
մի բան,

Ձեր Դեղդեմոնան դեռեւս կարող ե լինել շատ անմեղ,
Բայց ալս ասացեք.

Մի յերկրորդ նախշած թաշկինակ չեք տեսել յերբեք
Ձեր կնոջ ձեռին:

ՈՅՆԱՂՈ

Հենց մի այդպիսին յես ինքս եմ տվել.

Դա իմ առաջին ընծան եր նրան:

ՅԱԳՈ

Ձեյի իմանում. բայց մի այդպիսին,

— Յեղ հաստատ զիտեմ, վոր ձեր կնոջն ե—

Յես այսոր տեսա Կասսիոյի ձեռքին, մորուքն եր
տրոււմ:

ՈՅՆԱՂՈ

Յեթե այն լինի...

ՅԱԳՈ

Յեթե այն լինի, կամ մի ուրիշ,

Վոր ելի նրանն ե, այլ փաստերի հետ

Խոսում ե ընդդեմ ելի ձեզ կնոջ:

ՈՅՆԱԼՈ

Ա՛խ, ա՛յն ստրուկը քառսուն հազար կյանք պետք է
ունենամք,

Մեկը շատ քիչ է, չափազանց տկար՝ իմ վրեժի համար.
Հիմա տեսնում եմ, զոր ճշմարիտ է:

Ինձ նայիր, Յազո, խորախոր սերըս այսպես փչում եմ
Յերկնքին, ողին.

Գնաց.

Ջարթիր, սև՝ վրեժ, քո խռոչավոր նկուղից մթին,

Զիջիր թագրդ, սեր, և դահդ սրտաշեն

Բռնակալական սև ատելության,

Ուռի, կճւրժք, ուռի, քո կրած բեռով, իժերի խայ-
թով:

ՅԱԳՈ

Դեռ հանգիստ կացե՛ք:

ՈՅՆԱԼՈ

Ո՛ր, արյուն, Յազո, արյուն, ճ, արյուն:

ՅԱԳՈ

Դեռ համբերեցե՛ք, ասում եմ. գուցե ձեր միտքը փո-
խե՛ք:

ՈՅՆԱԼՈ

Վհչ, Յազո, լերբե՛ք. ինչպես Պոնդակա՛ն ծովը մռայլած,
Վորի սառցային, բռնի հոսանքը

Յերբեք չի տեսել հետադարձ ծփանք,

Այլ դիմում է շնչոտ դեպի Պրոպոնտիկ և Հելլենսպոնտես,
Այսպես արյունոտ իմ մտածումներն, կատաղի թափով

Չբախտք է յերբեք դեպի յետ նայեն,

Յե՛վ յետ ընկրկին՝ դեպի խոնարհ սեր,
 Մինչև վոր հզոր և լայն մի վրեժ կուլ տա բոլորին:
 Այժմ մարմարյա յերկինքը վկան,
 Ի պատիւ իմ այս սրբազան ուխտի՝
 Զոհում ե

Յերդում հմ անում:

ԵԱԳՈ

Դեռ մի՛ վեր կենաք (Զոհում ե),
 Վկա յեղեք դուք, մշտավա՛ռ լույսեր,
 Դուք, տարե՛րք, վոր մեզ շրջապատում եք,
 Վկա յեղեք դուք, վոր Յագոն այստեղ ուխտում ե
 ձոնեք
 Իր խելքի, ձեռքի և սրտի բոլոր ունակութիւնը
 Խարված Ոթիւոյի ծառայությանը,
 Թող նա հրամայե,
 Իսկ հնազանդելն խղճի պարտք ե ինձ,
 Ինչ արյունահեղ գործ ել վոր լինի
 Վեր եմ կեցում

ԵԱԵԱԼՈ

Վողջունում հմ սերդ՝
 Վնչ թե ընդունայն շնորհակալությամբ,
 Այլ սիրահոժար ընդունելությամբ:
 Յե՛վ իսկույն և յեթ ձեզ գործ հմ հանձնում:
 Յերեք որդա մեջ ինձ պետք ե ասես, վոր Կասսիոն
 մեռած ե:

ԵԱԴՈ

Բարեկամս մեռավ, և դա կատարվեց

Ձեր իսկ պահանջով:
Սակայն թույլ տվեք տիրուհին ազդի:

ՈՅԵՆԱՅ

Դժճիք, լիբբ բողը, դժճիք և անհճք:
Յեկ առանձնանանք. յես պետք ե գնամ մի միջոց
գտնեմ

Չքնաղ այդ գեվին շուտ սպանելու:
Իսկ հիմա դու ես իմ տեղակալը:

ՅԱԳՈ

Ձեր անձնվերը մինչև հավիտյան:
Գնում եմ

ՏԵՍԱՐԱՆ ԶՈՐՐՈՐԴ

ԴՂԱԿԻ ՔԱՉ

Մնում եմ Դեզնման, Եմիլիան յեվ խեղկասակը

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Դու գիտեա, տղա, վորաքից ե տեղակալ Կասսիոն զըտ-
նվում:

ԽԵՂԿԱՏԱԿ

Յես չեմ հանդգնում տսել, վոր նա ստում ե մի
վորևե տեղ *):

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Ինչիւ, մարդ:

*) Խեղկատակի պատասխանը բառախաղություն եւ Անդ-
ժերենում գտնվել (պառհել) մշակույթի ինչ վոր սեղ սահմանական
յեղանակ, յեղակի, յերբորդ գեմք: մ:

ԽԵՂԿԱՑԱԿ

Նա զինվոր ե, և մի մարդ, զոր ասում ե թե զինվորը
ասում ե՝ խոցելի յե:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ձեռք քաշիր, վճռտեղ ե բնակվում:

ԽԵՂԿԱՑԱԿ

Յեթե ձեզ ասեմ թե վորտեղ ե բնակվում նա, պետք ե
սուտ ասեմ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Սրանից կարելի՞ յե մի բան հասկանալ:

ԽԵՂԿԱՑԱԿ

Ձեմ իմանում եմ վորտեղ ե բնակվում և յեթե իմ կողմից
հնարեմ մի բնակարան և ասեմ թե այստեղ ե
բնակվում կամ այնտեղ՝ դա կը լինե՞ր սուտ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Կարծիք ես հարց եւ վորձեւ և մի պատասխան բերել
ինձ:

ԽԵՂԿԱՑԱԿ

Յեա նրա համար վողջ աշխարհին քրիստոնեական *)
կը կարգամ,
այսինքն հարցեր կտամ և պատասխան կստանամ:

*) Քրիստոնեական դրքերի (catechism) հարց եւ պատասխանի ձևին ե ակնարկում:

ԴԵՋԴԵՄՈՂԱ

Վերոնիր նրան և ասա շուտ դա այստեղ. ասա՝
ամուսնուս
համոզել եմ իր ոգտին և հույս ունեմ, վոր ամեն ինչ
լավ կը լինի:

ԽԵՂՎԱՏԱՅ

Այդ բանն անելը մարդու կարողության սահման-
ներումն է, ուստի կը փորձեմ անել:

զմում ե

ԴԵՋԴԵՄՈՂԱ

Եմ իլիա, Թաշկինակս վճրտեղ պետք է կորցրած լինեմ:

ԵՄԻԼԻԱ

Չգիտեմ, տիկին:

ԴԵՋԴԵՄՈՂԱ

Հավատացնում եմ՝ ավելի լավ եր
կրուզադոներով լիցուն քսակըս կորցրած լինեյի:
Թե ազնիվ Մավրըս բարեմիտ չլիներ
Յեվ զերծ այնպիսի նվաստությունից,
Ինչպիսիներն են նախանձոտները՝
Հենց այս կբավեր
Նըրան վատ բաներ մտածել տալու:

ԵՄԻԼԻԱ

Միթե խանդոտ չեի

ԴԵՋԴԵՄՈՂԱ

Ո՛վ, նա.

Կարծեմ արևը, վորտեղ ծնվել է,
Ամեն աշխարհի տրամադրութիւնն քաշել է նրանից,
ՆՄԻՆՍԱ

Տեսեք, դալիս ե:

ՆԵՋՆԵՄՈՆԱ

Բայ չեմ թողնի նրան մինչև Կասսիոյին յետ կանչել
չտամ:

ՄԱՍՈՒՄ և ՈՐԵԼԼՈՆ

Ի՞նչպես ես, իմ տեր:

ՈՐԵԼԼՈ

Լավ եմ, տիրուհիս: (Առանձին) Ե, ի՞նչ դժվար է
կեղծավորվելը:

Իսկ դու ի՞նչպես ես, Դեղդիմոնս:

ՆԵՋՆԵՄՈՆԱ

Լավ, իմ բարի տեր:

ՈՐԵԼԼՈ

Տուր ինձ քո ձեռքը, այս ձեռքը խոնավ է, իմ տի-
րուհիս:

ՆԵՋՆԵՄՈՆԱ

Նա դեռ չի դաացել տարիքը, վոչ ել գիտե տիրու-
թիւնն:

ՈՐԵԼԼՈ

Սա ցույց է տալիս մրդավետութիւն, ազատասեր սիրտ:
Տաք, տաք և տոմուկ. սա պահաջում է
Հրաժարումըն ազատութիւնից, հարկավոր է ծոմ,
Աղոթք և պատիժ և ճգնութիւններ,

Այստեղ մի ջահել և քրտնաժոր դեմ կա,
 Վոր սովորաբար ըմբոստանում է:
 Լավ ձեռք ե,
 Բազմառանտ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Իհարկե այդպես կարող ես ասել,
 Հենց այդ ձեռքն եր, վոր սիրտըս քեզ տվեց:

ՈՔՆԼԼՈ

Առատասեր ձեռք, հնում սրտերը տալիս եյին ձեռք,
 Բայց մեր հիմակվա զինանշանը ձեռքն ե, վոչ սիրտը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այս բանի մասին չեմ կարող խոսել,
 Տեսնենք խոստովա՞րդ:

ՈՔՆԼԼՈ

Ի՞նչ խոստում, վառյակ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Մարդ եմ ուղարկել կասսիոն դա այստեղ և խոսի քեզ
 հետ:

ՈՔՆԼԼՈ

Մի շատ խիստ հարբուխ նեղացնում ե ինձ.
 Թաշկինակըդ տո՛ւր:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ահա, սիրելիս,

ՈՔՆԼԼՈ

Իմ ընծայածը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Մտքս չե հիմա:

ՈՅՆԱՂԱ

Վճի,

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այո, տեղ իմ:

ՈՅՆԱՂԱ

Դա մի հանցանք ե:

Այդ թաշկինակը մի Յեզիպտուհի տղի էր մորըս:

Մի կախարհ էին եր, վոր գիտեր կարգալ մարդկանց
մաքերը:Նա մորս ասել էր, վորքան վոր պահե այդ թաշկի-
նակը՝

Դա սիրո հմալք էր բաշխե նրբան,

Յեղ հորըս սիրտը կապված էր լինի նրա սիրովը:

Բայց յիթե կորցնե, կամ ուրիշին տա՝

Հայրս կսկսի զզվել նրանից:

Յնվ նրա տենչը նոր հրապուրանքներ կսկսի փնտռել:

Մայրըս մեռնելիս ինձ ավա՛յ ասաց՝ վոր յիթե բախտը
ինձ կին շնորհե, յես ել նրան տամ:

Այդպես ել արի. ուրեմն զգուշ կաց:

Աչքիդ լույսի պես գուրգուրա վրան:

Յիթե կորցնես կամ ուրիշին տա՝

Դա մի աջնպիսի կորուստ էր լինի,

Վորին վնչ մի բան չի հավատարվի:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Կարելի՞ բան ե:

ՈՅՆԱՂԱ

Դա ճշմարիտ ե. հյուսվածքի մեջ կախարդութ յուն կա:

Մի Սիրիլուհի, վոր յերկու հարյուր արևի շրջան

Հաշվել եր արդեն այս աշխարհքի մեջ
 Մարգարեյական իր մոլուցքի մեջ կտորն ե հյուսել՝
 Սրբազան վորդեր մետաքսն են նյութել,
 Ներկը շինված ե մումիայի հյութից,
 Վոր այն վհուկը կույս աղջիկների սրտից եր քամել:

ԳԵՂԵՄՈՂԱ

Իսկապէս, ճիշտ ե

ՈՅՆԱՆ

Ամենաճիշտը,
 Հետևաբար տես, վոր շատ լավ պահես

ԳԵՂԵՄՈՂԱ

Յերանի՛ լերբեք տեսած չլինիլի

ՈՅՆԱՆ

Հ՞ը, ինչ՞ա, ի՞նչ կա:

ԳԵՂԵՄՈՂԱ

Ինչ՞ա յես խոսում. այնպես ցնցըված ե այնպես արագ:

ՈՅՆԱՆ

Կորե՛լ ե. գնացե՛լ, ասա, վճրտեղ ե

ԳԵՂԵՄՈՂԱ

Յերկինքը փրկե:

ՈՅՆԱՆ

Ի՞նչ ես ասում դու:

ԳԵՂԵՄՈՂԱ

Վհչ, վհչ, չի կորել. բայց դիցուք կորե՛ր:

ՈՅՆԱՆ

Ինչպէս

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Աստուծ հմ՝ չե կորեկ:

ՈՔՆԱՂՈ

Դնա բեր տեսնեմ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Կարող եմ, տեր իմ, բայց վոչ թե հիմա:

Այդ ել մի խաղ ե միջնորդությունըս մերժելու համար
 Խնդրում եմ թույլ տուր, վոր կաստիոն յետ գա:

ՈՔՆԱՂՈ

Թաշկինակը բեր, սիրտըս վատ բան ե նախադուշա-
 կում:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Հալ, լալ, նրա տես ընդունակ մարդու դու չես հան-
 դիպի:

ՈՔՆԱՂՈ

Թաշկինակը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Խնդրեմ խոսիլ ինձ կաստիոյի մասին:

ՈՔՆԱՂՈ

Թաշկինակը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Մի մարդ, վոր իր բախտն ամեն ժամանակ
 Հիմեել ե ընդմիշտ քո սիրո վրա,
 Վոր վտանգներեդ ընկեր ե յեղեկ...

ՈՔՆԱՂՈ

Թաշկինակը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ճամարիտն տեսմ՝ դու յես մեղավոր:

ՈՔԵԼԼՈ

Հեռացիր:

Դուրս ե գնում

ՆՄԻՆԱ

Քանդուտ մի մարդ չէ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այսպես բան առաջ յես չեյի տեսել:

Ապահովորեն կա մի հրաշալիք թաշկինակի մեջ:

Սաստիկ դժբախտ եմ, վոր կորցրել եմ:

ՆՄԻՆԱ

Մեկ յերկու տարում անկարելի յե մարդկանց ճանաչել:

Այրերն բոլորն ել ստամոքսներ են,

Մենք ել բոլորս ել կերակուրներ ենք:

Ուտում են նրանք մեզ ազահորեն,

Իսկ յերբ կշտանան՝ յետ են փխում մեջ:

Նալիք, Կասսիոն և ամուսինըս:

Մնում եմ Կասսիոն յեվ Յագոն

ՅԱԳՈ

Ուրիշ ճար չկա, տիկինն ե մի այն, վոր կարող ե անել:

Ո՛ր յերջանկություն, ահա, մոտեցիր, աղաչիր նրան:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ ե, Կասսիո, ի՞նչ նոր բան ունես:

ԿԱՍՍԻՈ

Հին աղաչանքս ե, տիկին. խնդրում եմ,

Վոր ձեր ազդեցիկ միջնորդությունով

Կարենամ նորից յես կանք ունենալ:

Վոր կրկին շահեմ այն մարդու սերը,

Վորին իմ սրտի բոլոր դորությամբ մեծարել եմ միշտ:

Եւ չեմ սպասի Յեթե իմ մեղքը այնքան մահացու
տեսակներէց ե,
Վոր զոչ իմ անցյալ ծառայությունը, զոչ ներկա վիշտըս,
Վոչ եւ ապագա անձնվիրության մտադրությունըս
Ձին կարող այլեւս յետ գնել կրկին նրա շնորհ՝
Այդ իմանալն եւ շահ ե ինձ համար,
Վորով իմ բախտին համակերպելով՝
Այլ համբա բռնեմ ե շնորհ մուրամ իմ հակատագրից՝

ԴԵՂԵՍՏՈՒՆ

Ալմդ, յերիցըս ազնիւ կասսիո,
Ջատագովանքըս աններդաշնակ ե.
Իմ տերը տերս չե.
Յեթե դեմքով ել նա այնպես փոխվեր՝ ինչպես բնույթով՝

Նրան տեսնելիս չեյի հանաչի,
Յերանխ ինձ եւ ամեն սուրբ զոգի այնպես թեարկեր,
Ինչպես քեզ համար յես բոլոր ուժով բարեխոսեցի,
Յեւ թիբախ դարձա նրա բարկության իմ խիզախ
խոսքով.

Մի քիչ համբերիր, ինչ զոր կարող եմ՝ կանեմ քեզ համար,
Յեւ շատ ավելի քան ինքս բնձ համար կը հանդգնեյի.
Թող դա քեզ բաւէ

ՅԱԳՈ

Տերըս բարկանամ,

ԵՄԻԼԻԱ

Հիմա դուրս գնաց ե անտարակույս խիտ վրդովված եր:

ՅԱԳՈ

Կարելի՞ք բան ե, զոր նա բարկանա. ինքըս տեսել եմ

Յերբ թնդանոթը ողն եր թոցնում նրա շարքերը,
 Յեվ, դեմի նման, կարծես թե նրա հենց գրկի միջից
 Ծրեց սեփական նրա յեղորը, և նա բարկանաւ
 Պետք և ուրեմն մի մեծ բան լինի. գնամ նրա մոտ.
 Թե բարկացած ե՛ ուրեմն մի բան կա:

ԴՆՁԿՍԾՈՆԱ

Գնա, խնդրում եմ (Յագոն գնում ե)
 Պետք և պետական մի սեծ գործ լինի
 Կամ մի վորես լուր Վենետիկից,
 Այստեղ հիպլոսում յերևան գալով
 Նրա ցինջ միտքը պղաորած լինի.
 Յեվ միշտ ալապիսի պարագաներում
 Մարդիկ սովոր են մաղձները թափել փոքրերի վրա,
 Թեև մեծները լինեն առարկա.
 Միշտ ել ալապես ե. բավ ե, վոր մի քիչ մեր մատը
 ցավի,
 Յեվ մեր մյուս առողջ անդամներին ել ցավ կը հաղորդեն
 Վհչ, պիտի մտածել՝ մարդիկ աստված չեն,
 Վհչ ել նրանցից այնպիսի հարգանք և սեր սպասենք,
 Վորպես վայել ե նոր հարսնացուին:
 Անարգիւր ինձ շատ, Եմիլիա, վոր յես, անպետք ռադ-
 միկըս,
 Հոգուս մեջ նրան անսիրության մեջ զրպարտում եյի
 Այն ինչ տեսնում եմ, վոր յես վկային կաշառել եյի,
 Յեվ իզուր եյի նրան մեղադրում:

ՍԾՈՒԽԱ

Աղոթենք Աստծո, վոր լինեն միայն պետական գործեր,
 Ինչպես կարծում եք, վոչ թե մի կարծիք, նախանձի
 մի խաղ
 Ձեզ վերաբերող:

ԴԱՏԱԿԱՆ

Ազնիւ իմ որդի, յետ յերբեք նրան առիթ չեմ տվեր

ԵՄԻՆԱ

Բայց խանդոտ վողուն անմեղությամբ չեք հան-
գատացնի:

Առիթից չե, վոր խանդոտ են դառնում,
խանդոտ են նրանք, քանզի խանդոտ են,
Դա մի հրեշ է, ինքնիբեհ սերվում, ինքնիբեհ ծնվում:

ԴԱՏԱԿԱՆ

Տերն հեռւ ալահի այդ հրեշին հոգուց իմ Ոթելլոյի:

ԵՄԻՆԱ

Ամէն, տիրուհիս:

ԴԱՏԱԿԱՆ

Դնամ, փնտռեմ նրան:

— Կասսիո, դու այստեղ մի քիչ գրոսնիր,

Յեթե յետ նրան տրամադիր գտնեմ

Նորից քո գործը մեջտեղ կը բերեմ,

Յեւ վերջին ճիշդս գործի կը դնեմ, վոր հաջողացնեմ:

ԿԱՍՍԻՈ

Շնորհապարտ եմ ձեր աղնվության:

Դեզղեմնման յեւ Նմիլիան գնում եմ,

Մեմում ե Բիանեան:

ԴԱՏԱԿԱՆ

Ատաված քեզ ալահե, բարեկամ Կասսիո:

ԿԱՍՍԻՈ

Դործդ լինչ է այստեղ:

Ինչպէս ես դու, իմ չքնաղ Բիանեա,

Ծիշտ վոր, քաղցըր սեր, քեզ եյի գալիս:

ԹԱՆՔԱ

Յես ել գնում եյի քո բնակարանը:

Այա լինչ ե, Կասսիո, մի շաբաթ չըգամ, յոթն որ ու
գիշեր:

Ութը քսան ժամ և ութն ել վրան:

Յեւ սիրականից հեռու ժամերը

Ութը քսան անգամ դանդաղ են, քան թե ժամա-
ցույցի վրա:

Տաղակալի հաշիվ:

ԿԱՍՍԻՈ

Ներքի, Բիանքա,

Բոլոր ժամանակ կապարե խոհեր չոքել են վրա:

Բայց հիմա այնքան շարունակ կգամ, վոր տեղը լցնեմ,
Քաղցրիկ Բիանքա:

Տալիս ե նրան Դեզդեմոնայի բառեկիմակը

Արտանկարիւ բանվածքն ինձ համար:

ԹԱՆՔԱ

Վորտեղից ե այս, Կասսիո, անպատճառ մի հիշատակ ե
Ավելի նոր մի բարեկամուհուց:

Ահա զգալի բացակայությանդ պատճառն եմ զգում:
Բանն այնտեղ հասա՞ւ: Լա՛ւ, Լա՛ւ:

ԿԱՍՍԻՈ

Գնա, կին:

Նեաիր քո հիմար կասկածանքները բերանն այն գեղի,
Վորից վերցրել ես: Հիմա խանդում ես,

Վոր մի սիրուհուց մի հիշատակ ե

Վիչ, հավատու ինձ, չքնաղ Բիանքա:

ՌԻԱՆՏԱ

Հապա ձեռն ես ստա

ԿԱՍՍԻՈ

Վոչինչ չը գիտեմ, սեյնակումս գտա

Սրբա բանգածքը ինձ դուր ե գլխիս.

Նախ քան յետ ուղեն — և հաստատ գիտեմ, վոր կգան
կուղեն,

Կուղեյի մեկը արտանըկարել, Ա՛ռ ինքըդ արա

Իսկ այժմ հեռացիր

ՌԻԱՆՏԱ

Հեռանում, ինչձեռ

ԿԱՍՍԻՈ

Ջորապետին եմ սպասում այստեղ.

Ինձ համար լավ չե, և չեմ կամենում,

Վոր նա ինձ այստեղ կնոջ հետ տեսնե

ՌԻԱՆՏԱ

Ինչձե, խնդրում եմ

ԿԱՍՍԻՈ

Վոչ վորովհետև ել չեմ սիրում քեզ

ՌԻԱՆՏԱ

Բայց ինձ չես սիրում, խնդրեմ մի քիչ տեղ ընկերա-
ցիր ինձ.

Առա, կը տեսնեմ շուտ քեզ գիշերը

ԿԱՍՍԻՈ

Միայն մի քիչ տեղ կը կարողանամ քեզ ընկերանալ,

Թյտեղ եմ սպասում, բայց շուտով կը գամ

ՌԻԱՆՏԱ

Շատ բարի, իսկ յես պետք ե հարմարվեմ հանգամանք-
ներին

ՊԱՐՄԱՆԻԱ

ԱՐԱՐԱՆ ԶՈՐՐՈՐԴ

ՏԵՍԱՐԱՆ ԱՌՍՋԻՆ

Կիպրոս, գլխակի առաջ

Մօնում եմ Որեկոն յեվ Յազուհ

ՅԱԳՈ

Այդպէս եք կարծում,

ՈՅՆԻՆՆ

Կարծում. Յազու:

ՅԱԳՈ

Համբուրել գաղտնի:

ՈՅՆԻՆՆ

Արդեւի՞նք համբուր:

ՅԱԳՈ

Կամ մերկ, անկողնում, իր սիրածի հետ,

Մեկ ժամ, կամ ամէն, առանց վատ մտքի:

ՈՅՆԻՆՆ

Մերկ, անկողնում, առանց վատ մտքի՝

Կեղծազորութիւնն սատանայի դէմ:

Նրանք, վորոնց միտքն առաքինի յե, բայց այդ անում են,

Սատանան նրանց առաքինութիւնն ուղղում ե փորձել:

Նրանք՝ յերկնքի:

ՅԱԳՈ

Թե ժողի՛նչ չանեն՝ ներելի մեղք ե.
Բայց յերբ կնոջս մի թաշկինակ տամ...

ՈԹԵՆՆԱՆ

Հետժ:

ՅԱԳՈ

Հետո այն, տեր իմ, ղոր դա տիկնոջն ե,
Ուրեմն իր ինչքը նա կարող ե տալ իմ ղոր կամենա:

ՈԹԵՆՆԱՆ

Յեղ իր պատիվի պաշտպանն ել ինքն ե.
Կարժղ ե տալ այդ մի ուրիշ մարդու:

ՅԱԳՈ

Նըրա պատեղը մի եյություն ե, ղոր չի տեսնվում,
Հաճախ թվում ե ունեն, բայց չունեն:
Բայց թաշկինակը...

ՈԹԵՆՆԱՆ

Յերկի՛նքը զկա, յերանի՛ թե յես մոռցած լինեյի.
Դու ասում եյիր — ճ, դա գալիս ե իմ մտքի ղրա
Ինչպես ազդարթ մի վարակված տան կտուրի ղրա՝
Իրբեք բոթաբեր ամիսքի համար
Դու ասում եյիր, ղոր թաշկինակը նրա ձեռի՛ն եր...

ՅԱԳՈ

Այժ, հետո ի՛նչ:

ՈԹԵՆՆԱՆ

Դա շատ լավ բան չե:

ՅԱԳՈ

Իսկ ի՞նչ կանեցիք,
 Թե ասեցի՝ տեսել եմ նրան քեզ դաժանանելիս,
 Լսել եմ նրան, վոր առում էր թե — կան սրիկաներ,
 Վորոնք հենց իրենց հետապնդումով,
 Այս մի սիրուհու ինքնակամ տենչով,
 Նրանց խաբելուց կամ թե զոհացում բաշխելուց հետո՝
 Անկարելի յե, վոր չը պարծեհան:

ՈՔԱՂԱՆ

Մի բան է ասել:

ՅԱԳՈ

Այո, ասել ե, բայց վստահ յեղեք,
 Ինչ վոր ասել ե, կերդվի, վոր սուտ ե:

ՈՔԱՂԱՆ

Յեվ ի՞նչ ե ասել:

ՅԱԳՈ

Թե նա արել ե — չըզլտեմ թե ի՞նչ:

ՈՔԱՂԱՆ

Ի՞նչ, ի՞նչ:

ՅԱԳՈ

Պառկել ե...

ՈՔԱՂԱՆ

Նրա հետ:

ՅԱԳՈ

Հետը կամ վրան, ինչպես վոր կուզեք:

ՈՔԱՂԱՆ

Պառկել նրա հետ, պառկել նրա վրա... գարշիլի՜ յե.
 Թաշկինակը... խոստովանութուն, թաշկինակ...
 Թող խոստովանի ե կախվի իր տված նեղության
 համար. նախ կախաղան, հետո խոստովանելու Դո-

դում եմ յես դրանից: Բնությունը չեք պահի
 իրեն աշակիսի մռայլ կրքով առանց վերև
 հրահանդի: Բառերը չեն, վոր ինձ աշակես
 ցնցում են. վահ, քիթ, ականջ, շրթունք, կարելի
 բան ե. խոստովանություն, թաշկինակ... Ես սա-
 տանա: (Ընկնում ե օղածգուրջան մեջ):

ՅԱԳՈ

Ներդրծիր

Ներդրծիր, իմ դեղ, աշակես են բռնում գյուրախար-
 ներին.

Յե՛լ շատ պատվական և մաքուր կանայք հենց այս
 ձևով ե,

Վոր թեև անմեղձ խայտառակվում են:

Հե՛յ, հե՛յ, տեր իմ, հե՛յ, ասում եմ, Ո՞րքա՛ն, տեր
 իմ:

Մեցում ե Կաստիոն

Ի՞նչ կա, Կաստիո:

ԿԱՍՏԻՈ

Ի՞նչ ե պատահել:

ՅԱԳՈ

Տերբս ընկել ե լուսնոտության մեջ,

Յերկրորդ անգամն ե, իսկ առաջինը յերեկ պատահեց:

ԿԱՍՏԻՈ

Քունքերը շփիր:

ՅԱԳՈ

Վե՛հ, դգուռ յեղբու:

Պետք ե տաքնապը հանգիստ անց կենա,

Թե վո՛չ բերանը կը փրփրոտի և հետզհետե

Վընկնի վայրենի կատաղության մեջ.

Ահա, շարժվում ե. գնա մի բոսիկ և հեռու կեցիր.
Այժմ ուշքի կգա. յերբ նա դուրս գնա՝
Մի մեծ բանի վրա կը խոսես քեզ հետ:

Կասսիոն գնում ե

Ի՞նչպես եք, տեր իմ, չըլինի՞ր գլխից վերավորվել եք:
ՈՅՆԱՆ

Ծաղրվում ես դու ինձ:

ՅԱԳՈ

Յես ձեզ ծաղրեմ. վհ, յերկինքը վկա:
Ձեր անբախտության տղամարդու պես պետք ե դի-
մանաք:

ՈՅՆԱՆ

Կոտորով մարդը հրեշ ե և գազան:

ՅԱԳՈ

Ուրեմն բազմամարդ մի մեծ քաղաքում շատ գազան-
ներ կան:

Յեղ շատ կիրթ հրեշներ:

ՈՅՆԱՆ

Յեղ խոստովանեց:

ՅԱԳՈ

Իմ բարի տերըս, յեղեք տղամարդ.
Խորհեցեք՝ ամեն մորուսավոր մարդ, վոր լծի տակ ե,
Կարող ե քաշել նույն լուծը քեզ հետ.
Միլիոն մարդիկ կան այժմ կենդանի,
Վոր ամեն դիշեր պառկում են իրենց պիղծ անկող-
նի մեջ:

Յեղ յերդում կանեն, վոր դա իրենց և միայն սեփա-
կան:

Իսկ ձեր պարագան ավելի լավ է,
Ո՞ր դժխային չարախնդութուն,
Ո՞ր չար սատանի զերագույն հեղնանք,
Մի պոքնիկ զգլիւ անհոգ անկողնում,
Յեղ առաքինի համարել նրան,
Վնչ, թող գիտենամ, և գիտենալով իմ ինչ լինելը՝
Կիմանամ թե նա ինչ պետք և լինի

ՈՒՆԻԱՆ

Ո՞ր, դու խելոք ես, տարակույս չկա:

ՅԱԳՈ

Դուք հետու գնացեք մի քանի բոպեր,
Յեղ համբերությամբ փակեցեք դուք ձեզ ականջ դը-
նելով:
Յերբ վոր քիչ առաջ դուք այստեղ վշտից վայր ընկել
եյիք—

Մի կիրք ամենից անվայելը այսպիսի մարդու—
Կաստիոն ներս յեկավ, յես նրան հեռացրի.
Յեղ ձեր ուշաթափ լինելու մասին մի բան հնարեցի.
Հետո խնդրեցի, վոր շուտով յես դա ինձ հետ խոսե-
լու.

Նա ել խոստացավ: Դուք մի տեղ մտեք և մտիկ տը-
վեք
Ինչ ծաղր, ինչ ծանակ և ինչ ակնհայտ արհամար-
հանք կա

Նրա յերեսի ամեն մի կետում:

Յես պատմել կտամ պատմությունը նոր—

Թե հար և ինչպես, քանի որ օրաց և վորքան հաճախ
 Նա ձեր կնոջ հետ պառկել և արդեն և պառկելու յե,
 Ասում եմ՝ տեսեք նրա ձևերը, Ո՛ր համբերություն,
 Յեթե վոչ կասեմ զուք ամբողջովին մաղձ եք և վոչ
 մարդ

ՈՔՆԱԼՈ

Լսում ես, Յագո, համբերության մեջ խորամանկ կլի-
 նամ,
 Բայց, լսում ես ինձ, ամենից արնոտ

ՅԱԴՈ

Սաղայն ամեն բան իր ժամանակին. կը քաշվեք մի
 կողմ

Որելլոն Բաբլոն և

Հիմա Կասսիոյին Բիանքայի մասին կը հարցնւիր-
 ձեմ,
 Մի տանտիրուհի, վոր վաճառեալ իր տենչանքները,
 Գնում և իրեն հաց ու հագուստներ, մի խեղճ արա-
 րած,

Վոր խենթանում և Կասսիոյի վրա,
 Պոռնիկի բախտն և շատերին խաբել և խաբվել մեկից,
 Կասսիոն լսում և յիրք նրա մասին
 Չի կարող զսպել իր գեղ ծիծաղ,
 Ահա գալիս և,
 Յերբ վոր սա ժպտա, Մաժրը կը պփլի,
 Նրա անհաշիվ խանդոտութունը
 Պետք և Կասսիոյի քմծիծաղներին, թեթե ձևերին
 Թյուր մեկնություն տա

Վերամանում ե կաստիոն

Տեղակալ,

Հիմա ինչպէս եք:

ԿԱՍՏԻՈՆ

Ե՛լ ավելի վատ, յերբ ինձ կանչում ես հենց այն տխու-
ղութով,

Վորից զրկվելը մահ է ինձ համար:

ՅԱԳՈ

Ուժեղ խնդրեցեր Դեղդեմոնային

Յեւ վատան յեղեք ձեր գործի մասին:

Յածր խոսելով

Յեթե Բխանքայից կախված լիներ դա՝

Ի՞նչ շուտ ձեր գործը կարգի կը դրվեր:

ԿԱՍՏԻՈՆ

Խեղճ վողորմեւի:

ՈԹԵԼԼՈ

(Մեկուսի) Տես ի՞նչպէս ե նա արդեն ծիծաղում:

ՅԱԳՈ

Մի կէն չեմ տեսել, վոր մարդու վրա այնքան խեն-
թենա:

ԿԱՍՏԻՈՆ

Խեղճը, կարծեմ թե սիրում ե նա ինձ:

ՈԹԵԼԼՈ

(Մեկուսի) Հաղիվ ե հերքում ե ծիծաղում ե:

ՅԱԳՈ

Հսկում եք, Կասսիոս

ՈՔՆԼԼՈ

(Մեկուսի) Հիմա ստիպում ե, վոր նորեն պատմե՛ այդ-
պես, լավ, շատ լավ:

ՅԱԳՈ

Ըուր ե տարածում, վոր դուք նրա հետ պիտի պսակ-
վեք:

Նպատակ ունի՞ք:

ԿԱՍՍԻՈ

Հա՛, հա՛, հա՛:

ՈՔՆԼԼՈ

(Մեկուսի) Հաղթանակում ես, հռովմայեցի, հաղթանա-
կում ես:

ԿԱՍՍԻՈ

Յես նրա հետ մոռանանամ, թե՛, մի հասարակ կին, ի
սեր Աստուծո, դեպի իմ խելքը մի քիչ զթուլթյուն ունե-
ցիր. մի կարծիր ինձ մտքով անառողջ. հա՛, հա՛ հա՛:

ՈՔՆԼԼՈ

(Մեկուսի) Այդպես. այդպես. այդպես, այդպես, նրանք
Կծիծաղեն, վորոնք շահում են:

ՅԱԳՈ

Հավատա՛, լուր ե տարածված, վոր դուք նրա հետ ա-
մուսնանում եք:

ԿԱՍՍԻՈ

Ծիջտն տաս, խնդրեմ:

ՅԱԿՈ

Անաղնիւ մարդ եմ, յիթե սուտ ասեմ:

ՈՅ-ՆԱԼՈ

(Մեկուսի) Փայտանշէլ եք ինձ. լավ ե, շատ լավ:

ԿԱՍՍԻՈ

Դա այդ կապիկի տարածածը կը լինի. նա համոզ-
ված ե, վոր յես նրա հետ ամուսնանալու յեմ իր
սեփական սիրուց և ինքնահալատությունից և վոչ իմ
խոստումից:

ՈՅ-ՆԱԼՈ

(Մեկուսի) Յաղոն ինձ նշան ե անում հիմա կըսկսի
պատմությունը:

ԿԱՍՍԻՈ

Հենց հիմա այստեղ եր, նա ինձ հետապնդում ե տ-
մենտեղ. Անցյալ ուր ծովեղերքին մի քանի վենետիկ-
ցիներէ հետ եյի խոսում, ահա գալիս ե այս խաղալիքը
և այսպես ընկնում ե իմ վրին:

ՈՅ-ՆԱԼՈ

(Մեկուսի) Ճշալով ռմբ իմ սիրելի Կասսիոն, շարժումն
այդ ե ցույց տալիս:

ԿԱՍՍԻՈ

Այսպես կախ ընկալի, որորովեց և լաց յեղալի, այսպես
քաշ ե տալիս և հրում ե ինձ. հմ, հմ, հմ.

ՈՅ-ՆԱԼՈ

(Մեկուսի) Հիմա պատմում ե թե ինչպես քաշ տվեց
դեպի իմ ննջարանը. ո, տեսնում եմ քո քիթը,

բայց վոչ այն շանը, վորի առաջը պետք է քեզ նե-
տեմ:

WUJIAHUO

Յեա պետք է թողնեմ նրա ընկերակցությունը:

00.2-0

Ահա գալիս ես

W.D. King et al.

Իսկ վոր ժամանակուղ, բայց անուշահոտ:

Մեղով և Բիսնիս

Ի՞նչ ես ուզում ասել՝ ինձ հարածելով:

附：五、六、七

Ստատանան և իր կի՛նը թող քեզ հալածեն: Ի՞նչ եյիք ուզում ասել՝ տալով ինձ այն թաշկինակը: Յեւ մի սիրուն հիմար եմ, վոր վերցրի: Արտանկարեմ նրա բանվածքը: Սարքել ես, վոր իբր թե սենյակումդ ես զտել և չգիտես թե ով և այնտեղ թողիլ: Դա մի լկտի աղջկա ընծան կըլինի և յես պետք է արտանկարեմ: Վերցրո՛ւ, տուր քո հաճոյակատարին, վորտեղից ել վերցրած լինես, յես չեմ արտանկարի:

[illegible]

Ի՞նչ է, իմ քաղցրը Բիանքա, ի՞նչ կա:

AP-6110

Մեկուսի

Յերկիրն ընդ վկա, դա իմ թաղկինակը պետք է վեր լի-
նի

ԲԱՆԴԱ

Յեթի տաս զիշեր կողաս ընթրիքի, յեկ, յեթե չես ու-
ղում՝ յեկ, յերբ տրամադիր լինես:

Գնում ե

ՅԱԳՈ

Յեռնից, յեռնից:

ԿԱՍՄԻՈ

Այ՛, պիտք ե, յեթե լո՛չ փողոցում կը խայտառակի
ինձ:

ՅԱԳՈ

Պիտի ընթրե՛ք աշնանդ:

ԿԱՍՄԻՈ

Այո, նպատակ ունիմ:

ՅԱԳՈ

Լավ, թերես պատահություն ունենամ քեզ տեսնելու,
փորովհետև կարևոր դուք ունիմ քեզ հետ խոսելու:

ԿԱՍՄԻՈ

Յեկեք, խնդրում եմ. կըգամ:

ՅԱԳՈ

Գնացե՛ք, ել մի՛ խոսեք:

Կասիոն գնում ե

ՌԵՆԱՆՈ

(Առաջ գալով) Ի՞նչ ձևով սպանեմ նրան, Յագո:

ՅԱԳՈ

Տեսմք ինչպես եր ծիծաղում իր լրբության վրա:

ՈՔՆԱԼՆՈ

Ո՛ր, Յագո:

ՅԱԳՈ

Տեսմք և թաշկինակը:

ՈՔՆԱԼՆՈ

Ի՞նչ եր:

ՅԱԳՈ

Ձերն եր, ձեռքս վկա. և տեսնել թե ինչպես ե գնահատում ձեր այդ հիմար տիկնոջը, ինքն ե տվել կասսիոյին և նա ել տվել ե իր պռանիկին:

ՈՔՆԱԼՆՈ

Յես կուգենայի ինը տարի շարունակ սպանել նրան՝ կասսիոյին:—Մի գեղեցիկ կին. մի չքնաղ կին: մի քաղցր կին:

ՅԱԳՈ

Լավ, դուք այդ պիտի մոռանաք:

ՈՔՆԱԼՆՈ

Այո, թող փտի ու փչանա, դժոխք պետք ե գնահատ գիշեր, վորովհետև նա չպիտի ապրի. վոչ, սիրտս կտրել ե քար. խփում եմ սրտիս, ձեռքս ցավում ե:

Ո՛ր, աշխարհը չունի ավելի քաղցր մի տրաբած. նա կարող եր պահել մի կայսրի կողքին և դեկավարել նրա գործերը:

ՅԱԴՈ

Վրէ՛, դա ձեր ճանապահը չե՛:

ՈՔ-ԵՂԼՈ

Կախել նրան. յես առում էմ ա՛յն՝ ինչ վոր նա ե,
— ա՛յնքան նրբին իր սսեղի հետ, — հրաշալի յերա-
ժիշտ: Ո՛ր, նա կարող ե յերգով արջից դուրս բերել
վայրենությունը — Ո՛ր ինչ բարձր և առլցուն իմացա
կանություն և հնարադիտություն:

ՅԱԴՈ

Հենց գրանցող ավելի վատ ե նա:

ՈՔ-ԵՂԼՈ

Ո՛ր, հաղար, հաղար տնգամ, և միաժամանակ ինչ աղ-
նիվ հասկություն: Այո, չափազանց աղնիվ:

ՈՔ-ԵՂԼՈ

Դա ստույգ ե. — բայց ավսոսանքը դրա, Յադո,
ավսոսում եմ, Յադո, ավսոսում եմ:

ՅԱԴՈ

Յեթե դուք ա՛յնքան սքանչացած եք նրա անդա-
մության վրա՝ իրավունք ավելք նրան մեղանչելու.
յեթե դա քեզ չի վնասում, վոչ վոքի ել չի վնասում:

ՈՔ-ԵՂԼՈ

Կը ջարդեմ նրան փոքր բեկորների. — խայտառակի՛
ինձ:

ՅԱԴՈ

Ո՛ր, դարչելի յե նրա կողմից:

ՈՅՆԱՆ

Իմ սպանի հետ:

ՅԱԳՈ

Դա ավելի զարշնիլի յն:

ՈՅՆԱՆ

Ինձ համար մի քիչ թույն դարձր, Յագո. այս գիշեր.—
 Յես չեմ ուզում բացատրվել նրա հետ, յեթե վոչ
 նրա մարմինը և գեղեցիկ թյունը կը զինաթափեն
 իմ հոգին. այս գիշեր, Յագո:

ՅԱԳՈ

Թույնով մի անեք. խեղդեցեք նրան իր անկողնու մեջ,
 հենց այն անկողնում, վորը պղծել ե նա:

ՈՅՆԱՆ

Լավ, լավ. դրա արդարությունն ինձ գուր ե պալիս.
 Շատ լավ:

ՅԱԳՈ

Իսկ Կասսիոյի վերաբերմամբ — թույլ տվեք ինձ լինե-
 լու նրա գերեզմանափորը, դուք ավելին կը լսեք
 կիս գիշերին:

ՈՅՆԱՆ

Հրաշալի (փողերի ձայն դուրից). Ընչ փողահարություն ե:

ՅԱԳՈ

Ապահովաբար մի լուր Վենետիցի, Լոդովիկոն ե, դքսի
 կողմից լեկած. տեսեք, ձեր կինն ել հետն ե:

Մանուկ եմ Լոդովիկոն, Դեզդեմոնամ յեյ

սպասավորները

ԼՈՂՈՎ.

Աստված պահե ձեզ, հարգո՛ղ դրապետ:

ՈՅԵՆԱՆ

Իմ բոլոր սրտով:

ԼՈԴՈՎ

Դուքսը և բոլոր սկնաառնները

Վենետիկ քաղաքի՝ զողջունում են ձեզ:

Տալիս և մի ծրար

ՈՅԵՆԱՆ

Յես համբուրում եմ նրանց շնորհի այս հաղորդիչը:

Բայ և աճում ծրարը յիվ կարգում

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ նոր լուր ունիք, բարի ազգական իմ Հոգովիկո:

ՅԱԴՈ

Շատ ուրախ եմ, վրբ ձեզ տեսա. սինյոր,

Բարի յեկաք դուք մեր Կիպրոս կղզին:

ԼՈԴՈՎ

Շնորհակալ եմ, ինչպես և դուք տեղակալ Կասսիոն:

ՅԱԴՈ

Ապրում ե, տեր իմ:

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Ազգական, նրա և ամուսնուս մեջ մի գժառություն կա,

Բայց դուք բոլորը կարգի կը դնեք:

ՈՅԵՆԱՆ

Դրան վստահ եմ:

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Տե՛ր իմ:

ՈՅԵՆԱՆ

(Կարգում է) «Այս բանն անելու չըձախողեք...»

ԼՈԴՈՎ

Նա ձեզ չկանչեց. նա թուղթն է կարդում:

Մեր դորապետի և Կասսիոյի միջև մի գժառություն կա:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Չափազանց անբախտ մի պատահար և դա,
 Շատ բան կանեյի, վոր հաշտեցնեյի՝
 Այն սիրո համար, վոր տածում եմ յես գեպի Կասսիոն:

ՈՅԵԼԼՈ

Կրակ ու ծծակաբու
 ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Տէր իմ:

ՈՅԵԼԼՈ

Խելքդ գլճկոդ ե:
 ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ, բարկացած ե:

ԼՈԴՈՎ

Գուցե նամակը նրան վրդովեց,
 Կարծեմ թե նրան հրահանդ և արված վենետիկ դառ-
 նալ՝

Տալով Կասսիոյին իշխանութ յունը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Հավատացեք ինձ, յես շատ ուրախ եմ:

ՈՅԵԼԼՈ

Իբրեւի:
 ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Տէր իմ:

ՈՅԵԼԼՈ

Ուրախ եմ, վոր քեզ դժված եմ տեսնում:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Յեղ ինչձ և համար, քաղցր Ործեղու:

ՈՅԵԼԼՈ

Դեմ:

Խփում ե Դեզդեմոնային

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այսպիսի բանի արժանի չեյի:

ԼՈԴՈՎ,

Տեր իմ, Վենետիկում զոչ վաք չըպիտի հավատար սրան,
Թեկուղ յերդվեյի, վոր ինքս եմ տեսել. դա չափից
դուրս ես

Պատք ե դարմանել. նա լաց ե լինում:

ՈՅՆԱՆՈ

Ո՞ր դեպ. ո՞ր դեպ, դեպ:

Յերկրի արգանդը յեթե հղանար կնոջ արցունքից՝
Առն կաթիլից մի կսկորդիլոս կը ծնվեր: Կորեք,
Աչքիս չերևաս:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Չեմ մնա, յերբ դա անախորժ ե քեզ:

Ուզում ե գնալ

ԼՈԴՈՎ,

Մի հնազանդ կին:

Աղաչում եմ յես ձերդ հարգության
Յետ կանչել նրան:

ՈՅՆԱՆՈ

Տիկի՛ն:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Տեր իմ:

ՈՅՆԱՆՈ

Ի՞նչ եք կամենում նրանից, տեր իմ:

ԼՈԴՈՎ,

Ո՞վ, յեմ, դորապետ:

Այո, ուղեցիք նրան յետ կանչեմ
 Նա լավ կարող է դառնալ, յետ դառնալ և նորեն գնալ
 Յեվ նորեն դառնալ, և կարող ելալ, տեղ իմ, այո, լալ,
 Յեվ շատ հնազանդ ե՛լ ինչպիս առում եք, հնազանդ,
 շատ հնազանդ
 —Շարունակիր լալ — Գալով այս խնդրին, սիրելի
 տեղ, իմ
 —Ի՞նչ լավ նկարված վշտահարություն —
 Ինձ յետ են կանչել — Դնա, քիչ հետո քեզ կանչել
 կտամ
 —Տեր իմ, հնազանդ եմ այս հրամանադրին,
 Յեվ շատ Վենետիկ կը վերադառնամ — Դնա, հեռացիր
 Դեղինման գետում ե
 Կասսիոն կը մնա իմ պալատին մեջ,
 Յեվ շնորհ արեք, տեր իմ, այս գիշեր միասին ընթ-
 րելու
 Բարով եք յեկել Կիպրոս, ազնիվ տեր
 —Այժմ, կապիկներ...
 Ի՞նչ ե գնում
 Լորդ,
 Սո յե ուրեմն այն աղնիվ Մավրը,
 Վարին վողջ Սենատն ամենալարող մարդն է համա-
 րում
 Սո յե այն հոգին, վորին վոչ մի կիրք չի կարող ցնցել,
 Վորի ամրակուռ առաքելությունը
 Դիպվածի նետից կամ բախտի սլ. քից
 Վոչ խաղիվել ե և վոչ թափանցվել

ՅԱԴՈ

Սաստիկ փոխվել է:

ԼՈՂՈՎ

Խելքը զլխի՞ն է. թեթևալիկ չե՞:

ՅԱԴՈ

Այն է, ինչ վոր է. թերեւ չասեմ իմ դադափարը:
 Ինչ պետք է լինելը — յեթե նա այն չէ, վոր պետք է
 լինելը —

Տա՛ Սաստիկ՝ լինելու

ԼՈՂՈՎ

Ի՞նչ, կ'ըմջը խփելու

ՅԱԴՈ

Ճիշտ է, լավ բան չեր, սակայն յերանի՛ հաստատ լի-
 նելի,
 Վոր այդ խփելը ամենից վատն էր:

ԼՈՂՈՎ

Սովորութիւնն է:

Թե՛ այս նամակը այդպէս ներդործեց նրա արշան վրա,
 Յեղձ նոր ստեղծեց այս թերութիւնը:

ՅԱԴՈ

Ավանդ, թ, ավաղ:

Պարկեշտութիւնն չէ իմ կողմից ասել թե ինչե՛ր գի-
 տեմ,
 Ինչե՛ր եմ տեսել: Ինքնեղբ. նրան շուտով կը տեսնեք,
 Յեղձ նրա վարքը նրան այնպէս լավ կը ներկայացնե,
 Վոր լավ է խնայեմ իմ ասելիքը: Յետեից գնացեք,
 Յեղձ տեսեք ինչպէս կը շարունակե:

ԼՈՂՈՎ

Շատ ցավալի չէ, վոր նրա մասին հուսախաբ յեղաւ:
 Դուրս եմ գնում

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐԿՐՈՐԴ

Մի սենյակ դռնակում

Մենում եմ Որեկու յեկ նմիլիա

ՈՅԵՆԼԼՈ

Վոչինչ չմա լսել ուրեմըն:

ԵՄԻԼԻԱ

Վոչինչ,

Յեկ վոչ ել լսել, վոչ ել կասկածել:

ՈՅԵՆԼԼՈ

Տեսնլ ես նրան և կասսիոն միասին:

ԵՄԻԼԻԱ

Բայց յես դրա մեջ վատ բան չեմ տեսել,

Յեկ ամեն մի վանկ, վոր շուռչը նրանց մեջ փոխանցել է

Յես ել լսել հմ:

ՈՅԵՆԼԼՈ

Յեկ նրանք յերբեք չմն փսփսացել:

ԵՄԻԼԻԱ

Յերբեք:

ՈՅԵՆԼԼՈ

Յեկ իրենց մոտից քեզ չմն հեռացրել:

ԵՄԻԼԻԱ

Յերբեք:

ՈՅ-ԵՂԼՈ

Քերելու համար իր հովհարը, կամ իր ձեռնոցները, կամ
 իր գլխակը..

ԵՄԵԼԻԱ

Յերբեք, տեր իմ:

ՈՅ-ԵՂԼՈ

Տարորինձկ ե:

ԵՄԵԼԻԱ

Պատրաստ եմ յերդվել, տեր իմ, վոր ձեր կրնն առա-
 քինի յե,

Դրեք իմ հողին խարույկի վրա.

Յեթե դուք ուրիշ բան եք մտածում

Հեռացրեք ձեզնից.— դա պղտորում ե ձեր մաքուր սիրտը.

Յեթե մի սրիկա աղպիսի կարծիք ձեր գլուխն ե դրել՝

Թող վոր յերկինքը փոխարինի դրան ոձի անեծքով.

Յեթե նա անկեղծ, ե հավատարիմ ե մաքուր կին չե,

Ուրեմն աշխարհում վնչ մի յերջանիկ ամուսին չկա,

Յեվ նրանց կանանց ամենն սուրբը

Կեղտոտ ե՝ ինչպես զբալարառութ յունը:

ՈՅ-ԵՂԼՈ

Դնա ախտեղ բեր:

Եմիլիան գնում ե

Բաղական ասաց.

Սակայն սա ել մի պարզ կառնա ե, վոր

Ձի կարող սլանից աղելին տալ.

Խորամանկ մի բող,

Փակված ու կողպած մի պահարան ե դարչ գաղտնիք-
 ների.

Յեվ այնուհանդերձ նա ծռնկ կընքե ե աղոթք կանե.

Յես տեսել եմ այդ:

Վերամտնում են Դեզդեմոնան յել Յմիլիան

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ եք կամենում, տեր իմ:

ՈՅՆԼԼՈ

Յեկ այստեղ, վառյակ:

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ ե քո կամքը:

ՈՅՆԼԼՈ

Աչքերըդ տեսնեմ. նայի՛ր յերեսիս:

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ սարսափելի ֆանտազիա յե դա:

ՈՅՆԼԼՈ

(Յմիլիայից)

Պաշտոնիդ, տիկին:

Թող զուգվողները միան առանձին և դուռը փակվի:

Թե մարդ զա՛հազա, կամ թե հըմ արա.

Գազանի արհեստիդ, գազանի արհեստիդ, շնու, աճա-
պարհի:

Յմիլիան գնում ե դուրս

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Ահա ծնկաշոք աղաչում եմ քեզ.

Բո այդ խոսքերը ի՞նչ իմաստ ունեն.

Յես հասկանում եմ բառերիդ միջի կատաղությունը,

Բայց վո՛չ բառերը:

ՈՅՆԼԼՈ

Ի՞նչու, ի՞նչ ես դու:

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Բո կինը, տեր իմ, քո հավատարիմ և անկեղծ կինը:

ՈՅՆԼԼՈ

Յեկ, յերդում արա, անիծված քեզի.

Թե վո՛չ լինելով մեկը յերկնքից,

Դեկըն անգամ քեզ կը վախճան բռներ
Ուրեմն յերկպատիկ մեղադարտ դարձիր,
Յերգիկելով թե դու առաքինի ես:

ԴԵՋԴԵՄՈՒԱ

Յերկինքը դիտե նշմարիտորեն:

ՈՅՆԱՆ

Յերկինքը դիտե նշմարիտորեն,
Վոր աշխարհն կեղծ ես, վորքան դժոխքը:

ԴԵՋԴԵՄՈՒԱ

Դեպի մեծ, տեր լի, մեծ հետ, ինչպես կեղծ:

ՈՅՆԱՆ

Ահ, Դեղդեմոնա, դնա, դնա, դնա:

ԴԵՋԴԵՄՈՒԱ

Այնպե՛ս սե որիս ինչձե ես լալիս.

Յես եմ պատճառը այս արցունքների, սիրելի տերքս:

Յեթե պատահամք կասկածում ես դու

Թե հորքս գործն ե քո հետ կանչվելը,

Ինչ մի մեղադրի. յեթե դու նրան հավետ կորցրել ես,

Յես ել եմ կորցրել:

ՈՅՆԱՆ

Յեթե յերկինքը ուզեր փորձել ինչ պատուհասներով,
Ամեն տեսակ ցավ և անարդու յուրն տեղար մերկ գլու-
խիս,

Խորասուզեր ինչ մինչև շրթներըս աղքատության
մեջ,

Դերության տար ինչ և զերջին հույսըս պատրանք
դարձնել,

Դարձյալ իմ հոգու մի խորշիկի մեջ
 Յես համբերության մի փոքրիկ կաթիլ գտած էլինե-
 յի.

Բայց, ավա՜ղ, դարձնել ինձ ժամանակի մի անշարժ ար-
 ձան,

Վոր անաղագանքի ամբողջ ալիսարհը՝
 Իր դանդաղաշարժ մատովը ցույց տա,
 Լավ, յես դրան ել կը հանդուրժեյի. այդ ել լավ, շատ
 լավ.

Բայց այնտեղ, ուր սիրտս ավանդ եմ դրել,
 Ուր պետք ե ապրեմ, կամ բնավ չապրեմ,
 Այն իսկ աղբյուրը, վորից լղիւսւմ ե կյանքիս հո-
 սանքը,

Թե վոչ կը ցամքի, ժյնտեղից վանել...
 Կամ թե պահել այն վորպես ջրամբար դադիւր գորտե-
 րի,

Վոր այնտեղ զուգվեն և սերնդագործեն.
 Գունատվիր այստեղ, ի՞նչ համբերություն,
 Ո՛վ դու վարդաշուրթ մատղաշ քերովքե,
 Այդտեղ մռայլվիր, ինչպես դժոխքը:

ԴԵՋԱՅՈՒՆ

Հույս ունիմ, վոր ինձ իմ ազնիւ տերը պարկեզտ ե
 կարծում:

ՈՅՆԱԼՈ

Ո՛, այո, ինչպես լամաւա ճանճերն սպանդանոցում,
 Վոր ձվից չեւած զուգավորվում են:
 Ո՛վ դու վայրի խոտ, վոր այնպես սիրուն, նա և չքնաղ
 ես՝

Այդպէս քաղցրաբույր, զգայալանքը ցալում է քեզ-
մով.

Յերանի՛ր յերբեք ծնված չլինելիլ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Ավանդ, ի՞նչ տղետ հանցանք եմ գործել:

ՈՅԵԼԼՈ

Այս մաքուր թուղթը, այս չքեղ գիրքը
Միթե շինված եր վերան «բող» գրեն.

Ինչ մեղք ես գործել, գործել, մի պոռնիկ, հառաբա-
կաց, բճգ.

Թե ասեմ միայն քո արածները՝

Ամեն մի թուշըս հնոց կը դառնա,

Յեղ մոխիր կանն համեստությունը:

Ինչ մեղք ես գործել, յերկինքը հոտից իր քիթն է
խցում,

Լուսինն ամոթից իր աչքն է գոցում,

Յեղ լկտի քամին, վոր հանդիպողին համբույր է տա-
լիս,

Փախչում է յերկրի քարայրների մեջ, վոր չլսի այդ

Ի՞նչ մեղք ես գործել, անամոթ՝ պոռնիկ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Յերկինքը վկա, զբողարտում ես ինձ:

ՈՅԵԼԼՈ

Դու բող չեմ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Յերբեք, թե քրկատոնյա եմ,

Յեթե այս անոթն ամեն ապուրեն և պիղծ հաղումից
Անտրատ պահեմ իմ տիրոջ համար՝
Դա բող լինել չե, ուրեմն բող չեմ:

ՈՅՆԱՆ

Ի՞նչ, դու պոռնիկ չե՞ս:

ԴՅԴԵՄՈՆԱ

Վոչ. չը փրկվեմ:

ՈՅՆԱՆ

Կարելի բան ե:

ԴՅԴԵՄՈՆԱ

Յերկինք, ներքի մեղ:

ՈՅՆԱՆ

Ուրեմն քեզնից ներում կ' ինչբում,
Յեա քեզ դրել եմ այն վենետիկցի ճարգիկ բողի տեղ,
Վոր պսակվել ե Ոթելլոյի հետ—Իսկ դու, այ կնիկ,
Վոր պաշտոն ունես հենց Սուրբ Պետրոսի ճիշտ հա-
կառակը՝

Յե՛վ պահպանում ես դժոխքի դուռը:

Վերամեցում ե նմիլիան :

ԴՌԱ. դՌԱ, վերջացրինք մեր անելիքը:

ԱՌ փող քո քաջած նեղության համար:

Բանավին շուռ տուր և մեր գաղտնիքը լավ ծածուկ
պահիր:

Դուռս ե գնում

ԵՄԻԼԻԱ

Ավճի, այս մարդը ինչեք ե կարծում:

Ինչպէս եք, տիկին, մի, դուք ինչպէս եք, իմ բարի
տիկին:

ԴԱՃԴԱՄԱՆԱ

Համատեմ կես քուն:

ԵՄԻԼԻԱ

Սիրելի տիկին, ինչ և պատահել տիրոջը:

ԴԱՃԴԱՄԱՆԱ

Մումը:

ԵՄԻԼԻԱ

Տիրոջը, տիկին:

ԴԱՃԴԱՄԱՆԱ

Ո՛վ և քո տերը:

ԵՄԻԼԻԱ

Նա, վոր և ձերն և, իմ քաղցըր տիկին:

ԴԱՃԴԱՄԱՆԱ

Վհ, յես տեր հունեմ. մի խոսիլ ինձ հետ, նմիլիա,
Վոչ կարող եմ լալ, վոչ ել վորեկ պատասխան ունեմ,
Քան արցունք թափել: Խնդրեմ, նմիլիա, վոր հարսա-
նիքիս

Իմ սովանները քաշես այս գիշեր անկողնիս վրա,
Հիշիլ. և կանչիլ ամուսնուդ այստեղ:

ԵՄԻԼԻԱ

Ինչ փոփոխություն:

Դուքս և զնում

ԴԱՃԴԱՄԱՆԱ

Տեղն և, վոր ինձ հետ այսպէս են վարվում, այո, շատ
տեղն և.

Ի՞նչպես եմ պահել ինձ թռչաւորակ,
Վոր ամուսինըս կարողացել ե
Ամենափոքրիկ կասկածը մեխել
Ամենանվազ իմ սխալանքիս:

Վերամտում եմ Եմիլիան յեւ Յագոն:

ՅԱԳՈ

Ի՞նչ ե քո կամքը, տիկին.՝ Ի՞նչպես եք:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Չեմ կարող ասել:

Նրանք, վոր փոքրիկ յերեխաներին ուղում՝ են կրթել,
Այդ բանն անում են մեղմ միջոցներով՝ դուրին դա-
սերով:

Յեւ նա կարող եր ինձ այդպես չախել:

Համատացնում եմ՝ յես մի մանուկ եմ, յերբ ինձ
չախում են:

ՅԱԳՈ

Ի՞նչ ե պատահել, աղնիւ տիրուհի:

ԵՄԻԼԻԱ

Ավաղ, Յագո, ասես նըրան բող կանչեց,

Յեւ գլխին այնպես անարգանքներ և լուսամք թա-
փեց:

Վոր անմեղ սիրտը յերբեք չի տանի:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Արժանի՞ եմ յես այդ անվան, Յագո:

ՅԱԳՈ

Ի՞նչ անուն, տիկին:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այն, վոր կինդ տասց, վոր տերս ինձ տվեց:

ԵՄԻԼԻԱ

Բող կանչեց նրան. մի գունդիկ գինով
Այգալիսի անուն չեք տա իր քածին:

ՅԱՆՈ

Յեզ ինչեւ համար:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Չը գիտեմ, միայն յես այնքան գիտեմ, զոր այգալիսին
չեմ:

ՅԱՆՈ

Մի լաք, տիրուհի, ավանդ և անբախտ:

ԵՄԻԼԻԱ

Մերժեց նա քանի՜ աղնականներ,
Թողեց հայր, յերկիր և բարեկամներ,
Վոր պոռնիկ կոչվե ինչպէս լաց չլինի:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Իմ չար բախան և սա:

ՅԱՆՈ

Շատ ամոթ նրան,
Ինչպէս նա ժողից այս չար սխալին:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Յերկլնքը գիտե:

ԵՄԻԼԻԱ

Թող կախվեմ յեթե մե պիղծ սրիկա,
Բոու, բանսարկու մի թշուառական,
Մի յերեսապաշտ, քծնող անդգամ,
Վորեն պաշտոն շահելու համար՝
Այս դրաբարտանքը շահած չլինի. կախվեմ, թե այլ և:

ԾԱԳՈ

Յի, այդպիսի մարդ չըկա աշխարհում. կարելի բան
չէ:

ԴՆՁԴԵՄՈՂԱ

Յեթն լինի ել, թող Աստված ների:

ՆՄԻՆԻԱ

Չըվանը ների, դժոխքը կրծն նրա վռսկորը,
Ինչձե ախրուհուս պոռնիկ ե կանչուս.

Ո՞վ ե նրա հետ մտերիմ յեղել.

Ո՞ւր, յճրբ, ի՞նչ ձևով, ի՞նչ նմանություն այդպիսի
բանի:

Մի պիղծ սրիկա խաբել ե Մավրին.

Մի առաջնակարգ ստոր սրիկա, մի ցածրը իրիկա:

Ո՞, յերկինք, ինչձե այսպիսի կեղտոտ արարածներին:

Չես խայտառակուս, Է՞ամեն ազնիվ մարդու ձեռքի մեջ

Մի մտքակ դնում, վոր խորագրանն այդ թշվառներին

Յերկրի մի ծայրից մինչև մյուսը,

Հենց արեւլքից մինչև արեւմուտք:

ԾԱԳՈ

Ցածըր թոսիր:

ՆՄԻՆԻԱ

Թճէ՛ դրանց վրա. ճիշտ մի այդպիսի փուչ կենդա-
նին եր:

Վոր խելքիդ պատառն յերես եր շինել

Յե՛վ քո մաքի մեջ իմ ե Մավրի վրա կասկած եր ձգել:

ԾԱԳՈ

Դու հիմար ես. գնա:

ԴՆՁԴԵՄՈՂԱ

Ո՞, ա՛վճղ, Յագո,

Ի՞նչ պետք ե անեմ տիրոջըս սիրտը կրկին ձեռք բերեմ:

Բարի բարեկամ, դնա նրա մատ.

Յերգիւմ եմ հենց այս լույսով յերկնքի,

Ձը դիտեմ ինչպես կորցրի յես նրան: Ձօքում եմ
այստեղ.

Թե յերբեիցես նրա սիրո դեմ մեղանշած լինեմ

Խոսքով, խորհրդով և կամ թե գործով,

Աչքքս, տկանջըս, կամ թե վորես զգայարանքս

Հաճոյացել են ուրիշ մի ձևով, քան թե իրենք,

Յեւ յեթե նրան այժմ եւ չեմ սիրում, և միշտ չեմ սիրել,

Յեւ չեմ սիրելու միջև հավիտյան խանդակաթ սիրով,

Ինկուզ ինձ վանե մուրացկանի պես՝

Թող վոր փրկության յերես չտեսնեմ:

Անսիրությունը շատ բան և կարող,

Յեւ նա կարող և իր անսիրությամբ կյանքքս կործա-
նել,

Բայց յերեք իմ սերն աւատաւորել:

Ձեմ կարող ասել, «պոսնիկ».

Չզղում եմ բառը արտասանելուց.

Բայց անել այն գործն, վոր այդ տխուրոսին արժանի
լինի,

Այլարհի բոլոր ունայնությունների հանրադումարը

Ձեր կարողանա ինձ մղել դըրան:

ԵԱԴՈ

Ո՛ր, հանդատացեք,

Պետական գործը նեղում և նրան,

Յեւ ձեզ և չախում:

ԴՆՃԻՄՈՒՆ

Յերանի՛ ուրիշ մի բան չըլինել:

ԵԱԴՈ

Ղատակացնում եմ այդ և. վնչ այլ բան:

Փողանաբայուն դրսից

Այս գործիքները ճաշի են կանչում.

Վենետիկից յեկած պատգամաբերներն ճաշի են մնում.
Գնացե՛ք ներս, մի լաք, բոլոր բաները լավ կը վերջա-
նան:

Դեզդեմոման յեկ Նմիլիան գնում եմ

Մեմում ե Ռոդրիգոն

Ի՞նչ կա, Ռոդրիգո:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Ձեռ գտնում ինձ հետ ճիշտ թե՛ վարվում դու:

ՍԱՅՈ

Ի՞նչ հակառակը:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Ամեն որ մի հնարամտությամբ ինձ վախեցնում ես,
Յագո, և ավելին, - ինչպես հիմա ինձ թվում ե,
ինձնից պահում ես ամեն նպաստավոր պատե-
հութուն, քան թե տալիս ես ինձ հույսի ամենա-
նվազ առավելությունը: Ծիշտոն ասած՝ այլևս
չպետք ե համբերեմ և վոչ ել վերջ պիտի դնեմ
խաղաղությամբ այն ամենին, ինչի համար, վոր
հիմարաբար տառապել եմ:

ՍԱՅՈ

Ինձ կը լսե՛ս, Ռոդրիգո:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Չափազանց շատ եմ լսել, քո խոսքերը և գործողություն-
ները իրար չեն բռնում:

ՍԱՅՈ

Դու ինձ մեղադրում ես անիրավորեն:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Վոչ դատարկությամբ, այլ ճշմարտությամբ: Բոլոր մի-

ջողներս սպառել են: Այն դռները, վոր դու
ինձնից վերցրիր Դեղդեմոնային տալու՝ դրա կեսը
կարող եմ մի միանձնուհու գլխից հանել: Դու ասել
ես ինձ, վոր Դեղդեմոնան՝ ընդունեց դրանք և
տկնկալություններ աւ հույսեր տվեց և խոստա-
ցաւ շուտով ուշադրություն անել և ծանոթանալ
ինձ հետ, լայց այդ բոլորից իմ ձեռքը վռչինչ
չի հասնում:

ՅԱՆՈ

Լավ, շարունակիր, շատ լավ:

ՌԵՐԵԻՆՈ

Շատ լավ, շարունակիր... Ձեմ կարող շարունակել,
մարդ, և վոչ ել լավ ե. յես կարծում եմ, վոր
դուհիիդ բան ե. և յերբ սկսում եմ գտնել ինձ,
տեսնում եմ խճճվել եմ,

ՅԱՆՈ

Շատ լավ:

ՌԵՐԵԻՆՈ

Ասում եմ քեզ, վոր շատ լավ չե: Յես ինձ կը ծանո-
թացնեմ Դեղդեմոնային. յեթե նա վերադարձնե
իմ դռները, յես կը հրաժարվեմ իմ դատից
և ներողություն կը խնդրեմ իմ ապրիինի հետա-
դնդումի համար. յեթե վոչ, վստահ յեղիր, քեզ-
նից եմ բավարարություն վորոնհիլու:

ՅԱՆՈ

Ասելիքդ ասացիր:

ՌԵՐԵԻՆՈ

Այո, չեմ ասում վռչինչ, վորը նպատակ չունեմ անելու:

ԾԱԳՈ

Լալ, հիմա տեսնում եմ, վոր քո մեջ վողի կա. և հենց այս բողեյից քո մասին ավելի լավ կարծիք եմ կառուցում, քան առաջ. Ձեռքդ տուր, Ռոդրիգո, իրավունք ունիս ինձ հանդիմանելու, բայց և այնպես, յերդվում եմ, քո գործի մեջ բոլորովին չիտակ եմ վարվել:

ՌԵՊԵՐԴՈ

Ձի յերևում:

ԾԱԳՈ

Ընդունում եմ, վոր ի հարկե չի յերևում և քո կասկածն առանց խելքի և դատողության չեւ Բայց, Ռոդրիգո, յեթե իսկապես քո մեջ կա այն բանը, վոր հիմա ավելի քան յերբեք հավատում եմ թե կա,—ուզում եմ ասել՝ նպատակ, քաջութուն և հերոսություն,—այս գիշեր ցույց տուր. և յեթե վաղը գիշեր չվայելես Դեղդեմոնային՝ դավաճանությամբ ինձ ալիսարհից վերցրու և հնարիք մեքենաներ իմ կյանքի համար:

ՌԵՊԵՐԴՈ

Լալ, ի՞նչ ե, խելքի պառկելի՞ք բան ե:

ԾԱԳՈ

Պարոն, վենետիկից հատուկ պաշտոնյա ե յեկել, վոր Կառսիոյին նշանակե Ոթեւոյի տեղը:

ՌԵՊԵՐԴՈ

Ճշմարիտ ե դա, ուրեմն Ոթեւոն և Դեղդեմոնան կը վերադառնան վենետիկ:

ՅԱԳՈ

Ո՛ր, ժող. Ոթնլլոն դնում և Մալբրիտանիա և Հընադ
Դեղդեմոնային ել իր հետն և տանում. միայն
թե մի ղորեկ պատահարով նրա ախտեղ Թալլ
յերկարի, և դրա միակ միջոցը Կասսիոյին մեջ-
տեղից վերացնելն է:

ՌՈՂԵՐՈՒՄ

Ի՞նչ ես ուղում ասել՝ շմելտեղից վերացնել:

ՅԱԳՈ

Ոթնլլոյի պաշտոնի համար նրան անկարող դարձնել—
—ուղեղը դուքս թափելով:

ՌՈՂԵՐՈՒՄ

Յե՛վ այդ բանը ուղում ես ղոր յնս անեմ:

ՅԱԳՈ

Այո, յեթե հանդնություն ունես պաշտպանելու չահդ
և իրավունքդ: Կասսիոն այս գիշեր մի պոռնի-
կի մոտ և ընթրելու. յես ել գնալու եմ ախ-
տեղ.—նա դեռ չի խմանում իր պառկածովոր
բախտը: Յեթե դու հսկես նրա ախտեղ գնալը,
ղորը յես ախպես կանեմ, ղոր ընկնի առաներ-
կուսի և մեկի մեջտեղը—դու կարող ես քո հա-
նույքի համաձայն վարվել: Յես ել հեռու չեմ
լինի, ոգնության կգամ և նա կընկնի մեր յեր-
կուսի միջև: Յեկ, մի կանգնի չլմտծ,՝ զնանք
միտսին. յես քեզ ցույց կտամ նրա մահվան
ախպիսի անհրաժեշտություն, ղոր ինքդ քեզ
պարտավոր կզգաս ի գործ դնելու:

Այժմ ընթրիքի բարձր ժամն է և գիշերը հա-
նում է. դեպի գործ:

ՌՈՂՐԻՊՈ

Այս գործի համար յես պետք ունիմ ավելի պատճառ-
ների:

ՇԱԳՈ

Յե՛կ դու կստանաս բավարարություն:

Դուքն ե՛մ գնում

ՏԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐԿՐՈՐԴ

Մի ուրիշ սենյակ դպակում

Մտնում եմ Որեկոն, Լոդովիկոն, Դեզզեմոնան, Յմիլիան յե
սպասավորներ

ԼՈՂՈՎ.

Խնդրում եմ, տեր իմ, սրանից ավել նեղություն մի
կրե՞ք:

ՌՁՆԱՆ

Ո՛ր, ներեցե՛ք ինձ. մի քիչ քայլելը լավ է ինձ համար:

ԼՈՂՈՎ.

Բարի գիշեր, տիկին. շնորհակալություն Ձեր Ազնվու-
թյան:

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Յե՛կ բարի գալուստ Ձերըդ հարգության:

ՌՁՆԱՆ

Դավիթ ե՛ք, տեր իմ:—Ո՛ր, Դեզզեմոնա...

ԴԵԶԴԵՄՈՆԱ

Տեր իմ:

ՈՅՆԱԼՈՒ

Դնա անկողին ճիշտ այս բողոքին.
 Յես անմիջապես կը վերադառնամ:
 Սպասուհուդ եւ արձակիր. արա՛ ինչպես ասում եմ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Լավ, տեր իմ:
 Իսկոյն եմ գնում Որեկոյն, Լոգովիկոյն եւ սպասավորները

ԵՄԻՆՈՒ

Հիմա ի՞նչպես ե. ավելի մեղմ ե, քան թե առաջ եր:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ասաց, վոր խելուն կը վերադառնա:
 Ինձ եւ պատվիրեց անկողին դնամ ե քեզ արձակեմ:

ԵՄԻՆՈՒ

Յե՛վ ինձ արձակե՛ք:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այդպես հրամայեց.
 Ուրեմն տուր ինձ իմ ցաւդազգեստըս, սիրելի Եմի-
 լիա,

Յե՛վ մնաս բարով. հիմա չպետք ե նրան բարկացնենք:

ԵՄԻՆՈՒ

Յերանի՛ նրան տեսած չլինեցիք:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Յես չեյի տաի. իմ սերը նրան այնպես փարած ե,
 Վոր նույնիսկ նրա կոշտութունները, պարսավանքները,
 Խոթոռամները—գնդասեղները դուրս քաշիր, խնդրեմ,—
 Ինձ համար հմայք ե հրապույր ունեն:

ԵՄԻՆԻԱ՝

Արդեն քաշել եմ անկողնի վրա
Այն սավանները, վոր դուք ուզեցիք:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Բոլորը մեկ եւ Տէր աստված, ինչպես խոյ մտքեր
ունենք:

Թե քեզնից առաջ մեռնեմ, Նմիլիա,
Այն սավանների մեկի մեջ, խնդրեմ, պատանքիւր դու
ինձ:

ԵՄԻՆԻԱ

Ինչէր եք խոսում:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Եմիլիա, մայրըս ուներ մի նաժիշտ Բարբարա անվամբ.
Սիրահարված եր, և իր սիրածը շոշորթ դուրս յեկավ,
Յեւ Նրան լքեց. Բարբարան գիտեր մի ուռնու յերգ,
Մի հին յերգ եր գա, բայց Նրա բախտը արտահայ-
տում եր.

Յեւ նա այդ յերգը յերգելով մեռավ.

Այդ յերգն այս գիշեր մտքիցս չի գնում.

Սիրտըս ուզում ե, վոր գնամ կախեմ գլուխըս մի կողմ
Յեւ յերգեմ այն խեղճ Բարբարայի պէս,— խնդրեմ,
շուտ արա:

ԵՄԻՆԻԱ

Ուզում եք բերեմ ձեր ցալդադգեստը:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Վիշ, գնդասեղներն անստեղ դուրս քաշիւր
Այս Լոգովիկոն շնորհքով մարդ եւ

ԵՄԻԼԻԱ

Յե՛մ շատ գեղեցիկ:

ԴԵՂԵՍՏՈՆԱ

Լա՛վ ել խոսում ես:

ԵՄԻԼԻԱ

Վե՛նետկում մի տիկին եմ ճանաչում, վո՛ր բոքիկ վո-
տով Պաղեսաթն կը գնար, լի՛թե կարողանար
հպել նրա սառերն շրթունքին:

ԴԵՂԵՍՏՈՆԱ

(Յերգելով)

Խեղճ ևողին մասած թղե՛նու ասկին,
Յերգեցե՛մ բոլորդ կանաչ ուռե՛նին,
Ձեռք իր կըմխն, զուլսը ծնկին,
Յերգեցե՛մ բոլորդ կանաչ ուռե՛նին:
Թա՛մ առվակները վազում են կողո՛ւփ,
Յե՛մ մամշում են վողբե՛ր ցրա՛,
Յերգեցե՛մ բոլորդ կանաչ ուռե՛նին,
Արցունքներն աղի ընկնում են ցրա՛նից,
Փափկացնում են քա՛րերը կոպիս,
Յերգեցե՛մ բոլորդ կանաչ ուռե՛նին:

Սրանք այստեղ գիր:

Յերգեցե՛մ բոլորդ կանաչ ուռե՛նին:

Շատաղի՛ր, խնդրե՛մ, նա շուտով կգա:

Յերգեցե՛մ բոլորդ, վո՛ր դալարագեղ
Ուռե՛նու մի նյուղ ինձ պսակ լինի:
Թող չմեղադրե՛ իմ սեռին վո՛չ վո՛ւ,
Յե՛ս հավանում եմ պարսավանք ցրա՛:

Վո՛չ, այս չե հաջորդը: Լսի՛ր, մի՛ ե գուռը բախողում:

ԵՄԻԼԻԱ

Քամին ես:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Կոչեցի իմ սերն կեղծավոր մի սեր,
 Բայց ինչ ասաց նա:
 Յերգեցեմ բոլորդ կանաչ ուռնին:
 Յերե սիրում եմ յես ուրիշ կանանց,
 Դու ել մնում ես ուրիշ մարդկանց հետ:

Գնահ, հեռացիր, բարի գիշեր, աչքերս քորվում են,
 դա արդյոք լացի նշանն է:

ՆՄԻՆԱ

Վոչ այս է, վոչ այն:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Լսել եմ, վոր այդպես են ասում: Ո՛ր, այս մարդիկ, այս
 մարդիկ:

Ճիշտ, խղճիդ առաջ, ասահ, Եմիլիահ,
 Գոյություն ունե՞ն այնպիսի կանայք,
 Վորոնք խաբում են այնպես ընթա կերպով ամուսին-
 ներին:

ՆՄԻՆԱ

Կարող են լինել, հարկավ, վոչ մի հարց:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Իսկ դու կանեյի՞ր, Թեկուդ աշխարհը քեզ պարզե տային:

ՆՄԻՆԱ

Իհարկե, ի՞նչ խոսք. դուք Հեյլի՞ք անի:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Վոչ, յերդվում եմ յես յերկնքի լույսով:

ՆՄԻՆԱ

Վոչ յերկնքի լույսով, ալլ կանեյի յես աշխարհի մթնով:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Իրավ կանեյիր՝ յեթե աշխարհը քեզ պարզե տային:

ԵՄԻՆԱ

Ամբողջ աշխարհը ահադին բան է,
 Շատ խոշոր զին և մի աղքատ փոքրիկ հանցանքի
 համար

ԴԱՂԴԱՄՈՂԱ

Ձե, հաստատ դիտեմ՝ դու չեյիր անիւ

ԵՄԻՆԱ

Ձե, հաստատ դիտեմ, շատ լավ կանեյի, և անելուց
 հետո ել կը ջնջեյի. մի մատանու, մի քանի կան-
 դուն կերպասի, շորերի, շրջագգեստի, գլխարկնե-
 րի, կամ թե աղպիս մանր-մունր բաների հա-
 մար աղպիսի բան չեյի անիւ, բայց ամբողջ
 աշխարհի համար Ո՞վ իր ամուսնուն կավատ չի
 դարձնի բռնապետ դարձնելու համար նրան։ Յես
 դրա համար քավարանով ինձ կը վտանգեյի։

ԴԱՂԴԱՄՈՂԱ

Անարգիւր ինձ, յեթե յես աղպիսի մեղք գործեմ թե-
 կուղ ամբողջ աշխարհն ինձ տան։

ԵՄԻՆԱ

Բայց մեղքը մեղք և միայն աշխարհի մեջ և ունենա
 աշխարհը ձեր նեղության փոխարեն, դա մի մեղք
 և ձեր սեփական աշխարհի մեջ և դու կարող ես
 արագորեն ուղղել այն։

ԴԱՂԴԱՄՈՂԱ

Ձեմ կարծում, վոր աղպիսի կին գոյութուն ունի

ԵՄԻՆԱ

Այո, դու թինով, և դեռ այնքան շատ,

Վոր կը լցնեյին հենց այն աշխարհը, վոր ձեռք բերե-
յին:

Իսկ ինչ կարծում եմ, վոր յեթե կանայք ճամբից
շեղվում են՝

Ամուսիններն են միայն մեղավոր.

Կամ իրենց պարտքը կատարելու մեջ անփութանում են,
Յեւ կամ մեր գանձը տանում են թափում ոտար դո-
գերում,

Կամ բռնկվում են հիմար նախանձից,

Յեւ զրկում են մեզ ազատությունից, կամ խփում են
մեզ,

Կամ ի հեծուկըս պակասեցնում են մեր որածախսը,

Ե՛հ, ի՛նչ ասել ե, մենք ել մաղձ ունենք,

Թեև շնորհք ունենք, բայց վրեժ ել ունենք.

Թող լավ իմանան ամուսինները,

Վոր իրենց կանայք, ճիշտ իրենց նման, զգացում
ունեն,

Նրանք ել տեսնում և հոտոտում են,

Յեւ թե քիմք ունեն թե քաղցրի համար և թե դառ-
նության.

Ի՛նչ են անում նրանք, յերբ փոխում են մեզ, ուրիշ
են վերցնում:

Զվարճութիւնն է, այո, կարծում եմ.

Յանկությունից է դա ծնունդ առնում.

Այո, կարծում եմ.

Թուլությունից է այդ սխալանքը.

Այո, այդ ել կա.

Մենք չունենք սերեր, զվարճության իղձ, նաև
թուլություն,

Ինչպես այրերը:

Թող ուրեմն նրանք լավ վարվեն մեղ հետ.

կամ թե թող գիտնան՝ այն վատութիւնը, զոր մենք
անում ենք,

նրանց վատ վարքից մենք սովորում ենք:

ԴՆՁՆՄԱՆՆԱ

Դնա, բարի գիշեր. թող ինձ յերկինքը աշակերտի վարք

տա,

զոր զուր թե վատից յես ել վատանամ,

Այ վատը տեսնեմ, ինքըս լավանամ:

ԳՅՈՒՄ ԷՄ ԴՐԱՐԱ

ԱՐԱՐՎԱԾ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Կիպրոս. մի փողոց

Մեցում եմ Յագոն յեվ Ռոդրիգոն

ՅԱԳՈ

Յեկ այստեղ, կանգնիր այս պատի յետև. նա իսկույն
կը գա.

Պատվական սուրբդ դուրս քաշած պահիր և թունդ ներս
խրիր.

Շահտ, չհատ. մի վախիր, յես ել արմուկիդ կանգնած
կը լինեմ,

Դա մեզ կստեղծե կամ կը կործանե. հիշիր այդ բանը.
Յեվ լարիր բոլոր վճռականությունդ:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Ինձ շատ մոտ կանգնիր, գուցե յես վրիպեմ:

ՅԱԳՈ

Այստեղ եմ, կողքիդ, հանդուգն յեղիր և լավ դիրք բռնիր:
Մի քիչ հեռանում ե

ՌՈԴՐԻԳՈ

Այս դործն ինձ շատ ել չի վողկորում,
Թեև համողիչ պատճառներ բերեց.

Բայց մի մարդու կյանքն ինչ մի մեծ բան է.

Առաջ, իմ լավ սուր. նա պիտի մեռնի:

ՅԱՆՈ

Յես քերեցի այս մատղաշ բշտիկը մինչև ըորբոքվեց,
 Կատաղում ե այժմ. հիմա թե Կասսիոն սըրբան սպանե,
 Թե սա՝ Կասսիոյին, թե յերկուսն՝ իբար,

Վորն ել վոր լինի՝ շահ ե ինձ համար:

Յեթե Ռոդրիգոն կենդանի մնա՝

Յետ կը պահանջե այնքան վոսկիներն ու գոհարները,
 Վոր յես կորզել հմ վորպես ընծաներ Դեղդեմոնային:

Վեջ, դա չի լինի Իսկ յեթե Կասսիոն կենդանի մնա՝
 Նա ունի կյանքում իր ամենորյա մի գեղեցկություն,

Վոր ինձ նրա մոտ տղեղացնում ե: Բացի դւանից՝

Մովրը կարող ե մերկացընել ինձ Կասսիոյի առաջ,

Յեւ յես կը կանգնեմ մեծ վտանդի մեջ:

Վեջ, պետք ե մեռնի. թող լինի. ահա իր վտախ ձայնն ե:

Մտնում ե Կասսիոն

ՌՈՂՐԻԳՈ

Յես ճանաչում եմ նրա քայլվածքը: — Մեռի՛ր, սրիկա:
 Հարձակվում ե Կասսիոյի վրա

ԿԱՍՍԻՈ

Այդ դարկըդ տունըս քանդած կը լինե՛ր՝

Յեթե իմ զրահն քո յենթադրածից ամուր չլիներ.

Այժմ փորձեմ քոնը:

Սուրբ փառում ե յեւ վիրավորում ե Ռոդրիգոյին

ՌՈՂՐԻԳՈ

Ո՛ր, սպանված եմ:

Յագոն ճարձակվում ե իր դիբից յեւ
 Կասսիոյին վոսից վիրավորում ե յեւ փախչում

ԿԱՍՍԻՈ

Հավիտյան հաշմանդամ դարձաւ Հո, ոգնութիւն, վո-
ճիւր, վոճիւր

Մտնում ե Որեկուն ճեռվից

ՈՔՆԷԼՈ

Կասսիոյի ձայնը. Յագոն պահել ե իր տված խոսքը
ՈՔՆԷԼՈ

Ո՛ր, յես սրիկաս:

ՈՔՆԷԼՈ

Ճիշտ վոր աշխատես ե:

ԿԱՍՍԻՈ

Եհէյ, ոգնութիւն, ճրագ, վիրարժէյթ:

ՈՔՆԷԼՈ

Նա ե Քանջ Յագո, պարկեշտ ե ուղիղ,
Վոր բարեկամիդ յեղած զրկանքը աշխատեա աղդում ե
Քո ազնիւ սրտիդ: Քեզնից դաս կառնեմ:

Գողարիկ, սիրելիդ պանկած ե մեռած,

Քո պիղծ որհասնել գալիս ե շտապ:— Պոռնիկ, գալիս եմ,

Հեռու իմ սրտից այն հմայքները ու այն աչքերը,

Հավետ մթագնված, քո անկողինը՝

Արատավորված պիղծ տոպիանքներով,

Պիտի ներկվի տոպիանքի արյամբ:

Գնում ե Որեկուն

Մտնում եմ Լոյովիկուն յեւ Գրացիանուն ճեռվից

ԿԱՍՍԻՈ

Եհէյ, ոգնութիւն, պահապան չըկամ, միանցորդ չըկամ:

Մարդասպանութիւն, մարդասպանութիւն:

ԳՐԱՑ

Պետք ե մի փորձանք պատահած լինի. ձայնն ահա՛վոր ե:

ԿԱՍՄԻՌ

Ողնութ յճեն:

ԼՈՂՈՎ.

Լսիր:

ՌՈՂՈՒԳՈ

Անզգամ սրիկա:

ԼՈՂՈՎ.

Յերկու կամ յերեք հոգու ղողբեր են, ինչ մութ գիշեր և,
Սրանք կարող են հնարքներ լինել:

Վասնզավոր և ինքներըս մենակ ձայնի կողմ գնալ:

ՌՈՂՈՒԳՈ

Վոչ ղոք չի՞ դալիս, ուրեմն արնաքամ
Կը լինեմ այսպես, մինչև ղոր մեռնեմ:

ԼՈՂՈՎ.

Լսիր:

ԳՐԱՑ.

Մի մարդ և դալիս շապիկը հագին, լույսով ու զենքով:
Վերախնում և Յազոն նրազով

ՅԱԳՈ

Ո՞վ և, մեծ ձայնն և, ղոր բղավում և

Մարդասպանութ յմեն:

ԼՈՂՈՎ.

Մենք չենք իմանում:

ՅԱԳՈ

Դուք չսեցի՞ք մի բարձր աղաղակ:

ԿԱՍՄԻՌ

Այստեղ եմ, այստեղ, ի սեր Աստուծո հասնք ոգնութ յան:

ՅԱԳՈ

Ի՞նչ և պատահել:

ԳՐԱՑ.

Սա Ոթիւլոյի դրոշակէրն է, ինչքան տեսնում եմ,
 ԼՈՂՈՎ.

Այո, նա ինքն է, մի քաջարի մարդ:

ՅԱԳՈ

Ո՛վ եք դուք այդտեղ վողբազին կանչում:

ԿԱՍՍԻՈ

Ո՛, Յագո, Յագո, սըրիկաներն ինձ կործանեցին.
 Ոգնութ յուն ցույց տուր:

ՅԱԳՈ

Վա՛յ ինձ, տեղակալ, թնչ սըրիկաներ:

ԿԱՍՍԻՈ

Կարծեմ թե մեկը այս մոտերքումն է. չի կարող փախ-
 չել:

ՅԱԳՈ

Ո՛, դուք դավաճան պիղծ սրիկանէր:
 Լողովիկոյին յեկ Գրացիանոյին

Ո՛վ եք դուք այդտեղ, յեկէ՛ք, ոգնեցէ՛ք:

ՌՈԴՐԻԳՈ

Ո՛, ոգնեցէ՛ք ինձ:

ԿԱՍՍԻՈ

Դրանցից մեկն է:

ՅԱԳՈ

Վոճբազործ ստրուկ, այ դու սըրիկա:

Դատույնով խփում ե Ռոդրիգոյին

ՌՈԴՐԻԳՈ

Անիծյալ Յագո, ո՛, վայրագ դու շուն:

ՅԱԳՈ

Մթնում սպաննի, ձւր են արշունսուշտ ավազակները:
Ի՞նչ լուռ քաղաք ե. մարդասպանութիւնն, մարդասպա-
նութիւնն:

Ի՞նչ մարդիկ եք դուք. չմը եք թե բարի:

ԼՈՂՈՎ,

Յերբ մեղ անաչեք, ներբողեցեք մեղ:

ՅԱԳՈ

Սինիոր Լողովիկո:

ԼՈՂՈՎ,

Նա ինքը, պարոն:

ՅԱԳՈ

Ազաչում եմ ձեր ներողութիւնը:

Այստեղ Կասսիոյին չարադործ մարդիկ վերաւորել են:

ԳՐԱՅ,

Կասսիոյին:

ՅԱԳՈ

Այո:— Ինչպե՞ս եք, յիշբայր:

ԿԱՍՍԻՈ

Սրունքըս յերկու կտոր են արել:

ՅԱԳՈ

Աստված վոչ անի:

Ճրագ, պարոններ.— Վերքը կը կապեմ իմ այս չապիկով,
Մտնում ե Ռիսմեմն

ՌԻԱՆՔԱ

Ի՞նչ ե պատահել, թի՛ւ ե բղավում:

ՅԱԳՈ

Ո՛վ ե բղավում:

ՌԻԱՆՔԱ

Ո՛ իմ սիրելի, իմ անձեշ Կասսիո, թ, Կասսիո, Կասսիո:

ՅԱԳՈ

Ո՛ր դու հայտնի բող: Կասսիո, ունի՞ք դուք վորեւ
կասկած թե ինչ մարդիկ են ձեզ հաշմացրել:

ԿԱՍՍԻՈ

Վհչ:

ԳՐԱՅ.

Ցավում եմ, վոր ձեզ այսպես եմ գտնում.

Յես գալիս եյի ձեզ վորոշելու:

ՅԱԳՈ

Շնորհ, մի ծնկակապ: Հա, այսպես, յեղավ.

Ո՛ր, մի պատգարակ, վոր սրան տանենք:

ՌԱՆՔԱ

Ավաղ, նվաղում ե, ո՛ր, Կասսիո, Կասսիո:

ՅԱԳՈ

Պարոններ, լսեք. լուրջ կասկած ունիմ,

Վոր այս խայտառակն այս վոճիրի մեջ մատ է ունեցել:

Մի քիչ համբերանք, բարի իմ Կասսիո:

— Մի ճրագ տվեք: Արդյոք այս դեմքը ծանոթ է թե վոչ.

Վա՛յ. իմ սիրելի հայրենակիցըս և բարեկամըս.

Ռոդրիգոն, վոչ, վոչ. այո, նա ինքն է. յերկինք,

Ռոդրիգոն:

ԳՐԱՅ.

Այն վենետիկցի՛ն:

ՅԱԳՈ

Նա ինքը, տեր իմ, ճանաչում եյիք:

ԳՐԱՅ.

Ճանաչում, այո:

ՅԱԳՈ

Սինյոր Գրացիանո,

Յես ազաչում եմ ձեր ազնվագույն ներողությունը,
Այս արյունահեղ պատահարները պետք և չքմեղեն
Իմ կռաւիտ վարքը,
Վոր ձեզ մատնեցին անուշադրության:

ԳԲԱԶ.

Յես շատ ուրախ եմ, Վոր ձեզ տեսնում եմ:

ՅԱԳՈ

Ի՞նչպէս եք, Կասսիո, պատգարակ բերեք, ճ, մի պատ-
գարակ:

ԳԲԱԶ.

Ռողբից՝

ՅԱԳՈ

Այո, նա և, հենց ինքը:

Ո՛ր, դա շատ լավ է—Յե՛վ պատգարակը:

Մի պատգարակ եմ բերում

Հիմա մի լավ մարդ թող հողածությամբ սրան տուն
տանե,

Յես ել շուտ դնամ և զորապետի բժշկին բերեմ:

ԲԻԱՆԲԱՅԻՆ

Իսկ դու, տիրուհի, ջանքըդ խնայիր,

Նա Վոր պատկում և այստեղ վիրավոր,

Սիրելի Կասսիոն, իմ բարեկամս եր:

—Ի՞նչ խոսվություն կար նրա և քո մեջ:

ԿԱՍՍԻՈ

Վոչինչ, յես մարդը չեմ ել ճանաչում:

ՅԱԳՈ

ԲԻԱՆԲԱՅԻՆ

Ի՞նչ, դուն ասովձում ես:

—Ո՛ր, տարեք սըրան դեպի բաց ողջ,—

Կասսիոյին յե՛վ Ռողբիգոյին տանում եմ դուք:

Կեցեք, պարոններ: — Ա՛յ կի՛ն, ինչ՞ով ես արդպես գունատ-
վել: —

Նշմարձւա՛մ եք դուք ահաբեկումը նրա աչքերի:

Ձե՛, յեթե աչքերդ այդպես չոտւմ ես՝

Մենք շուտով շատ բան կը լսենք քեզնից:

— Մեկ լավ նայեցեք սըրան, խնդրում եմ:

Նայեցեք վրան. տեսնձւա՛մ եք, պարոններ,

Հանցանքը ինքը կըսկսի խոսել՝

Թեկուզ լեզուները դուրս հանված լինեն գործածությու-
նից:

Մտնում ե՛ս միլիոն

ԵՄԻԼԻԱ

Ավանդ, սա թնչ ե, թնչ կա, ամուսին:

ՅԱԳՈ

Այստեղ մթան մեջ Ռոդրիգոն հանկարծ

Ուզել ե խփել բարի Կասսիոյին,

Յեվ ընկերներ ել, վորոնք փախչել են:

Կասսիոն գրեթե սպանված ե, Ռոդրիգոն մեռած:

ԵՄԻԼԻԱ

Խեղճ, ազնիվ պարոն, խեղճ, ազնիվ Կասսիո:

ՅԱԳՈ

Անառակության արտուղն ե այս միշտ: Խնդրեմ, Եմիլիա,

Գընա Կասսիոյից իմացիր շուտով

Թե նա այս գիշեր վորտեղ ե ընթրել:

Բիանցային

Թնչ ե, դրանից դու ցնցվձւա՛մ ես:

ԲԻԱԼԴԱ

Ընթրեց իմ տանը, բայց յես դրանից յերբեք չեմ ցըն-
ցվում:

ՅԱԳՈ

Դո տանն ե ընթրել. հրամայում եմ քեզ, արի՛ ինձ հետ:

ԵՄԻՆԻԱ

ԹՃԷՆ քա ՎԵՐԱ, բնդ:

ԲԵՆԵՆՈՆ

Յես յերբեք բող չեմ, և կլանջում աշնքան
 Պարկեշա, վորքան դու, վոր աշտանում ես:

ԵՄԻՆԻԱ

Վորքան յես. ԹՃԷՆ քեզ:

ՅԱՎՈ

Բարի պարտնենք, դնանք կաստիոյի վերքերը կապենք,
 —Յեկ, կին, ասում եմ, դու պետք ե պատմես մի աշ
 պատմութուն:

—Վաղիր եմիկա գեպի միջնաբերդ,
 Թե իմ տիրոջը և թե տիրուհուն պատմիր յեղածը:
 Զը դնանք առաջ:

Մեկուսի

Այս ե գիշերը, վոր տխրի շինե իմ բախար վերջին
 Կամ տխր կործանի՝ ինձ բոլորովին:

Դուրս եմ գնում

ՅԵՍԱՐԱՆ ՅԵՐԿՐՈՐԴ

Կիպրոս. մի ննջարան գոյակում

Դեզգեմանան անկողնում

Ճառձ. մի նրադ և վաղում

Մանում ե Որեկում

ՈՅՆԵԼԸ

Ահմ պատճառը, ահմ պատճառը, հոգիս. — Թույլ ավեք
 Զանվանել աշն ձեզ, անարատ բնույթը.

— Ահա պատճառը — Մակաշն արշունը չեմ ուզում թա-
 փել.

Վհչ ել բժեկ նրա ձյունից ավելի սպիտակ մորթը,

Ավելի վողորկ, քան ալարտտորը հուշարձանային:

Սուրբ Բաբում ե պաշտանից

Բայց պետք է մեռնի, թե Վոչ՝ շատ մարդկանց կը
դավաճանի:

Լույսը հանգցնեմ, և հետո... Լույսը հանգցնել:

Յեթե քեզ մարեմ, բոցավառ դործիք,

Կարող եմ նորից քո նախկին Լույսը վերանորոգել՝
Թե ապաշավեմ.—բայց յերբ քո Լույսը մի անգամ մարեմ,

Ամենաճարտար դու որինակը վսեմ բնության,

Ձը գիտեմ ճուր ե Պրոմեթեոսյան այն ջերմությունը,

Վոր Լույսըդ կրկին վառել կարենա:

Յեթե քո վարդը տոկեմ, չեմ կարող

Տալ նրան նորից նոր կենդանություն,

Պետք է թառամի.—պետք է հոտոտեմ իր թփի վրա:

Համբուրում ե Դեզդեմոնային

Ո՛ր, խնկարույր շունչ, վոր համողում ես

Արդարությունը՝ փշրելու սուրն իր.

—Մեկ ել, թ, մեկ ել.—յեղիք ճիշտ այսպես, յերբ վոր
մեռած ես.

Յեղ քեզ կապանեմ, կը սիրեմ հետո.

—Մեկ ել, վերջինը.

Յերբեք չի յեղել այսքան անուշը այսքան մահացու:

Պետք է լաց լինեմ, բայց սրանք անդուծ արտասուք—
նեք են:

Վիշտը՝ յերկնային. զարկում ե այնտեղ վարտեղ սիրում ե:
Նա արթնանում ե:

ԴԱՋԴԵՄՈՆԱ

Ո՞վ ե Ոթելլո:

ՌԵՆԼԻՈ

Այո, Դեզդեմոնա:

ԴԱՋԴԵՄՈՆԱ

Չեմ գալիս, տեր իմ, մեր անկողինը:

ՈՅ-ԵՆՆԱ

Դու ազոթից ևս այս գիշեր, Դեղդեմոնա:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Այո, տեր իմ:

ՈՅ-ԵՆՆԱ

Յեթե հիշում ես Վորեն Վոճիր,

Դեռ չհաշտեցված յերկրային շնորհի և յերկնքի հետ,
Շուտ ներում հայցիր:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Ավագ, տեր իմ, ի՞նչ ես ուզում ասել դու այդ խոսքերով:

ՈՅ-ԵՆՆԱ

Ազոթիր, և կարճ. յես մահն եմ գալիս.

Ձեմ ուզում սպանել անպատրաստ հոգիդ.

Վաչ, յես քո հոգին չեյի սպանի:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Յեղ դու խոսում ես սպանելու մասին:

ՈՅ-ԵՆՆԱ

Այո, խոսում եմ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Ուրեմըն, յերկնք, դթմ իմ վրա:

ՈՅ-ԵՆՆԱ

Ամեն, իմ բոլոր սրտով:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Յեթե դու այդպես ասում ես, հույս ունեմ ինձ չես
սպանի:

ՈՅ-ԵՆՆԱ

Հըմ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Բայց այնուհանդերձ վախում եմ քեզնից.

Աղետալի ես, լերբ վոր աչքերըդ այդպես դառնում են:

Զգիտեմ ինչեւ պետք է վախենամ,
Քանի չգիտեմ յես վե՛հ մի հանցանք.
Սակայն զգու՛ս եմ, վոր վախենում եմ:

ՈՅՆԱՆ

Միտ բեր մեղքերըդ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Մեղքըս քո սերն ե:

ՈՅՆԱՆ

Դրա համար՝ ե, վոր պետք է մեռնեմ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Սիրելու համար սպանությունը անբնական մահ է:
Այլա՛ղ, ինչեւ ես կրժողութեամբ աշխատեմ վարի շրթունքըդ:
Արյունածարավ մի կիրք ցնցում է քո երթյունը.
Վաս նշաններ են, բայց դեռ հույս ունեմ,
Հույս ունեմ, վոր դրանք ինձ չեն սպառնում:

ՈՅՆԱՆ

Ո՛, խաղաղություն, և յեղիր հանգիստ:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Յես կանեմ աշխատեմ. ի՛նչ և պատահել:

ՈՅՆԱՆ

Իմ աչքան սիրած այն թաշկինակը, վոր յես քեզ տվի,
Դու պարգևել ես նույնը Կասսիոյին:

ԴԵՂԴԵՄՈՆԱ

Վե՛հ, յես յերգվում եմ կյանքովս ու հոգովս.
Կանչել ասե՛ր մարդուն և հարցում արա՛:

ՈՅՆԱՆ

Քաղցր հոգի, զգու՛շ, զգու՛շ յերգումից,
Դու գտնվում ես մահվանդ անկողնում:

ԳԵՂԳԵՄՈՒԱ

Այո, բայց դեռ վոչ մեռնելու համար:

ԱԹՆԱՂԱ

Այ՛հ, և չուտով, ուստի քո մեղքը պարզ խոստովանիր:
Յերբ ամեն մի կես յերդումով ժխտեա՛
Դարձյալ չես կարող ցրել կամ խեղդել պիրկ համոզումըս,
Վորից վոյբում եմ: Մեռնելու ես դու:

ԳԵՂԳԵՄՈՒԱ

Ատված, զթա ինձ:

ԱԹՆԱՂԱ

Ասում եմ՝ ամեն:

ԳԵՂԳԵՄՈՒԱ

Բալց դու ել զթա. յերբեք յես քո դեմ հանցանք չեմ
դորձել:

Յերբեք կաստիոյին չեմ սիրել, յերբեք,

Յեթե վոչ միայն աջնայիս սիրով՝

Վարպես յերկինքը թույլատրում եւ մեզ ընդհանուր
կարգով:

Վոչ մի հիշատակ չեմ տվել նրան:

ԱԹՆԱՂԱ

Յերկինքը վկա՝ նրա ձեռին տեսա իմ թաշկինակը:

Ո՛ր, յերդմնադրութ կին, քարացնում ես դու իմ ալս
սիրտը,

Սպանություն ինձ կոչել ես տալիս,

Այն ինչ վողջակեղ համարում եյի:

ԳԵՂԳԵՄՈՒԱ

Գտել ե ուրեմն: Յես չեմ տվել նրան,

Կանչիր նրան աշտեղ, թող խոստովանի՝ ճշմարտու-
թյունը:

ՈՅՆԱԼՈ

Խոստովանել եւ

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ի՞նչ, տեր իմ:

ՈՅՆԱԼՈ

Թե նա պարզապէս գործածել ե քեզ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ինչպէս, ապաբէն:

ՈՅՆԱԼՈ

Այո:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այդ նա չի ասի:

ՈՅՆԱԼՈ

Այո, բերանը ընդմիջտ փակված եւ

Պարկեշտ Յագոյին հրաման տրված ե այդ բանի մասին:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ո՛ր, իմ յերկրուդը լուսաբանում ե.— Ինչպէս, մեռած եւ

ՈՅՆԱԼՈ

Թե ամեն մաղը մի կյանք ունենալ:

Իմ մեծ վրեժը ստամոքս ունեւր ամենքի համար:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Այնպիսի, այն խեղճին դաժանանել են, իսկ, յիս կտրած եմ:

ՈՅՆԱԼՈ

Պոռնիկ, իմ առաջ լից ես լինում դու այն մարդու համար:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Ո՛ր, վաճառիք ինձ, բայց մի սպանիր:

ՈՅՆԱԼՈ

Կորսվիր, պոռնիկ:

ԴԵՋԴԵՄՈՆԱ

Սպանիր վաղը. Թող ինձ, վոր ապրեմ միայն այս գիշեր:

ՈՅՆԱԼՈ

Յեթե դիմադրես...

ԴԱՏԱԿԱՆ

Միայն մի կես ժամ:

ՈՅՆԱԼԱ

Քանի յեղած ե, սպասել պետք է:

ԴԱՏԱԿԱՆ

Այնքան վոք միայն մի աղոթք ասեմ:

ՈՅՆԱԼԱ

Չափազանց ուշ ե:

Խեղդում ե ցրանք

ՆԱԿԱԼԱ

(Դրսից) Տե՛ր իմ, հե՛յ, տե՛ր իմ, տե՛ր իմ, տե՛ր իմ, հե՛յ:

ՈՅՆԱԼԱ

Այս լինչ աղմուկ ե. չի մեռել. դեռ վճի, վճի բոլորովին:
Յես աղաթ եմ, բայց ելի դուք ունեմ.

Չեմ ուզում տանջանքդ յերկարացնել:

Այսպես, այսպես:

ՆԱԿԱԼԱ

(Դրսից) Ո՛ր, բարի տեղըս. մի բառ ասեմ ձեզ:

ՈՅՆԱԼԱ

Այո. — Նմիլիան. — շուտով. — մեռած ե:

Հաղանորեն նա յեկել ե հայտնել կասեիոյի մահը:

Աղմուկը մեծ եր. — հե, վճի մի շարժում:

Լուս՝ ինչպես շիրիմ: Ներս դա. հարմար ե.

Կարծես շարժվում ե. վոչ. լինչը լավ ե:

Յեթե ներս մտնի անպատճառ կուղի կնոջս հետ խոսել.

Կոճըս, կոճըս, լինչ կին. կին չունեմ.

Ո՛ր, անտանելի. ո՛ր, ժամ ծանրածանր.

Թվում ե հիմա կլինի խաղալում արեի, լուսնի,

Յեզ ահարեկված այս յերկրագունդը

Փոփոխութ յունից կսկսի հարանջել:

ԵՄԻԼԻԱ

Աղաչում եմ, տեր, թույլ տվե՛ք Վոր ձեզ
Յերկու բառ ասեմ, որ, բարի տերըս:

ՈԹԵԼԼՈ

Մուցել եյի զեզ. յեկ ներս, Եմիլիա.

Կամաց, — շուտով. — վարագույրները քաշեմ: — Վերտեղ
ես:

Բաց ե տնում դուռը

Մտնում ե Եմիլիան

Ի՞նչ ե պատահել զեզ այժմ, տիկինս:
ԵՄԻԼԻԱ

Ո՛ր, բարի տերըս, այնտեղ գործվել ե
Մի սարսափելի մարդասպանություն:

ՈԹԵԼԼՈ

Ի՞նչ, հիմա:

ԵՄԻԼԻԱ

Այո, հենց հիմա, տեր իմ:

ՈԹԵԼԼՈ

Դա լուսնի մեղքն ե Գալիս ե յերկրին

Ավելի մոտիկ, քան թե սովոր ե

Յեզ դարձնում ե մարդկանց խելագար:

ԵՄԻԼԻԱ

Կասսիոն սպանեց Ռոդրիգո կոչված մի վնասակցու:

ՈԹԵԼԼՈ

Ռոդրիգոն սպանված.

Կասսիոն սպանված:

ԵՄԻԼԻԱ

Կասսիոն չի սպանված:

ՈԹԵԼԼՈ

Կասսիոն չի սպանված.

Ուրեմն յո՛ճիքը աններդաշնակ ե,

Դաղցրալուր վրեժը խռպոտ ե դառնում:

ԴԱՋԴԱՄԱՆԱ

Ո՛ր, ի դուր: ի դուր սպանություն ե:

ԵՄԻՒԱ

Ավանդ, ի՞նչ ձայն ե:

ՈՐԵԼԼԱ

Դա, ի՞նչ ձայն:

ԵՄԻՒԱ

Ավանդ, ավանդ ինձ, տիրուհու ձայնն եր: —

Ոգնություն, ոգնություն, հասն ք, ոգնություն:

— Ո՛ր, իմ տիրուհի, խոսիր դու նորից, քաղցր Դեղդեմոնա,
Քաղցրիկ իմ տիկին, ահ, խոսի՛ր, խոսի՛ր:

ԴԱՋԴԱՄԱՆԱ

Անմեղ եմ մեանում:

ԵՄԻՒԱ

Ո՛վ ե արեւ այս:

ԴԱՋԴԱՄԱՆԱ

Վաչ զոք, յիս ինքըս: Մնաս բարով:

Տուր իմ զողջունը բարի ամուսնուս: Թ՛, մնաս բարով:

ՄԵՆՑՈՒՄ Ե

ՈՐԵԼԼԱ

Ի՞նչպես կարող եր սպանված լինել:

ԵՄԻՒԱ

Ավանդ, ո՞վ զիտե:

ՈՐԵԼԼԱ

Լսեցի՛ր տապ, զոր յիս չեմ արել:

ԵՄԻՒԱ

Այդպես ել տապ, պեսք ե ճշմարիտ զկայություն տամ:

ՈՅՆԱԼՈ

Իբրև ստախոս գնաց ուղղակի այրող դժոխքը.
Յես ինքս եյի, վոր սպանեցի նրան:

ՆՄՆԱԼՈ

Վորքան ավելի մի հրեշտակ եր նա
Այնքան ավելի սև սադան ես դու:

ՈՅՆԱԼՈ

Մորորվել եր նա և նա պռաւնիկ եր:

ՆՄՆԱԼՈ

Ջրաբարտում ես նրան և դու մի դև ես:

ՈՅՆԱԼՈ

Կեղծ եր ինչպես ջուր:

ՆՄՆԱԼՈ

Դու սանձարձակ ես, ինչպես կրակը.

Ասել վոր նա կեղծ եր.

Նա յերկնայնորեն հավատարիմ եր:

ՈՅՆԱԼՈ

Տեղակալ Կասսիոն պղծել է նրան,

Ամուսնուդ հարցրու թե չես հավատում:

Ո՛ր, յես դժոխքի խորքի հատակին արժան կլինի:

Յեթե վոր առանց արդար հիմքերի

Հասած լինի ծայրահեղության:

Քո ամուսինը ամեն ընդ գիտեր:

ՆՄՆԱԼՈ

Իմ ամուսինը:

ՈՅՆԱԼՈ

Քո ամուսինը:

ՆՄՆԱԼՈ

Վոր նա յեղել է կեղծ՝ հարսանեկան իր անկողնի դմ:

ՈՅՆԱՅՈՒՆ

Հնա, կաստիոյի հետ: Յեթե պարկեշտ կին յեղած լիներ նա,
 Յեւ յաստված ուղեր ստեղծել ինձ համար
 Մի ուրիշ աշխարհ՝ մի կտոր անբիծ դուռ վասկեքաբից՝
 Նրան շեյի փոխի այդ աշխարհի հետ:

ՆՄԻՆՍԱ

Իմ ամուսինը:

ՈՅՆԱՅՈՒՆ

Այն, նա եր զոր առաջին անգամ խնդիրը ասաց:
 Նա պարկեշտ մարդ է, ատոււմ է տիղմը, զոր կաշտոււմ է
 Զաղիք դործերին:

ՆՄԻՆՍԱ

Իմ ամուսինը:

ՈՅՆԱՅՈՒՆ

Ի՞նչ կարիք կա, կի՛ն, անվերջ կրկնության,
 Այն, ատոււմ եմ, քո ամուսինը:

ՆՄԻՆՍԱ

Ո՛ր, իմ տիրուհիս:

Սրիկայութեանը ծաղր եւ խաղացել նրա սիրտ հետ:
 Ամուսինս ասաց, զոր նա յեղել է անհավատարիմ:

ՈՅՆԱՅՈՒՆ

Կի՛ն, ամուսինըդ: Դու չմո հասկանում իմ ասած բառը.
 Իմ բարեկամը, քո ամուսինը, պարկեշտ, պարկեշտ, Յագոն:

ՆՄԻՆՍԱ

Թե նա է ասել՝ նրա չաք հոգին

Որը կես ցորեն տխրի փշանտ:

Յեւ նա ոտոււմ է հոգու խորքերից:

Իմ խեղճ տիրուհիս շմտ եր սիրահար իր փուչ ընտրա-
 ծին:

ՈՅՆԱՅՈՒՆ

Հնա...

ԵՄԻԼԻԱ

Ի՞նչ կուզես՝ արա:

Այս գործըդ այնքան քիչ ե արժանի արքայությանը,
Վորքան դու՝ նրբան:

ՌԹԱԼԼՈ

Հավ կանես լուս:

ԵՄԻԼԻԱ

Դու չունես կեսը այն հզորության ինձ մնասելու,

Վորքան կարող եմ յես դիմանալ նրան:

Հիմար, բթամիտ, տգետ, ինչպես կեղտ, մի բան ես արել...

Ի՞նչ փույթ ինձ սուրբդ, պետք ե աշխարհում խայտա-
ռակեմ քեզ՝

Թեկուզ քսան կյանք կսրցնելու լինեմ:

Ոգնություն, ոգնություն, հասն՛ք, ոգնություն.

Մալրն սպանել ե իմ խեղճ տիրուհւս.

Մարդասպանություն, մարդասպանություն:

Մեհում եմ Մեհամուն, Դրացիսուն յել Յագուն

ՄՈՆՏ.

Ի՞նչ ե պատահել, ի՞նչ կա, զորապետ:

ԵՄԻԼԻԱ

Ա՛, յեկմբ, Յագո. դու լճի ես արել:

Վոր մարդիկ իրենց սպանությունը քո վզիդ դնեն:

ԳԲԱՏ.

Ի՞նչ ե պատահել:

ԵՄԻԼԻԱ

Թե մարդ ես՝ հերքիր այս սրիկային,

Ասում ե թե դու նրան ասել ես թե նրա կինը

Անպարկեչտ կին եր. գիտեմ չես ասել.

Դիտեմ, ալպիսի սըրիկա չես դու,

Դե՛, խոսիր, խոսիր, սիրաբա լեցուն ե:

ԵԱԳՈ

Յեւ ա՛յն եւ ասել ինչ մտածել եմ,
 Յեղ յեւ չեմ ասել զոչինչ ավելի՛
 Քան ինքն ե զտեղ հարմար, ճշմարտու

ԵՄԻԼԻԱ

Ասել եւ յերեք թե ա՛ռաւակ եր

ՅԱԳՈ

Այո, ասել եմ

ԵՄԻԼԻԱ

Դու սուտ եւ ասել, մի աշխնդանի սուտ, դժոխալի՛ն սուտ,
 Հողովս եւ յերդովս՝ սուտ ե, չա՛յր սուտ ե.
 Նա Կասսիոյի հետ, ասել եւ թե նա Կասսիոյի հետ եր

ՅԱԳՈ

Նրա հետ, տիկինս Սոփա, լեղուղ քաշիր

ԵՄԻԼԻԱ

Լեղուս չեմ քաշի. իմ պարտքս ե խոսել,
 Տիրուհիս ահա մեռած ընկած ե իր անկողնի մեջ:

ԲՈՒՆԲԸ

Ո՛ր, յերկի՛նք

ԵՄԻԼԻԱ

Յեղ հենց քո տված զեկուցումներն են
 Այս սպանութ՛յան պատճառը դարձել

ՌԹԵԼԼՈ

Ի՞նչ եք ցնցելովս, պարոններ. ճիշտ ե

ԳՐԱՅ

Մի դարհուրելի ճշմարտութ՛յուն ե

ՄՈՆՏ

Հրեշավոր արամք

ԵՄԻԼԻԱ

Սըրիկայութ՛յուն, սըրիկայութ՛յուն, սըրիկայութ՛յուն.
 Նոր եմ մտածում, նոր եմ ըմբռնում, նոր եմ հոտն առնում.

Սըրիկայություն. այն ժամանակ ել այսպես խորհեցա,
— Յես ինձ կսպանեմ ցավից, թ, վա՛յ ինձ, սըրիկայութ-
յութուն:

ՅԱԴՈ

Խելագարվել ես. հրամայում եմ քեզ տուն դնալ խկույն:

ԵՄԻԼԻԱ

Ազնիվ պարոններ, թույլ տվե՛ք խոսեմ.

Գիտեմ պատշաճ ե սրան հնազանդվել, բայց վոչ թե
հիմա:

Թերե՛րս, Յանգո, ինձ չվիճակվի յերբեք տուն դնալ:

ՌԹԵԼԼՈ

Ո՛ր, թ, թ... (քնկնում ե կնոջ վրա):

ԵՄԻԼԻԱ

Այո, փռվիր դետինը, փռվիր և դուռ.

Դու սպանել ես ամենաքաղցըր մի անմեղ կնոջ,

Վորի նմանի վրա վոչ մի աչք դեռե՛րս չի հառել:

ՌԹԵԼԼՈ

Նա լրբացել եր (Վե՛ր ե կննում):

Մորեղբայր, հաղիվ ձեզ ճանաչեցի,

Այնանդ պառկած ե ձեր քրոջ դուռտըր,

Վորի թարմ շունչը հենց այս ձեռքերը դադրեցրին այժմ:

Գիտեմ այս գործը անգուցիս ե թվում ե դարհուրելի:

ԳՐԱՅ.

Խեղճ Դեղդեմոնա, ամա՛ղ, ուրախ եմ, վոր հայրըդ մե-
ռա՛վ.

Ամուսնությունըդ մահացու լեղավ այն խեղճի համար,

Կսկիծն եր միայն, վոր յերկու արավ ծերության թիւը.

Յեթե նա հիմա կենդանի լիներ՝

Այս ահաբա՛րանը հուսահատության կը մղեր նրան.

Այո, կանխե՛ք իր կողքին կանգնած բարի հրեշտակին,
Յեւ կընկներ գոթիք:

ՈՅԻՆԱՅ

Վոդրալի բան եւ

Բայց Յազոն գիտե, Վոր հազար անգամ նա Կասսիոյի
հետ

Պիղծ գործ եր գործել. Կասսիոն իր բերնով խոստո-
ւմանել ե.

Յեւ նա, փոխարեն իր տարփածուի սխրագործության,
Նրան տվել եր այն սիրո գրառն ու հիշատակը,

Վոր իմ առաջին տված ընծան եր—յես ինքս տեսա
այն Կասսիոյի ձեռին.

Մի թաշկինակ եր, մի հին հիշատակ,

Մի նվեր, Վոր հայրս տվել եր մորըս:

ԵՄԻՆԱՅ

Ո՛, դու յերկինքս դուք լերկնային ճ գորություններ:

ՅԱԳՈ

Խաղաղ պահիր քեզ:

ԵՄԻՆԱՅ

Վհչ, պիտի հայտնվի, պիտի հաղանձվի,

Պահեմ ինձ խաղաղ: Յես պետք ե խոսեմ

Ավելի տղաս, քան հյուսիսի հաղմը.

Թող յերկինք, մարդիկ և ստատանաներ,

Բոլորը, բոլորն ինձ ամոթեցնե՛ք դուռան, դարձ յալ կը խոսեմ

ՅԱԳՈ

Յեկիր խմտառուն և գնա տունըդ:

ԵՄԻՆԱՅ

Չեմ գնա:

Յազոն սպառնում ե Սմիլայի վրա սուր քաշել

Այո, կանխեմք իր կողքին կանգնած բարի հրեշտակին,
 Յեղ կընկներ զժողովք:

ՈՓԵՆԼՈ

Վոդբալի բան ե:

Բայց Յազոն գիտե, Վոր հաղար անգամ նա Կասսիոյի
 հետ

Պիղծ դուրծ եր զործել. Կասսիոն իր բերնով խոստո-
 վանել ե.

Յեղ նա, փոխարեն իր տարփածուի սխրագործության,
 Նրան ավել եր այն սիրտ գրամիլ ու հիշատակը,

Վոր իմ առաջին տված ընծան եր—յես ինքս տեսա
 այն Կասսիոյի ձեռին.

Մի թաղկենակ եր, մի հին հիշատակ,

Մի նվեր, Վոր հայրս ավել եր մորբա:

ԵՄԻՆԻԱ

Ո՛ր, դու յերկինքէ դուք լերկնային ճ զորություններ:

ՅԱԳՈ

Խաղաղ պահիր քեզ:

ԵՄԻՆԻԱ

Վհչ, պիտի հայտնվի, պիտի հալանըվի,

Պահմ ինձ խաղաղ Յես պետք ե խոսեմ

Ավելի տղատ, քան հյուսիսի հողմը.

Թող յերկինք, մարդիկ և սատանաներ,

Բոլորը, բոլորն ինձ ամօթանք գոռան, դարձյալ կը խոսեմ

ՅԱԳՈ

Յեղիք իմաստուն և գնա տունըդ:

ԵՄԻՆԻԱ

Չեմ գնա:

Յագոն սպառնում ե Եմիլիայի վրա սուր քառել

ԳԲԱՅ.

ԹՈՒՆ քեզ, սճւր քաշել մի կնոջ վրա:

ԵՄԻՆԱ

Ո՛ր, բթամիտ Մաւր, այն թաւկինակը, վոր գուսսում ես,
Յեա ինքըս գտաւ և տվի մարդուս.

Շատ և շատ անգամ նա խիստ լրջորեն ինձ աղաչել եր,
Վոր գողանայի, ինչ վոր խսկապես շատ անտեղի եր
Այսպիսի չնչին մի բանի համար:

ՅԱԳՈ

Անպգամ պոռնիկ:

ԵՄԻՆԱ

Նա՛մ, Դեզդեմոնան տվեց Կասսիոյին,

Այդ թաւկինակը յեա ինքս գտաւ

Յեա ինքըս տվի իմ ամուսինին:

ՅԱԳՈ

Կեղտ, սուտ ես ասում:

ԵՄԻՆԱ

Յերկինքը վկա, յեա սուտ չեմ ասում, սուտ չեմ, պա-
րոններ,

— Մարդասպան ապուշ, քեզ պես հիմարին այնպես
աղնիվ կէնս

Յազոն սրով զարկում ե Եմիլիային յեկ փախչում

ՈՅԵԱՆՈ

Միթէ յերկնքում ուրիշ քարեր չկան

Բացի նրանցից, վոր ծառայում են վորոտի համար:

Հազվագյուտ սրիկա:

ԳԲԱՅ.

Ընկնում ե կինը, անշուշտ սպանեց իր խեղճ կնոջը:

ԵՄԻՆՅԱ

Այ՛ն, այ՛ն, ճ, ինձ ել զբեք, խնդրեմ, տիրուհուս կողքին
ԳԲԱՅ.

Նա փախաւ ձեռքից, կինն սպանւած եւ
ՄՈՆՑ.

Նենգամիտ սրիկամ:

Առեք այս զենքը, վոր Մամբի ձեռքից հափտակեցի
Վաղեք, փակեցեք դրսի դռները, չը թողեք փախչի.
Յեթե չը բռնեք՝ լավ ե սպանեք.

Յես ել գնում եմ նոր յն սըրիկայի ուղիղ յետեից.

Անիծված սատուկ:

Մոնգանոն յեւ Գրացիանոն դուրս ե գնում

ՈՅՆԱԼՈ

Ալմիդ, այլևս յես քաջարի չեմ,

Քանի վոր ամեն մի համբակ լակոտ խլում ե սուրբս.

Ինչձև պատիվը ապրի ավել, քան պարկեշտությունը:

Թող ամենքն ել գնան միասին:

ԵՄԻՆՅԱ

Ի՞նչ եր քո յերգը գուշակում, տիկին:

Ականջ դի՛ր.

Լսւմ ե ես դու ինձ:

Յանկանում եմ յես մի կարապ լինել և յերգով մեռնել:

Յերգում ե

Ուռնի՛, կանաչ ուռնի:

Մամբ, Դեղդեմոնան հավատարիմ եր,

Նա քեզ սիրում եր, դու անգճւթ Մամբ,

Թող իմ խեղճ հոգին որհնությամբ շաղվի՝

Քանի խոսում եմ յես ճշմարտությունը:

Այսպես ասելով ինչ մտածում եմ՝ մեռնում եմ, մեռնում:

Մեռնում ե

ՌԹՆԱԼՈ

Ունեմ մի ալլ զենք յես այս սենյակում
 Սպանիական սուր. սառույցով ջրած,
 Ահա, այստեղ եւ Մորեղըմյր, պետք ե այստեղից գուրս
 գամ:

ԳՐԱՅ.

(Դրոից)

Յեթե փորձ անես՝ քեզ թանկ կը նստի,
 Վհչ մի զենք չունես, անհրաժեշտորեն ինքըդ կը տուժես:

ՌԹՆԱԼՈ

Ինձ նայիր, ուրեմն, և խոսի՛ր ինձ հետ,
 Կամ թեև անզեն, կհարձակվեմ վրայ:

Վերամտում ե Գրացիանոն

ԳՐԱՅ.

Ի՞նչ եք կամենում:

ՌԹՆԱԼՈ

Տես, յես զենք ունեմ.

Սրանից լավը չի կախվել յերբեք զինվորի մեջքից.
 Յեսորեմ տեսել, յերբ վոր այս փոքրիկ բազուկով միայն
 Յեզ այս լավ սրով հաղթահարել եմ ամէլ արգելքներ,
 Քան քսան անգամ քո խոչընդոտը:
 Բայց ունամյն պարծանք. ճ, մի կարող ե իշխել իր բախ-
 տին.

Հիմա այդպես չե, մի վախի՛ր ինձնից,
 Թեև տեսում ես, վոր լավ զինված եմ,
 Ահա վախճանը իմ ճամբորդության, ահա և ծայրը,
 Յեզ ծովանիչը ամենավերջին իմ առագաստի:
 Ինչ՞եւ ես այդպես ահով յետ գնում. կորած յերկյուղ ե.
 Մի յեղեգ ուղղի՛ր Ոթնլոյսի դեմ, և նա կընկերկի.

Ո՞ւր կարող ե գնալ խղճուկ Ոթելլոն:

—Ո՞ր, ինչպե՞ս ես դու յերեւում ալժմ,

Ո՞ր, կին դու ծնված միշտ ասողի տակ:

Տժգուն յն՝ շապկիդ պես. յերբ դատաստանին իրար հան-
դիպենք

Ո՞ր, քո այս տեսքը պիտի իմ հոգին նետե յերկնքից,
Չար դեկեր նրան պիտի բռնոտեն:

Մամուր, ճ, սառը, իմ աղջիկդ, սամուր,

Մամուր, ինչպե՞ս քո զգաստութիւնը:

—Ո՞ր, դու անիծյալ, անլծյալ ստրուկ:

Մտրակեցեք ինձ, դուք սատանաներ, և քշեցեք ինձ

Հեռու յերկնային այս տեսարանից,

Փշեցեք դեռ դեն ինձ հողմերի մեջ,

Խորոպեցեք ինձ վառ ծծումբի մեջ,

Թաթախեցեք ինձ հեղուկ կրակի խոր հորձանքներում:

Ո՞ր, 'իեղղեմճնա, մեռած, Դեղդեմոնա, մեռած, ճ, մեռած:

Մնում եմ Լողովիկոն, Մոնսանոն, Կասսիոն՝
պառզարակով, Յագոն՝ Բանսարկյալ յիվ սպանեք

ԼՈՂՈՎ

Ո՞ւր ե տարաբախտ և հանդուգն մարդը:

ՈՅԵԼԼՈ

Այսինքն ասն մարդը, վոր Ոթելլո եր. ահա այստեղ եմ:

ԼՈՂՈՎ

Ո՞ւր ե այն իժը, բերեք սրիկային:

ՈՅԵԼԼՈ

Յես նայում եմ նրա վտաններին, բայց դա մի առասպել ե.

Յեթե դու դե ես, Հեմ կարող սպանել

Վերաժողում ե Յագսիքն

ԼՈՂՈՎ,

Խլեցեք սուրբ:

ՅԱԳՈ

Արշունս զնում ե, բայց չեմ սպանված:

ՈՅԵԼԼՈ

Յես ել չեմ ցալում, յես կուգենայի, վոր դու ապրեցիր,
Մահն, իմ կարծիքով, յերջանկութուն ե:

ԼՈՂՈՎ,

Ո՛վ դու Ոթելո, դու, մի ժամանակ այնքան բարեսիրտ,
Այժմ ընկել ես մի անիծյալի վորոգայթի մեջ,
Ի՞նչ անուն տանք քեզ:

ՈՅԵԼԼՈ

Ինչ վոր կամենաք:

Պատվով մարդասպան, յեթե կամենաք:

Վոչինչ չեմ արել ատելությունից, այլ պատվի համար:

ԼՈՂՈՎ,

Այս պիղծը մասամբ հենց խոստովանեց իրեննգությունը
Շի՛շտ ե վոր նրա հետ ծրագրել եյիք կասսիոյի մահը:

ՈՅԵԼԼՈ

Այո:

ՎԱՍՍԻՈ

Բարի գործապետ, յես ձեզ վոչ մի կերպ պատճառ չեմ
տվել:

ՈՅԵԼԼՈ

Հավատում եմ դրան, ներում եմ խնդրում:

Խնդրիմ, հարց տվեք այս կիսադեղին,

Թե ինչու համար հոգիս ու մարմինս այսպես թափարդեց:

ՅԱԳՈ

Վռչինչ մի հարցնեք. ինչ գիտեք՝ գիտեք,
Այս բոսկիլից յետ մեկ բառ չեմ խոսի:

ԼՈՂՈՎ.

Յեւ վճի եւ նույնիսկ աղոթքի համար:

ԳՐԱՅ.

Ձարչարանքները լեղուդ կը բանան:

ՈՔԵԼԼՈ

Լալազույնը դու արած կը լինես:

ԼՈՂՈՎ.

Տեր իմ, դուք պետք եւ ըմբռնեք խորը, ինչ պատահել ե,
Վորը, կարծում եմ, դեռ չեք իմանում: Ահա մի նամակ,
Վոր գտնված ե գրպաններումը այն Ռոդրիգոյի.
Ահա մի աղբ. մեկը խոսում ե Կասսիոյի մասին,
Վորին Ռոդրիգոն պետք ե սպանել:

ՈՔԵԼԼՈ

Ա՛յ դու սըրիկա:

ԿԱՍՍԻՈ

Հեթանոսական, կոպիտ, այլանդակ:

ԼՈՂՈՎ.

Ահա մի այլ թուղթ լի գանգատներով,

Վոր գտնված ե նույն գրպանի մեջ:

Յեւ վոր Ռոդրիգոն, ինչպես թվում ե,

Ուզել ե դրկել այս նզովյալին:

Բայց այդ միջոցին պետք ե սա հանկարծ ներս մտած

լինի

Յեւ նրան համոզած:

ՈՔԵԼԼՈ

Ա՛յ դու չարագործ:

— Բայց, հասսիո, ինչպես այն թաշկինակը, վոր իմ
կնոջն եր,
Ընկավ քո ձեռքը:

ԿԱՍՍԻՈ

Սենյակումս գտա. և այս բոլորիս նա խոստովանեց
Թե ինքն եր դիտմամբ վար ձգել այնտեղ մի հատուկ
մտքով,
Վոր և կատարվեց ցանկացածին պես:

ՈԹԵԼԼՈ

Հիմա՛ր, յ, հիմա՛ր, հիմա՛ր, հիմա՛ր...

ԿԱՍՍԻՈ

Ռոդրիգոն սրան այս նամակի մեջ
Բացի սրանից հանդիմանում ե,
Թե սա ե դրդել նրան, վոր ինձ հետ պահպանոցում
Խռովություն սարքե, վոր պատճառ դարձավ իմ ար-
տաքսվելուն.

Յեվ մի քիչ առաջ ինքը՝ Ռոդրիգոն,
Վոր յերկար ատեն մեռած եր թվում
Խոսեց և առաց—Յագոն ե նրան ծանր վերավորել
Յեվ Յագոն ինքն ե նրան գրգռել:

ԼՈՂՈՎ.

Որեյլոյին

Գետք ե դուք այժմ թողնեք այս տունը
Յեվ մեզ հետևեք.

Ձեր իշխանությունը և ձեր պաշտոնը յետ ե առնված:
Հասսիոն կի:խի այս Կիպրոս կղզում:

Իսկ այս ստրուկը.—յեթե հնարված մի չարչարանք կա,
Վոր յերկար տանջե, բայց շուտ չսպանե՝

Սրա համար ե, իսկ դուք կը մնաք մեր բանտարկյալը,
Մինչև ձեր մեղքի բուն ելությունը ծանոթ կը լինի
Վենետիկի մեր պետության առաջ:

Ո՛ն, տարեք:

ՈՅՆԱՅԻՆ

Սպասեցէք.

Մի կամ լերկու բառ գնալուց առաջ.

Յեռ պետութեանը ծառայել եմ քիչ,

Նրանք գիտեն ալդ. այս մասին այսքան:

Ազալում եմ ձեզ՝ ձեր նամակներում,

Յերբ վոր կը պատմեք այս տարաբախտ պատահարները,

Խոսեք իմ մասին, ինչպէս վոր յես կամ.

Վնչ նովադեցիներ, վնչ ավելացրեք չարամտութեամբ.

Պետք ե ուրեմն դուք նկարագրեք մի մարդ, վոր սիրեց

Վնչ իմաստութեամբ, այլ չափից վեր լավ,

Մի մարդ, վորը հեշտիվ չեր խանդում յերբեք,

Բայց յերբ գրգռվեց, մոլորվեց մինչև ծայրահեղու-
թյուն,

Մի մարդ, վորը նըվաստ շնդիկի նման, իր ձեռքով նետեց

Շող մարդարիտը, ավելի հարուստ քան իր վողջ ցեղը,

Մի մարդ, նվաղած աչքերը վորի,

Թեև անսովոր արցունքոտվելու,

Ավելի առատ արցունք են թափում

Քան Արարական ծառերը՝ իրենց բուժական խեղճ:

Զեկուցեցեք այս և ասեք նաև,— վոր Ալիպաշում

Մի փաթթոցավոր և չարագործ թուրք մի որ ծնծում եր

Մի վենետիկցու և անարդում եր մեր Պետութունը:

Իսկույն գցեցի ձեռքս կոկորդը թլպատված շանը

Յեզ զարկեցի— այսպիս:

Մեզ խփում ե իրեմ

ԼՈՂՈՎ.

Ո՛ր, ի՞նչ արյունոտ վերջավորություն:

ԳՐԱՅ.

Ի՞նչ վոր խոսեցինք՝ խաղառ յեղծանվեց:

ՈՔԵԼԱ

Քեզ համբուրեցի և սպանեցի.

Մնում ե միայն այս ճանապարհը:

Ընկնելով 'Էեզրեմսնայի վրա

Սպանելով ինձ, մեռնել համբուրող:

Մեռնում ե,

ԿԱՍՄԻՈ

Հենց յես սրանից վախենում եյի.

Բալց կարծում եյի, վոր նա զենք չուներ,

Վորովհետև նա սրտով շատ մեծ եր:

ԼՈՂՈՎ.

(Յագոյից)

Սպարտացի շուն,

Ալիլի դաժան քան անձկությունը,

Մովը, կամ ծովը: Տես այս անկողնի վողբալի բեռը.

Քո արածն ե այս. — այս տեսարանը կըթունավորե
տեսողությունը:

Մածկեցեք վրան:— Գրացիանո, տունը դուք պահպանե-
ցեք:

Գրավեցեք Մավրի հարստությունը,

Ձեզ ե պատկանում իբրև ժառանգի. — Ձեզ, տեր կու-
սակալ:

Մնում ե պատիժն այս դժոխային թշվառականին,

Ժամանակը, տեղն ու տանջանքը: Գործադրեցեք այդ,

Իսկ յես ուղղակի նավ նստեա գնամ և Պետությանը

Այս ծանր դեպքը պատահեմ ծանր սրտով:

ԻՆՏԵ ԷՆ ՂԵՆՈՒՄ

ՎԵՐՁ

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0037755

761
9820 1 IN
40200 50 4.

A $\frac{I}{3155}$

ШЕ-СПИР
ОТЕЛНО

ГАЗ ССРА ЭДИВАН. 1936 г.